

Bruksela, 5 lipca 2023 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0258(NLE)

11505/23
ADD 2

POLCOM 151
SERVICES 29
FDI 17
COLAC 83

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	5 lipca 2023 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2023) 434 final - ANNEX 1 - PART 2/3
Dotyczy:	ZAŁĄCZNIK do wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy przejściowej w sprawie handlu między Unią Europejską a Republiką Chile

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 434 final - ANNEX 1 - PART 2/3.

Zał.: COM(2023) 434 final - ANNEX 1 - PART 2/3

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 5.7.2023 r.
COM(2023) 434 final

ANNEX 1 – PART 2/3

ZAŁĄCZNIK

do

wniosku dotyczącego decyzji Rady

**w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy przejściowej w sprawie
handlu między Unią Europejską a Republiką Chile**

ROZDZIAŁ 10

LIBERALIZACJA INWESTYCJI

ARTYKUŁ 10.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków przyjętych lub utrzymanych przez Stronę, które mają wpływ na założenie przedsiębiorstwa lub działalność przedsiębiorstwa objętego niniejszą Umową we wszystkich rodzajach działalności gospodarczej prowadzonej przez inwestora drugiej Strony na jej terytorium.
2. Niniejszego rozdziału nie stosuje się do:
 - a) usług audiowizualnych;
 - b) krajowego kabotażu morskiego¹; ani

¹ Bez uszczerbku dla zakresu działalności, która może zostać uznana za kabotaż na podstawie odpowiedniego prawodawstwa krajowego, do celów niniejszego rozdziału pojęcie „krajowy kabotaż morski” obejmuje: przewozy pasażerskie lub przewozy towarów między portem lub punktem znajdującym się w Chile lub w państwie członkowskim a innym portem lub punktem znajdującym się w Chile lub w tym samym państwie członkowskim, w tym na jego szelfie kontynentalnym, jak stanowi Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza, oraz ruch rozpoczynający i kończący się w tym samym porcie lub punkcie znajdującym się w Chile lub w państwie członkowskim.

- c) wewnętrznych i międzynarodowych przewozów lotniczych lub powiązanych usług wspierających przewozy lotnicze¹, w przypadku przewozów zarówno regularnych, jak i nieregularnych, oraz usług bezpośrednio związanych z wykonywaniem praw przewozowych, innych niż:
- (i) usługi w zakresie naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego, podczas których statek powietrzny jest wycofany z użytku;
 - (ii) sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego;
 - (iii) usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR); oraz
 - (iv) obsługa naziemna.
3. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środków przyjętych lub utrzymanych przez Stronę odnoszących się do instytucji finansowych drugiej Strony, inwestorów drugiej Strony oraz inwestycji tych inwestorów w instytucje finansowe na terytorium tej Strony w rozumieniu art. 18.2.
4. Art. 10.5, 10.6, 10.8, 10.9 i 10.10 nie mają zastosowania do zamówień publicznych.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przewozy lotnicze lub powiązane usługi wspierające przewozy lotnicze obejmują między innymi następujące usługi: transport lotniczy; usługi z wykorzystaniem statku powietrznego, których głównym celem nie jest transport towarów lub pasażerów, takie jak: gaszenie pożarów z powietrza, loty szkoleniowe, loty widokowe, opryski, dokonywanie pomiarów, tworzenie map, fotografowanie, skoki spadochronowe, holowanie szybowców, wycinka drzew i prace budowlane z użyciem śmigłowca, a także inne wykonywane z powietrza usługi rolnicze, przemysłowe i inspekcyjne; wynajem statków powietrznych z załogą oraz usługi w zakresie eksploatacji portu lotniczego.

5. Art. 10.5, 10.6, 10.8 i 10.10 nie mają zastosowania do subsydiów udzielanych przez Stronę, w tym pożyczek, gwarancji i ubezpieczeń wspieranych przez władze publiczne.

ARTYKUŁ 10.2

Definicje

1. Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 10-A, 10-B i 10-C:
 - a) „działalność prowadzona w związku z wykonywaniem władzy publicznej” oznacza działalność, w tym świadczone usługi, która nie jest prowadzona na zasadach komercyjnych ani w ramach konkurencji z co najmniej jednym przedsiębiorcą;
 - b) „usługi w zakresie naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego” oznaczają czynności prowadzone w odniesieniu do statku powietrznego lub jego części w czasie, gdy jest on wycofany z użytku, i nie obejmują obsługi liniowej;
 - c) „usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR)” oznaczają usługi świadczone przy użyciu systemów komputerowych zawierających informacje o rozkładach lotów przewoźników lotniczych, dostępności oraz opłatach i zasadach pobierania opłat, za pomocą których to systemów można dokonywać rezerwacji lub wystawiać bilety;

- d) „przedsiębiorstwo objęte niniejszą Umową” oznacza przedsiębiorstwo ustanowione zgodnie z lit. h) przez inwestora Strony na terytorium drugiej Strony, zgodnie z prawem mającym zastosowanie, istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy lub założone po tym dniu;
- e) „transgraniczne świadczenie usług” oznacza świadczenie usług:
 - (i) z terytorium jednej Strony na terytorium drugiej Strony; lub
 - (ii) na terytorium jednej Strony na rzecz usługobiorcy drugiej Strony;
- f) „działalność gospodarcza” oznacza działalność o charakterze przemysłowym, handlowym lub zawodowym lub działalność rzemieślniczą, w tym świadczenie usług, z wyjątkiem działalności prowadzonej w związku z wykonywaniem władzy publicznej;
- g) „przedsiębiorstwo” oznacza osobę prawną, oddział lub przedstawicielstwo ustanowione przez założenie przedsiębiorstwa;
- h) „założenie przedsiębiorstwa” oznacza utworzenie, w tym nabycie¹, przedsiębiorstwa przez inwestora Strony na terytorium drugiej Strony;

¹ Pojęcie „nabycie” należy rozumieć jako obejmujące nabycie udziału kapitałowego w osobie prawnej w celu stworzenia lub utrzymania trwałych powiązań gospodarczych.

- i) „obsługa naziemna” oznacza świadczenie w porcie lotniczym na podstawie wynagrodzenia lub umowy takich usług, jak: reprezentowanie przedsiębiorstw lotniczych, usługi w zakresie administracji i nadzoru; obsługa pasażerów; obsługa bagażu; obsługa ramp; catering, z wyjątkiem przygotowywania żywności; obsługa ładunków lotniczych i poczty lotniczej; zaopatrzenie statków powietrznych w materiały napędowe, obsługa oraz sprzątanie statków powietrznych; transport powierzchniowy; oraz operacje lotnicze, czynności administracyjne związane z załogą i planowanie lotów; obsługa naziemna nie obejmuje: własnej obsługi naziemnej; ochrony; obsługi liniowej; naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego ani eksploatacji niezbędnej scentralizowanej infrastruktury portu lotniczego, takiej jak urządzenia odladzające, systemy dystrybucji paliwa, systemy obsługi bagażu i systemy transportu wewnątrzlotniskowego, lub zarządzania tą infrastrukturą;
- j) „inwestor Strony” oznacza osobę fizyczną lub prawną Strony, która zamierza założyć, zakłada lub założyła przedsiębiorstwo zgodnie z lit. h);

k) „osoba prawna Strony” oznacza¹:

(i) w przypadku Unii Europejskiej

- A) osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na mocy prawa Unii Europejskiej lub co najmniej jednego z jej państw członkowskich i prowadzącą znaczące operacje gospodarcze² na terytorium Unii Europejskiej; oraz
- B) przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Unią Europejską i kontrolowane przez osoby fizyczne z państwa członkowskiego, których statki są zarejestrowane w państwie członkowskim i pływają pod jego banderą;

(ii) w przypadku Chile:

- A) osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na mocy prawa Chile i prowadzącą znaczące operacje gospodarcze w Chile; oraz
- B) przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Chile i kontrolowane przez osoby fizyczne z Chile, których statki są zarejestrowane w Chile i pływają pod jego banderą;

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przedsiębiorstwa żeglugowe wspomniane w niniejszej definicji, uznaje się za osoby prawne Strony w odniesieniu do ich działalności związanej ze świadczeniem usług transportu morskiego.

² Zgodnie z notyfikacją Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w ramach WTO (dok. WT/REG39/1) Unia Europejska uznaje, że pojęcie „rzeczywistego i trwałego powiązania” z gospodarką państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 54 TFUE, jest równoważne pojęciu „znaczących operacji gospodarczych”.

- l) „działalność” oznacza prowadzenie i utrzymywanie przedsiębiorstwa, zarządzanie nim, użytkowanie go, korzystanie z niego, a także jego sprzedaż lub rozporządzanie nim w inny sposób przez inwestora Strony na terytorium drugiej Strony;
- m) „sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego” oznacza możliwość swobodnej sprzedaży i swobodnego wprowadzania do obrotu swoich usług transportu lotniczego przez przewoźnika lotniczego, która obejmuje wszystkie aspekty marketingu, takie jak badanie rynku, reklama i dystrybucja; działalność ta nie obejmuje wyceny usług transportu lotniczego ani mających zastosowanie warunków; oraz
- n) „usługa” oznacza każdą usługę w jakimkolwiek sektorze, z wyjątkiem usług świadczonych w związku z wykonywaniem władzy publicznej;

ARTYKUŁ 10.3

Prawo do wprowadzania regulacji

Strony potwierdzają prawo do wprowadzania na swoich terytoriach regulacji w celu osiągnięcia uzasadnionych celów polityki, takich jak ochrona zdrowia publicznego, usługi socjalne, edukacja, bezpieczeństwo, ochrona środowiska, w tym przeciwdziałanie zmianie klimatu, moralność publiczna, ochrona socjalna lub ochrona konsumentów, ochrona prywatności i danych lub wspieranie i ochrona różnorodności kulturowej.

ARTYKUŁ 10.4

Związek z innymi rozdziałami

1. W przypadku niezgodności między niniejszym rozdziałem a rozdziałem 18 pierwszeństwo w zakresie, którego dotyczy niezgodność, ma rozdział 18.
2. Stosowanie przez Stronę wobec usługodawcy drugiej Strony wymogu złożenia kaucji lub innej formy zabezpieczenia finansowego jako warunku transgranicznego świadczenia usługi na jej terytorium nie oznacza samo w sobie, że niniejszy rozdział ma zastosowanie do takiego transgranicznego świadczenia tej usługi. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków przyjętych lub utrzymanych przez Stronę odnoszących się do kaucji lub zabezpieczenia finansowego, jeżeli taka kaucja lub takie zabezpieczenie finansowe stanowią przedsiębiorstwo objęte niniejszą Umową.

ARTYKUŁ 10.5

Dostęp do rynku

1. W sektorach lub podsektorach, w których podejmowane są zobowiązania związane z dostępem do rynku, Strona nie przyjmuje ani nie utrzymuje, w odniesieniu do uzyskiwania dostępu do rynku w drodze założenia lub prowadzenia działalności przedsiębiorstwa przez inwestorów drugiej Strony lub przez przedsiębiorstwa objęte niniejszą Umową, ani na całym swoim terytorium, ani w jednostkach podziału administracyjnego, środka:
 - a) ograniczającego liczbę przedsiębiorstw, które mogą prowadzić określoną działalność gospodarczą, czy to w postaci kontyngentów określonych liczbowo, monopolów, praw wyłącznych, czy też wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych;
 - b) ograniczającego całkowitą wartość transakcji lub aktywów w formie kontyngentów określonych liczbowo lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych;
 - c) ograniczającego całkowitą liczbę operacji lub całkowitą ilość produktu wyrażoną w określonych jednostkach liczbowych w formie kontyngentów lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych¹;
 - d) wymagającego do prowadzenia działalności gospodarczej przez inwestora drugiej Strony określonych rodzajów podmiotów prawnych lub spółek joint venture lub ograniczającego do nich wykonywanie tej działalności; lub

¹ Ust. 1 lit. a), b) i c) nie obejmują środków wprowadzonych w celu ograniczenia produkcji produktów rolnych lub produktów rybołówstwa.

- e) ograniczającego łączną liczbę osób fizycznych, które mogą być zatrudnione w danym sektorze lub które przedsiębiorstwo może zatrudniać i które są niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej i bezpośrednio związane z jej prowadzeniem, w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych.

ARTYKUŁ 10.6

Traktowanie narodowe

1. Każda ze Stron przyznaje inwestorom drugiej Strony i przedsiębiorstwom objętym niniejszą Umową traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach¹, własnym inwestorom i ich przedsiębiorstwom, w odniesieniu do zakładania przedsiębiorstw.
2. Każda ze Stron przyznaje inwestorom drugiej Strony i przedsiębiorstwom objętym niniejszą Umową traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach¹, własnym inwestorom i ich przedsiębiorstwom, w odniesieniu do prowadzenia działalności.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach” wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

3. Traktowanie przyznane przez Stronę na podstawie ust. 1 i 2 oznacza:
- a) w odniesieniu do władz regionalnych lub lokalnych Chile – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez ten szczebel administracji inwestorom z Chile oraz ich przedsiębiorstwom na jego terytorium;
 - b) w odniesieniu do rządu państwa członkowskiego lub rządu w państwie członkowskim – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez ten rząd inwestorom tego państwa członkowskiego i ich przedsiębiorstwom na jego terytorium¹.

ARTYKUŁ 10.7

Zamówienia publiczne

1. Każda ze Stron zapewnia, aby przedsiębiorstwom objętym niniejszą Umową przyznano traktowanie nie mniej korzystne od traktowania przyznanego, w podobnych sytuacjach, jej własnym przedsiębiorstwom, w odniesieniu do wszelkich środków dotyczących zakupu towarów lub usług przez podmiot zamawiający do celów publicznych.
2. Stosowanie obowiązku traktowania narodowego przewidzianego w niniejszym artykule nadal podlega wyjątkom spowodowanym względami bezpieczeństwa i wyjątkom o charakterze ogólnym określonym w art. 21.3.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie przyznane przez rząd państwa członkowskiego lub rząd w tym państwie członkowskim obejmuje, w stosownych przypadkach, regionalny i lokalny szczebel administracji.

ARTYKUŁ 10.8

Zasada największego uprzywilejowania

1. Każda ze Stron przyznaje inwestorom drugiej Strony i przedsiębiorstwom objętym niniejszą Umową traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach¹, inwestorom państw trzecich oraz ich przedsiębiorstwom, w odniesieniu do zakładania przedsiębiorstw.
2. Każda ze Stron przyznaje inwestorom drugiej Strony i przedsiębiorstwom objętym niniejszą Umową traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach¹, inwestorom państw trzecich oraz ich przedsiębiorstwom, w odniesieniu do prowadzenia działalności.
3. Ust. 1 i 2 nie należy rozumieć jako zobowiązujących Stronę do rozszerzenia na inwestorów drugiej Strony lub przedsiębiorstwa objęte niniejszą Umową korzystniejszego traktowania wynikającego ze środków gwarantujących uznanie norm, w tym norm lub kryteriów dotyczących upoważniania, licencjonowania lub certyfikacji osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności gospodarczej, lub uznanie środków ostrożności.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach” wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie obejmuje procedur ani mechanizmów rozstrzygania sporów inwestycyjnych przewidzianych w innych międzynarodowych umowach inwestycyjnych i innych umowach handlowych. Postanowienia prawa materialnego zawarte w innych międzynarodowych umowach inwestycyjnych lub umowach handlowych nie stanowią same w sobie „traktowania”, o którym mowa w ust. 1 i 2, a tym samym nie mogą stanowić naruszenia niniejszego artykułu, w przypadku braku środków przyjętych lub utrzymanych przez Stronę. Środki Strony stosowane na podstawie takich postanowień prawa materialnego mogą natomiast stanowić „traktowanie” w rozumieniu niniejszego artykułu, a tym samym mogą stanowić naruszenie niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 10.9

Wymogi dotyczące wyników

1. Strona nie nakłada ani nie egzekwuje żadnego wymogu ani nie egzekwuje żadnego zobowiązania ani przedsięwzięcia w związku z założeniem przedsiębiorstwa lub działalnością jakiegokolwiek przedsiębiorstwa Strony lub państwa trzeciego na jej terytorium dotyczącego:
 - a) wywozu określonego poziomu lub odsetka towarów lub usług;
 - b) osiągnięcia określonego poziomu lub odsetka zawartości krajowej;
 - c) nabywania lub wykorzystywania towarów produkowanych lub usług świadczonych na jej terytorium lub przyznania preferencji takim towarom lub usługom, lub też nabywania towarów lub usług od osób fizycznych lub przedsiębiorstw na jej terytorium;

- d) powiązania w jakikolwiek sposób wolumenu lub wartości przywozu z wolumenem lub wartością wywozu lub z kwotą wpływów w walucie obcej związanych z danym przedsiębiorstwem;
- e) ograniczenia na jej terytorium sprzedaży towarów lub usług, które są produkowane lub świadczone przez takie przedsiębiorstwo, poprzez powiązanie tej sprzedaży w jakikolwiek sposób z wolumenem lub wartością jego wywozu lub dochodów w walucie obcej;
- f) przekazania technologii, procesu produkcji lub innej prawnie zastrzeżonej wiedzy na rzecz osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa na jej terytorium;
- g) dostarczania wyłącznie z terytorium tej Strony towarów wyprodukowanych lub usług świadczonych przez dane przedsiębiorstwo na określony rynek regionalny lub światowy;
- h) zlokalizowania siedziby głównej tego inwestora na dany region świata, który jest szerszy niż terytorium Strony, lub na rynek światowy na jej terytorium;
- i) zatrudniania określonej liczby lub określonego odsetka swoich obywateli;
- j) ograniczenia wywozu lub sprzedaży na wywóz; lub

- k) w odniesieniu do wszelkich umów licencyjnych obowiązujących w czasie, kiedy wymóg ten jest nakładany lub egzekwowany lub gdy egzekwowane jest zobowiązanie lub przedsięwzięcie, lub w odniesieniu do wszelkich przyszłych umów licencyjnych zawartych dobrowolnie między inwestorem a osobą fizyczną lub prawną lub też dowolnym innym podmiotem na terytorium Strony, pod warunkiem że wymóg jest nakładany lub zobowiązanie lub przedsięwzięcie jest egzekwowane w sposób, który stanowi bezpośrednią ingerencję w tę umowę licencyjną przez wykonywanie pozasądowej władzy publicznej Strony, przyjęcia:
- (i) określonej stawki lub kwoty opłaty licencyjnej poniżej określonego poziomu na podstawie umowy licencyjnej; lub
 - (ii) określonego okresu obowiązywania umowy licencyjnej.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że lit. k) nie ma zastosowania, gdy umowa licencyjna została zawarta między inwestorem a Stroną.

3. Strona nie uzależnia otrzymania lub dalszego otrzymywania korzyści, które są związane z założeniem przedsiębiorstwa lub działalnością przedsiębiorstwa Strony lub państwa trzeciego na jej terytorium, od wywiązania się z któregośkolwiek z poniższych wymogów:

- a) osiągnięcia określonego poziomu lub odsetka zawartości krajowej;
- b) nabywania lub wykorzystywania towarów produkowanych lub usług świadczonych na jej terytorium lub przyznania preferencji takim towarom lub usługom, lub też nabywania towarów lub usług od osób fizycznych lub przedsiębiorstw na jej terytorium;

- c) powiązania w jakikolwiek sposób wolumenu lub wartości przywozu z wolumenem lub wartością wywozu lub z kwotą wpływów w walucie obcej związanych z danym przedsiębiorstwem;
 - d) ograniczenia na jej terytorium sprzedaży towarów lub usług, które są produkowane lub świadczone przez takie przedsiębiorstwo, poprzez powiązanie tej sprzedaży w jakikolwiek sposób z wolumenem lub wartością jego wywozu lub dochodów w walucie obcej; lub
 - e) ograniczenia wywozu lub sprzedaży na wywóz.
4. Ust. 3 nie należy rozumieć się jako uniemożliwiającego Stronie uzależnienie otrzymania lub dalszego otrzymywania korzyści związanych z założeniem przedsiębiorstwa lub prowadzeniem działalności przedsiębiorstwa na jej terytorium przez inwestora Strony lub państwa trzeciego od spełniania wymogu lokalizacji produkcji, świadczenia usług, szkolenia lub zatrudnienia pracowników, budowy lub rozbudowy poszczególnych zakładów lub prowadzenia prac badawczo-rozwojowych na jej terytorium.
5. Ust. 1 lit. f) i k) nie mają zastosowania, jeżeli:
- a) Strona zezwala na korzystanie z prawa własności intelektualnej zgodnie z art. 31 lub art. 31*bis* porozumienia TRIPS lub przyjmuje lub utrzymuje środki wymagające ujawnienia danych lub innych informacji prawnie zastrzeżonych, które wchodzą w zakres art. 39 ust. 3 porozumienia TRIPS i są z nim zgodne; lub

b) jeżeli wymóg ten jest nakładany lub zobowiązanie lub przedsięwzięcie jest egzekwowane przez sąd, sąd administracyjny lub organ ochrony konkurencji, aby zaradzić praktyce uznanej w wyniku postępowania sądowego lub administracyjnego za naruszenie prawa konkurencji obowiązującego na terytorium Strony.

6. Ust. 1 lit. a), b) i c) oraz ust. 3 lit. a) i b) nie mają zastosowania do wymogów dotyczących kwalifikacji towarów lub usług w związku z uczestnictwem w programach wspierania wywozu i pomocy zagranicznej.

7. Ust. 3 lit. a) i b) nie mają zastosowania do wymogów nałożonych przez Stronę dokonującą przywozu dotyczących składu towarów wymaganego, aby towar ten kwalifikował się do objęcia go preferencyjną stawką celną lub preferencyjnym kontyngentem.

8. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszego artykułu nie należy rozumieć jako wymagającego od Strony zezwolenia na świadczenie określonej usługi w wymiarze transgranicznym, w przypadku gdy Strona ta przyjmuje lub utrzymuje ograniczenia lub zakazy dotyczące świadczenia takich usług, które są zgodne z zastrzeżeniami, warunkami lub kwalifikacjami określonymi w odniesieniu do sektora, podsektora lub rodzajów działalności wymienionych w załącznikach 10-A, 10-B i 10-C.

9. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla zobowiązań Strony wynikających z porozumienia WTO.

ARTYKUŁ 10.10

Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd

Strona nie wymaga, aby przedsiębiorstwo objęte niniejszą Umową powoływało na członków zarządu lub na stanowiska w kadrze kierowniczej najwyższego szczebla, takie jak członkowie kadry zarządzającej lub kierowniczej, osoby fizyczne posiadające określone obywatelstwo.

ARTYKUŁ 10.11

Środki niespełniające wymogów

1. Art. 10.6, 10.8, 10.9 i 10.10 nie mają zastosowania do:
 - a) żadnego istniejącego środka niespełniającego wymogów utrzymywanego przez:
 - (i) w przypadku Unii Europejskiej:
 - A) Unię Europejską, jak określono w dodatku 10-A-1;
 - B) administrację centralną państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 10-A-1;

C) regionalny szczebel administracji państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 10-A-1; lub

D) lokalny szczebel administracji; oraz

(ii) w przypadku Chile:

A) administrację centralną, jak określono w dodatku 10-A-2;

B) regionalny szczebel administracji, jak określono w dodatku 10-A-2; lub

C) lokalny szczebel administracji;

b) dalszego stosowania lub szybkiego przedłużenia obowiązywania wszelkich środków niespełniających wymogów, o których mowa w lit. a); ani

c) modyfikacji jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, w zakresie, w jakim ta modyfikacja nie zmniejsza zgodności środka – w brzmieniu obowiązującym bezpośrednio przed modyfikacją – z art. 10.6, 10.8, 10.9 lub 10.10.

2. Art. 10.6, 10.8, 10.9 i 10.10 nie mają zastosowania do środków Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych w wykazie tej Strony w załączniku 10-B (Przyszłe środki).

3. Strona nie wymaga, na podstawie jakiegokolwiek środka przyjętego po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy i objętego zastrzeżeniami wymienionymi w załączniku 10-B, aby inwestor drugiej Strony ze względu na swoje obywatelstwo sprzedał lub zbył w inny sposób przedsiębiorstwo objęte niniejszą Umową istniejące w chwili, gdy ten środek wchodzi w życie.
4. Art. 10.5 nie ma zastosowania do żadnego środka Strony, który jest zgodny z zobowiązaniami określonymi w załączniku 10-C.
5. Art. 10.6 i 10.8 nie mają zastosowania do żadnego środka Strony, który stanowi wyjątek lub odstępstwo od art. 3 lub 4 porozumienia TRIPS, jak szczegółowo określono w art. 3–5 tego porozumienia.
6. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że art. 10.6 i 10.8 nie należy rozumieć jako uniemożliwiających Stronie określenie wymogów informacyjnych, w tym do celów statystycznych, w związku z założeniem przedsiębiorstwa lub prowadzeniem działalności przez inwestorów drugiej Strony lub przedsiębiorstw objętych niniejszą Umową, pod warunkiem że nie stanowi to sposobu na obejście obowiązków tej Strony wynikających z tych artykułów.

ARTYKUŁ 10.12

Odmowa przyznania korzyści

Strona może odmówić przyznania korzyści płynących z niniejszego rozdziału inwestorowi drugiej Strony lub przedsiębiorstwu objętemu niniejszą Umową, jeżeli Strona odmawiająca przyjmuje lub utrzymuje środki związane z utrzymaniem międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, w tym ochrony praw człowieka, które:

- a) zakazują prowadzenia transakcji z tym inwestorem lub przedsiębiorstwem objętym niniejszą Umową; lub
- b) zostałyby naruszone lub ominięte, gdyby przyznano temu inwestorowi lub przedsiębiorstwu objętemu niniejszą Umową korzyści wynikające z niniejszego rozdziału, w tym w przypadku gdy środki te zakazują dokonywania transakcji z osobą fizyczną lub prawną, która jest właścicielem inwestora lub przedsiębiorstwa objętego niniejszą Umową lub sprawuje kontrolę nad tym inwestorem lub przedsiębiorstwem.

ARTYKUŁ 10.13

Podkomitet ds. Usług i Inwestycji

Podkomitet ds. Usług i Inwestycji („Podkomitet”) ustanawia się na podstawie art. 33.4 ust. 1. Przy rozpatrywaniu kwestii związanych z inwestycjami Podkomitet monitoruje i zapewnia właściwe wdrożenie niniejszego rozdziału oraz załączników 10-A, 10-B i 10-C.

ROZDZIAŁ 11

TRANSGRANICZNY HANDEL USŁUGAMI

ARTYKUŁ 11.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków Strony, które mają wpływ na transgraniczny handel usługami świadczonymi przez usługodawców drugiej Strony. Takie środki obejmują działania, które mają wpływ na:

- a) produkcję, dystrybucję, marketing, sprzedaż i dostarczanie usługi;
- b) zakup usługi, korzystanie z niej lub jej opłacanie;
- c) dostęp do usług i korzystanie, w związku ze świadczeniem usługi, z usług, co do których istnieje określony przez Strony wymóg oferowania ich publicznie, w tym z sieci dystrybucji, transportu lub sieci telekomunikacyjnych; oraz
- d) złożenie kaucji lub innej formy zabezpieczenia finansowego jako warunku świadczenia usługi.

2. Niniejszego rozdziału nie stosuje się do:
- a) usług finansowych w rozumieniu art. 18.2;
 - b) usług audiowizualnych;
 - c) krajowego kabotażu morskiego¹;
 - d) wewnętrznych i międzynarodowych przewozów lotniczych lub powiązanych usług wspierających przewozy lotnicze², w przypadku przewozów zarówno regularnych, jak i nieregularnych, oraz usług bezpośrednio związanych z wykonywaniem praw przewozowych, innych niż:
 - (i) usługi w zakresie naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego, podczas których statek powietrzny jest wycofany z użytku;

¹ Bez uszczerbku dla zakresu działalności, która może zostać uznana za kabotaż na podstawie odpowiedniego prawodawstwa krajowego, do celów niniejszego rozdziału pojęcie „krajowy kabotaż morski” obejmuje: przewozy pasażerskie lub przewozy towarów między portem lub punktem znajdującym się w Chile lub w państwie członkowskim a innym portem lub punktem znajdującym się w Chile lub w tym samym państwie członkowskim, w tym na jego szelfie kontynentalnym, jak stanowi Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza, oraz ruch rozpoczynający i kończący się w tym samym porcie lub punkcie znajdującym się w Chile lub w państwie członkowskim.

² Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przewozy lotnicze lub powiązane usługi wspierające przewozy lotnicze obejmują między innymi następujące usługi: transport lotniczy; usługi z wykorzystaniem statku powietrznego, których głównym celem nie jest transport towarów lub pasażerów, takie jak: gaszenie pożarów z powietrza, loty szkoleniowe, loty widokowe, opryski, dokonywanie pomiarów, tworzenie map, fotografowanie, skoki spadochronowe, holowanie szybowców, wycinka drzew i prace budowlane z użyciem śmigłowca, a także inne wykonywane z powietrza usługi rolnicze, przemysłowe i inspekcyjne; wynajem statków powietrznych z załogą oraz usługi w zakresie eksploatacji portu lotniczego.

- (ii) sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego;
 - (iii) usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR); oraz
 - (iv) obsługa naziemna;
- e) udzielania zamówień publicznych; ani
- f) subsydiów lub dotacji udzielanych przez Stronę lub przedsiębiorstwo państwowe, w tym pożyczek, gwarancji i ubezpieczeń wspieranych przez władze publiczne.

ARTYKUŁ 11.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 10-A, 10-B i 10-C:

- a) „usługi w zakresie naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego” oznaczają czynności prowadzone w odniesieniu do statku powietrznego lub jego części w czasie, gdy jest on wycofany z użytku, i nie obejmują obsługi liniowej;

- b) „usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR)” oznaczają usługi świadczone przy użyciu systemów komputerowych zawierających informacje o rozkładach lotów przewoźników lotniczych, dostępności oraz opłatach i zasadach pobierania opłat, za pomocą których to systemów można dokonywać rezerwacji lub wystawiać bilety;
- c) „transgraniczny handel usługami” lub „transgraniczne świadczenie usług” oznacza świadczenie usług:
 - (i) z terytorium jednej Strony na terytorium drugiej Strony; lub
 - (ii) na terytorium jednej Strony na rzecz usługobiorcy drugiej Strony;
- d) „przedsiębiorstwo” oznacza osobę prawną, oddział lub przedstawicielstwo ustanowione przez założenie przedsiębiorstwa;
- e) „obsługa naziemna” oznacza świadczenie w porcie lotniczym na podstawie wynagrodzenia lub umowy takich usług, jak: reprezentowanie przedsiębiorstw lotniczych, usługi w zakresie administracji i nadzoru; obsługa pasażerów; obsługa bagażu; obsługa ramp; catering, z wyjątkiem przygotowywania żywności; obsługa ładunków lotniczych i poczty lotniczej; zaopatrzenie statków powietrznych w materiały napędowe; obsługa oraz sprzątanie statków powietrznych; transport powierzchniowy; oraz operacje lotnicze, czynności administracyjne związane z załogą i planowanie lotów; obsługa naziemna nie obejmuje: własnej obsługi naziemnej; ochrony; obsługi liniowej; naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego ani eksploatacji niezbędnej scentralizowanej infrastruktury portu lotniczego, takiej jak urządzenia odladzające, systemy dystrybucji paliwa, systemy obsługi bagażu i systemy transportu wewnątrzlotniskowego, lub zarządzania tą infrastrukturą;

f) „osoba prawna Strony” oznacza¹:

(i) w przypadku Unii Europejskiej

- A) osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na mocy prawa Unii Europejskiej lub co najmniej jednego z jej państw członkowskich i prowadzącą znaczące operacje gospodarcze² na terytorium Unii Europejskiej; oraz
- B) przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Unią Europejską i kontrolowane przez osoby fizyczne z państwa członkowskiego, których statki są zarejestrowane w państwie członkowskim i pływają pod jego banderą;

(ii) w przypadku Chile:

- A) osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na mocy prawa Chile i prowadzącą znaczące operacje gospodarcze w Chile; oraz

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przedsiębiorstwa żeglugowe wspomniane w niniejszej definicji, uznaje się za osoby prawne Strony w odniesieniu do ich działalności związanej ze świadczeniem usług transportu morskiego.

² Zgodnie z notyfikacją Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w ramach WTO (dok. WT/REG39/1) Unia Europejska uznaje, że pojęcie „rzeczywistego i trwałego powiązania” z gospodarką państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 54 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jest równoważne pojęciu „znaczących operacji gospodarczych”.

- B) przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Chile i kontrolowane przez osoby fizyczne z Chile, których statki są zarejestrowane w Chile i pływają pod jego banderą;
- g) „sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego” oznacza możliwość swobodnej sprzedaży i swobodnego wprowadzania do obrotu swoich usług transportu lotniczego przez przewoźnika lotniczego, która obejmuje wszystkie aspekty marketingu, takie jak badanie rynku, reklama i dystrybucja; działalność ta nie obejmuje wyceny usług transportu lotniczego ani mających zastosowanie warunków;
- h) „usługa” oznacza każdą usługę w jakimkolwiek sektorze, z wyjątkiem usług świadczonych w związku z wykonywaniem władzy publicznej;
- i) „usługa świadczona w związku z wykonywaniem władzy publicznej” oznacza dowolną usługę, która nie jest prowadzona na zasadach komercyjnych ani w ramach konkurencji z co najmniej jednym usługodawcą. oraz
- j) „usługodawca Strony” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną Strony, która zamierza świadczyć lub świadczy usługi.

ARTYKUŁ 11.3

Prawo do wprowadzania regulacji

Strony potwierdzają prawo do wprowadzania na swoich terytoriach regulacji w celu osiągnięcia uzasadnionych celów polityki, takich jak ochrona zdrowia publicznego, usługi socjalne, edukacja, bezpieczeństwo, ochrona środowiska, w tym przeciwdziałanie zmianie klimatu, moralność publiczna, ochrona socjalna lub ochrona konsumentów, ochrona prywatności i danych lub wspieranie i ochrona różnorodności kulturowej.

ARTYKUŁ 11.4

Traktowanie narodowe

1. Każda ze Stron przyznaje usługom i usługodawcom drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne od tego, jakie przyznaje w podobnych sytuacjach własnym usługom i usługodawcom.
2. Traktowanie przyznane przez Stronę na podstawie ust. 1 oznacza:
 - a) w odniesieniu do władz regionalnych lub lokalnych Chile – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez ten szczebel administracji jego własnym usługom i usługodawcom;

- b) w odniesieniu do rządu państwa członkowskiego lub rządu w państwie członkowskim – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez ten rząd jego własnym usługom i usługodawcom.
3. Strona może spełniać wymóg ust. 1 przez przyznanie usługom i usługodawcom drugiej Strony traktowania identycznego z formalnego punktu widzenia z tym, które stosuje wobec własnych usług i usługodawców, albo od niego różnego z formalnego punktu widzenia.
4. Identyczne lub różne z formalnego punktu widzenia traktowanie uznaje się za mniej korzystne, jeżeli zmienia ono warunki konkurencji na korzyść usług lub usługodawców danej Strony w porównaniu z usługodawcami drugiej Strony.
5. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako wymagające od Strony rekompensaty za nieodłączne niekorzystne czynniki konkurencji, które wynikają z faktu, że odnośne usługi lub usługodawcy pochodzą z zagranicy.

ARTYKUŁ 11. 5

Zasada największego uprzywilejowania

1. Każda ze Stron przyznaje usługom i usługodawcom drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne od tego, jakie przyznaje w podobnych sytuacjach usługom i usługodawcom pochodzącym z państwa trzeciego.

2. Ust. 1 nie należy rozumieć jako zobowiązującego Stronę do rozszerzenia na usługi i usługodawców drugiej Strony korzystniejszego traktowania wynikającego ze środków gwarantujących uznanie norm, w tym norm lub kryteriów dotyczących upoważniania, licencjonowania lub certyfikacji osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności gospodarczej lub środków ostrożności.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie, o którym mowa w ust. 1, nie obejmuje procedur ani mechanizmów rozstrzygania sporów przewidzianych w innych umowach międzynarodowych lub umowach handlowych. Postanowienia prawa materialnego zawarte w innych umowach międzynarodowych lub umowach handlowych nie stanowią same w sobie traktowania, o którym mowa w ust. 1, a tym samym nie mogą stanowić naruszenia niniejszego artykułu, w przypadku braku środków przyjętych lub utrzymanych przez Stronę. Środki Strony stosowane na podstawie takich postanowień prawa materialnego mogą natomiast stanowić „traktowanie” w rozumieniu niniejszego artykułu, a tym samym mogą stanowić naruszenie niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 11.6

Obecność lokalna

Strona nie wymaga od usługodawcy drugiej Strony – jako warunku transgranicznego świadczenia usługi – założenia ani utrzymania przedsiębiorstwa na terytorium Strony, ani bycia jej rezydentem.

ARTYKUŁ 11.7

Dostęp do rynku

W sektorach lub podsektorach, w których podejmowane są zobowiązania związane z dostępem do rynku, Strona nie przyjmuje ani nie utrzymuje na całym swoim terytorium ani w jednostkach podziału regionalnego środków, które:

a) nakładają ograniczenia odnoszące się do:

- (i) liczby usługodawców, czy to w postaci kontyngentów liczbowych, monopolów, usługodawców na zasadzie wyłączności, czy też wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych;
- (ii) całkowitej wartości transakcji usługowych lub aktywów, w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych;
- (iii) całkowitej liczby transakcji usługowych lub całkowitego wolumenu wykonanych usług wyrażonych jako określone jednostki liczbowe, w postaci kontyngentów lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych¹; lub

¹ Niniejszy podpunkt nie obejmuje środków Strony ograniczających nakłady na dostawy usług.

- (iv) całkowitej liczby osób fizycznych, które mogą być zatrudnione w danym sektorze lub które usługodawca może zatrudniać i które są niezbędne do świadczenia określonej usługi i bezpośrednio związane z jej świadczeniem, w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych; lub
- b) nakładają ograniczenia lub wymagania dotyczące tego, za pośrednictwem jakich konkretnych rodzajów podmiotów prawnych lub wspólnych przedsięwzięć usługodawca może świadczyć usługę.

ARTYKUŁ 11.8

Środki niespełniające wymogów

1. Art. 11.4, 11.5 i 11.6 nie mają zastosowania do:
 - a) żadnego istniejącego środka niespełniającego wymogów utrzymywanego przez:
 - (i) w przypadku Unii Europejskiej
 - A) Unię Europejską, jak określono w dodatku 10-A-1;
 - B) administrację centralną państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 10-A-1;

C) regionalny szczebel administracji państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 10-A-1; lub

D) lokalny szczebel administracji; oraz

(ii) w przypadku Chile:

A) administrację centralną, jak określono w dodatku 10-A-2;

B) regionalny szczebel administracji, jak określono w dodatku 10-A-2; lub

C) lokalny szczebel administracji;

b) dalszego stosowania lub szybkiego przedłużenia obowiązywania wszelkich środków niespełniających wymogów, o których mowa w lit. a); ani

c) jakiegokolwiek zmiany jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, w zakresie, w jakim zmiana ta nie zmniejsza stopnia zgodności danego środka z postanowieniami art. 11.4, 11.5 i 11.6 w stosunku do zgodności istniejącej bezpośrednio przed wprowadzeniem zmiany.

2. Art. 11.4, 11.5 i 11.6 nie mają zastosowania do żadnego ze środków Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych w załączniku 10-B.

3. Art. 11.7 nie ma zastosowania do żadnego środka Strony, który jest zgodny z zobowiązaniami określonymi w załączniku 10-C.

ARTYKUŁ 11.9

Odmowa przyznania korzyści

Strona może odmówić usługodawcy drugiej Strony przyznania korzyści wynikających z niniejszego rozdziału, jeżeli Strona odmawiająca przyjmuje lub utrzymuje środki związane z utrzymaniem międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, w tym ochrony praw człowieka, które:

- a) zakazują transakcji z tym usługodawcą lub z osobą, która jest właścicielem tego usługodawcy lub sprawuje nad nim kontrolę; lub
- b) zostałyby naruszone lub ominięte, gdyby przyznano temu usługodawcy korzyści wynikające z niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 11.10

Podkomitet ds. Usług i Inwestycji

Podkomitet ds. Usług i Inwestycji („Podkomitet”) ustanawia się na podstawie art. 33.4 ust. 1. Przy rozpatrywaniu kwestii związanych z usługami Podkomitet monitoruje i zapewnia właściwe wdrożenie rozdziałów 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 i 19 oraz załączników 10-A, 10-B, 10-C, 12-A, 12-B, 12-C, 14-A i 14-B.

ROZDZIAŁ 12

CZASOWY POBYT OSÓB FIZYCZNYCH ODBYWAJĄCYCH WIZYTY SŁUŻBOWE

ARTYKUŁ 12.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków Strony dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej w związku z wjazdem i pobytem czasowym na jej terytorium osób fizycznych drugiej Strony, które są osobami odbywającymi wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa, inwestorami, osobami przeniesionymi wewnątrz przedsiębiorstwa, osobami odbywającymi krótkoterminową wizytę służbową, usługodawcami umownymi i osobami wykonującymi wolny zawód.

2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do sektorów, o których mowa w art. 11.1 ust. 2 lit. b), c) i d).
3. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środków Strony odnoszących się do osób fizycznych drugiej Strony starających się o dostęp do jej rynku pracy ani do środków dotyczących obywatelstwa, narodowości, stałego pobytu lub stałego zatrudnienia.
4. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie uniemożliwia Stronie stosowania środków regulujących wjazd lub pobyt czasowy osób fizycznych drugiej Strony na jej terytorium, w tym środków, które są niezbędne do ochrony integralności granic oraz zapewnienia zorganizowanego przemieszczania się osób fizycznych przez jej granice, pod warunkiem że środki te nie są stosowane w sposób niweczący lub naruszający korzyści przypadające drugiej Stronie na mocy niniejszej Umowy.
5. Samego faktu wymagania przez Stronę wizy od osób drugiej Strony nie uznaje się za niweczący lub naruszający korzyści przypadające drugiej Stronie na mocy niniejszej Umowy.
6. W zakresie nieobjętym zobowiązaniami w niniejszym rozdziale nadal mają zastosowanie wszystkie wymogi przewidziane w prawie Strony dotyczące wjazdu i pobytu czasowego osób fizycznych, w tym przepisy ustawowe i wykonawcze dotyczące okresu pobytu.
7. Niezależnie od postanowień niniejszego rozdziału nadal mają zastosowanie wszystkie wymogi przewidziane w prawie Strony dotyczące pracy i środków zabezpieczenia społecznego, w tym przepisy ustawowe i wykonawcze dotyczące płacy minimalnej i układów zbiorowych w zakresie płac.

8. Zobowiązania objęte niniejszym rozdziałem dotyczące wjazdu i pobytu czasowego osób fizycznych odbywających wizytę służbową nie mają zastosowania do przypadków, w których celem lub skutkiem wjazdu i pobytu czasowego jest ingerowanie lub wpłynięcie w inny sposób na wynik sporu zbiorowego albo negocjacji pracowniczych lub kierowniczych, lub zatrudnienie osób fizycznych uczestniczących w takim sporze.

ARTYKUŁ 12.2

Definicje

1. Do niniejszego rozdziału oraz do załączników 12-A, 12-B i 12-C zastosowanie mają definicje zawarte w art. 10.2 i 11.2, z wyjątkiem definicji inwestora zawartej w art. 10.2 ust. 1 lit. j).
2. Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 12-A, 12-B i 12-C:
 - a) „sprzedawcy biznesowi” oznaczają osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową, które:
 - (i) są przedstawicielami dostawcy usług lub towarów Strony do celów negocjacji sprzedaży usług lub towarów lub zawarcia umowy dotyczącej sprzedaży usług lub towarów w imieniu tego dostawcy, w tym: uczestniczą w spotkaniach lub konferencjach; angażują się w konsultacje ze współnikami, przyjmują zamówienia lub negocjują umowy z przedsiębiorstwem znajdującym się na terytorium drugiej Strony;
 - (ii) nie świadczą usługi na podstawie umowy zawartej między przedsiębiorstwem niemającym obecności handlowej na terytorium Strony, na którym przebywają czasowo osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową, a konsumentem na tym terytorium; oraz
 - (iii) nie są pośrednikami pobierającymi prowizje; oraz
 - b) „osoby odbywające wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa” oznaczają osoby

fizyczne pracujące na wyższym stanowisku w ramach osoby prawnej Strony, które są odpowiedzialne za założenie przedsiębiorstwa takiej osoby prawnej na terytorium drugiej Strony, które nie oferują ani nie świadczą usług ani nie prowadzą jakiejkolwiek działalności gospodarczej innej niż działalność wymagana do celów założenia przedsiębiorstwa i które nie otrzymują wynagrodzenia ze źródeł znajdujących się na terytorium drugiej Strony;

- c) „usługodawcy umowni” oznaczają osoby fizyczne zatrudnione przez osobę prawną Strony, która sama nie ma siedziby na terytorium drugiej Strony i nie jest agencją świadczącą usługi pośrednictwa pracy i pozyskiwania personelu ani nie działa za pośrednictwem takiej agencji i zawarła umowę w dobrej wierze o świadczenie usług na rzecz konsumenta końcowego na terytorium drugiej Strony, wymagającą czasowej obecności jej pracowników na terytorium tej drugiej Strony w celu wykonania umowy o świadczenie usług¹;
- d) „osoby wykonujące wolny zawód” oznaczają osoby fizyczne świadczące usługę i prowadzące działalność na własny rachunek na terytorium Strony, ale nie na terytorium drugiej Strony, które zawarły w dobrej wierze umowę, inną niż za pośrednictwem agencji świadczącej usługi pośrednictwa pracy i pozyskiwania personelu, w celu świadczenia usług na rzecz konsumenta końcowego na terytorium drugiej Strony, wymagających czasowej obecności tych osób na terytorium tej drugiej Strony¹;
- e) „instalatorzy i osoby dokonujące konserwacji” oznaczają osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową, posiadające specjalistyczną wiedzę niezbędną do wypełnienia zobowiązań umownych sprzedawcy lub leasingodawcy, świadczące usługi lub prowadzące szkolenia dla pracowników świadczących usługi, na podstawie gwarancji lub innej umowy o świadczenie usługi związanej ze sprzedażą lub leasingiem wyposażenia lub maszyn handlowych lub przemysłowych, w tym usług informatycznych, zakupionych lub będących przedmiotem leasingu od przedsiębiorstwa znajdującego się poza terytorium Strony, do której występuje się o zezwolenie na wjazd i pobyt czasowy, w całym okresie gwarancji lub umowy o świadczenie usług;
- f) „osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa” oznaczają osoby fizyczne, które są

¹ Umowa o świadczenie usług, o której mowa w lit. b) i c), musi być zgodna z prawem Strony, na terytorium której umowa jest wykonywana.

zatrudnione przez osobę prawną Strony lub są co najmniej od roku jej partnerami i zostają czasowo przeniesione do przedsiębiorstwa tej osoby prawnej znajdującego się na terytorium drugiej Strony oraz które należą do jednej z następujących kategorii:

- (i) członkowie kadry kierowniczej;

- (ii) specjaliści;
 - (iii) pracownicy odbywający staż;
- g) „inwestor” oznacza osobę fizyczną zakładającą na terytorium drugiej Strony przedsiębiorstwo, na które ta osoba fizyczna lub osoba prawna zatrudniająca tę osobę fizyczną przeznaczyła znaczny kapitał lub jest w trakcie przeznaczania takiego kapitału, a także rozwijającą działalność tego przedsiębiorstwa lub zarządzającą nim w ramach uprawnień nadzorczych lub wykonawczych;
- h) „członkowie kadry kierowniczej” oznaczają osoby fizyczne pracujące na wyższym stanowisku w ramach osoby prawnej Strony, które przede wszystkim kierują zarządzaniem przedsiębiorstwem na terytorium drugiej Strony¹, a przy tym podlegają ogólnemu nadzorowi lub otrzymują wytyczne głównie od kadry zarządzającej wyższego szczebla, zarządu lub udziałowców przedsiębiorstwa bądź osób im równoważnych oraz których zakres obowiązków obejmuje:
- (i) kierowanie przedsiębiorstwem lub jego departamentem lub działem;
 - (ii) nadzorowanie i kontrolowanie pracy innych pracowników nadzoru, pracowników sprawujących funkcje specjalistyczne lub kadry kierowniczej; oraz
 - (iii) osobiste upoważnienie do naboru i zwalniania pracowników lub do wydawania zaleceń w kwestii naboru, zwalniania pracowników lub innych działań dotyczących personelu;
- i) „osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową” oznaczają osoby fizyczne ubiegające się o wjazd i pobyt czasowy na terytorium drugiej Strony, które nie prowadzą sprzedaży bezpośredniej na rzecz ogółu społeczeństwa, nie otrzymują wynagrodzenia ze źródeł znajdujących się na terytorium drugiej Strony i należą do jednej z następujących kategorii:

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że definicja ta nie wyklucza członków kadry kierowniczej, którzy, mimo że nie wykonują bezpośrednio zadań związanych z faktycznym świadczeniem usług, wykonują zadania w ramach pełnienia obowiązków opisanych w tej

- (i) sprzedawcy biznesowi;
 - (ii) instalatorzy i osoby dokonujące konserwacji;
- j) „specjaliści” oznaczają osoby fizyczne pracujące w ramach osoby prawnej Strony posiadające specjalistyczną wiedzę, która jest niezbędna dla obszarów działalności przedsiębiorstwa, technik lub zarządzania przedsiębiorstwem; przy ocenie takiej wiedzy uwzględnia się nie tylko wiedzę specyficzną dla danego przedsiębiorstwa, ale również to, czy dana osoba posiada wysoki poziom kwalifikacji, w tym odpowiednie doświadczenie zawodowe, odnoszących się do rodzaju pracy lub działalności wymagającej szczególnej wiedzy technicznej, łącznie z akredytacją w zawodzie regulowanym;
- k) „pracownicy odbywający staż” oznaczają osoby fizyczne, które posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych i zostają czasowo przeniesione w celu rozwoju kariery lub odbycia szkolenia w zakresie technik lub metod biznesowych¹.

ARTYKUŁ 12.3

Osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa, osoby odbywające wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa i inwestorzy

1. Z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i kwalifikacji określonych w załączniku 12-A Strony:
 - a) zezwalają na wjazd i pobyt czasowy osób przeniesionych wewnątrz przedsiębiorstwa, osób odbywających wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa i inwestorów drugiej

definicji, które są niezbędne do świadczenia usług.

¹ Na przedsiębiorstwo przyjmujące może zostać nałożony wymóg przedstawienia, celem uprzedniego zatwierdzenia, programu stażu obejmującego okres pobytu i wskazującego, że celem pobytu jest szkolenie. W przypadku AT, CZ, DE, FR, ES, HU i LT szkolenie musi być związane z uzyskaniem dyplomu ukończenia studiów wyższych.

Strony;

- b) umożliwiają zatrudnienie na swoim terytorium osób przeniesionych wewnątrz przedsiębiorstwa drugiej Strony;

- c) nie utrzymują ani nie przyjmują ograniczeń – w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych – całkowitej liczby osób fizycznych, którym przyznaje się prawo wjazdu, w konkretnym sektorze, w charakterze osób odbywających wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa lub inwestorów, ani osób fizycznych, które można zatrudnić jako osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa, ani w poszczególnych jednostkach podziału administracyjnego, ani na całym swoim terytorium; oraz
 - d) przyznaje osobom przeniesionym wewnątrz przedsiębiorstwa, osobom odbywającym wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa i inwestorom drugiej Strony, w odniesieniu do ich pobytu czasowego na jej terytorium, traktowanie nie mniej korzystne od tego, które przyznaje, w podobnych sytuacjach, własnym osobom fizycznym.
2. Dopuszczalna długość pobytu jest następująca:
- a) w przypadku Chile – nie więcej niż dwa lata, który to okres można przedłużyć bez wymogu ubiegania się o pobyt stały, pod warunkiem dalszego spełniania warunków przyznania pobytu; oraz
 - b) w przypadku Unii Europejskiej – nie więcej niż trzy lata w przypadku członków kadry kierowniczej i specjalistów; nie więcej niż rok w przypadku pracowników odbywających staż i inwestorów oraz nie więcej niż 90 dni w każdym okresie sześciu miesięcy w przypadku osób odbywających wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa.

ARTYKUŁ 12.4

Osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową

1. Z zastrzeżeniem wyłączeń z zakresu określonych w art. 10.1 ust. 2 oraz z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i kwalifikacji określonych w załączniku 12-A Strona zezwala na wjazd i pobyt czasowy osób odbywających krótkoterminową wizytę służbową, nie wymagając zezwolenia na pracę, testu potrzeb ekonomicznych ani wcześniejszego poddania się innej procedurze o podobnym charakterze.
2. Jeżeli osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową Strony świadczą usługi na rzecz konsumenta na terytorium Strony, na którym przebywają czasowo, Strona ta przyznaje im, w odniesieniu do świadczenia tej usługi, traktowanie nie mniej korzystne od tego, które przyznaje, w podobnych sytuacjach, swoim własnym usługodawcom.
3. Dopuszczalna długość pobytu wynosi do 90 dni w każdym okresie 12 miesięcy.

ARTYKUŁ 12.5

Usługodawcy umowni i osoby wykonujące wolny zawód

1. W odniesieniu do sektorów, podsektorów i rodzajów działalności wymienionych w załączniku 12-B każda ze Stron zezwala na wjazd i pobyt czasowy na jej terytorium usługodawców umownych drugiej Strony, z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i kwalifikacji w nim określonych oraz pod warunkiem, że:

- a) takie osoby fizyczne są zaangażowane w świadczenie usług jako pracownicy osoby prawnej, która zawarła umowę o świadczenie usług na okres nieprzekraczający 12 miesięcy;
- b) takie osoby fizyczne wjeżdżające na terytorium drugiej Strony były zatrudnione jako pracownicy osoby prawnej, o której mowa w lit. a), przez okres nie krótszy niż rok bezpośrednio poprzedzający datę złożenia wniosku o wjazd na terytorium drugiej Strony i posiadają, w chwili złożenia wniosku o wjazd, co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe, uzyskane po osiągnięciu pełnoletności, w sektorze działalności będącej przedmiotem umowy;
- c) takie osoby fizyczne wjeżdżające na terytorium drugiej Strony posiadają:
 - (i) dyplom ukończenia studiów wyższych lub kwalifikacje potwierdzające posiadanie wiedzy na równoważnym poziomie¹; oraz

¹ Jeżeli dyplom lub kwalifikacje nie zostały uzyskane na terytorium Strony, na którym świadczona jest usługa, Strona ta może ocenić, czy są one równoważne z dyplomem ukończenia studiów wyższych na jej terytorium.

- (ii) kwalifikacje zawodowe, jeżeli są one wymagane do prowadzenia działalności zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony, na terytorium której świadczona jest usługa;
- d) z tytułu świadczenia usług na terytorium drugiej Strony taka osoba fizyczna nie otrzymuje innego wynagrodzenia niż wynagrodzenie płacone przez osobę prawną zatrudniającą tę osobę fizyczną; oraz
- e) dostęp przyznany na podstawie niniejszego artykułu odnosi się wyłącznie do usług, które są przedmiotem umowy, i nie upoważnia do posługiwania się tytułem zawodowym Strony, na której terytorium świadczona jest dana usługa.

2. Każda ze Stron zezwala na wjazd i pobyt czasowy na jej terytorium osób wykonujących wolny zawód drugiej Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów i działalności określonych w załączniku 12-B, z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i kwalifikacji w nim określonych oraz pod warunkiem, że:

- a) okres obowiązywania zawartej umowy nie przekracza 12 miesięcy;
- b) w dniu złożenia wniosku o wjazd i pobyt czasowy takie osoby fizyczne posiadają co najmniej sześćoletnie doświadczenie zawodowe w sektorze działalności, który jest przedmiotem umowy.

- c) takie osoby fizyczne wjeżdżające na terytorium drugiej Strony posiadają:
- (i) dyplom ukończenia studiów wyższych lub kwalifikacje potwierdzające posiadanie wiedzy na równoważnym poziomie¹; oraz
 - (ii) kwalifikacje zawodowe, jeżeli są one wymagane do prowadzenia działalności zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony, na terytorium której świadczona jest usługa;
- d) dostęp przyznany na podstawie niniejszego artykułu odnosi się wyłącznie do usług, które są przedmiotem umowy; nie upoważnia on do posługiwania się tytułem zawodowym Strony, na której terytorium świadczona jest dana usługa.

3. Strona nie przyjmuje ani nie utrzymuje ograniczeń – w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych – dotyczących całkowitej liczby usługodawców umownych lub osób wykonujących wolny zawód drugiej Strony, którym zezwala się na wjazd i pobyt czasowy.

4. Strona przyznaje usługodawcom umownym i osobom wykonującym wolny zawód drugiej Strony, w odniesieniu do świadczenia przez te podmioty usług na jej terytorium, traktowanie nie mniej korzystne od tego, które przyznaje, w podobnych sytuacjach, swoim własnym usługodawcom.

¹ Jeżeli dyplom lub kwalifikacje nie zostały uzyskane na terytorium Strony, na którym świadczona jest usługa, Strona ta może ocenić, czy są one równoważne z dyplomem ukończenia studiów wyższych na jej terytorium.

5. Dopuszczalna długość pobytu jest następująca:
- a) w przypadku Unii Europejskiej – łączny okres nieprzekraczający sześciu miesięcy w ciągu każdego 12-miesięcznego okresu lub okresu obowiązywania umowy, w zależności od tego, który z tych okresów jest krótszy; oraz
 - b) w przypadku Chile – nie więcej niż rok, który to okres można przedłużyć o kolejne okresy, pod warunkiem dalszego spełniania warunków przyznania pobytu.

ARTYKUŁ 12.6

Środki niespełniające wymogów

W zakresie, w jakim odpowiedni środek wpływa na wjazd lub pobyt czasowy osób fizycznych odbywających wizytę służbową, art. 12.3 ust. 1 lit. c) i d) oraz art. 12.5 ust. 3 i 4 nie mają zastosowania do:

- a) wszelkich istniejących środków Strony niespełniających wymogów na poziomie:
 - (i) w przypadku Unii Europejskiej
 - A) Unii Europejskiej, jak określono w dodatku 10-A-1;

B) administracji centralnej państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 10-A-1;

C) władz regionalnych państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 10-A-1; lub

D) władz lokalnych, innych niż te, o których mowa w lit. C); oraz

(ii) w przypadku Chile:

A) administracji centralnej, jak określono w dodatku 10-A-2;

B) jednostek podziału regionalnego, jak określono w dodatku 10-A-2; lub

C) władz lokalnych;

b) dalszego stosowania lub szybkiego przedłużenia obowiązywania wszelkich środków niespełniających wymogów, o których mowa w lit. a);

c) modyfikacji jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, o którym mowa w niniejszym artykule lit. a) i b), w zakresie, w jakim ta modyfikacja nie zmniejsza zgodności środka – w brzmieniu obowiązującym bezpośrednio przed modyfikacją – z art. 12.3 ust. 1 lit. c) i d) oraz art. 12.5 ust. 3 i 4; ani

d) żadnego środka Strony, który jest zgodny z warunkami lub kwalifikacjami określonymi w załączniku 10-B.

ARTYKUŁ 12.7

Przejrzystość

1. Strona podaje do wiadomości publicznej informacje dotyczące wjazdu i pobytu czasowego osób fizycznych drugiej Strony, o których mowa w art. 12.1 ust. 1.
2. Informacje, o których mowa w niniejszym artykule ust. 1, obejmują, w stosownych przypadkach, informacje na temat:
 - a) kategorii wiz, pozwoleń lub wszelkich podobnych rodzajów zezwolenia w odniesieniu do wjazdu i pobytu czasowego;
 - b) wymaganych dokumentów oraz warunków, jakie należy spełnić;
 - c) sposobu złożenia wniosku i możliwości jego złożenia, np. w urzędzie konsularnym lub przez internet;
 - d) opłat za wniosek oraz orientacyjnych ram czasowych rozpatrywania wniosku;

- e) maksymalnej długości pobytu na podstawie każdego rodzaju zezwolenia, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu;
- f) warunków możliwego przedłużenia lub odnowienia;
- g) przepisów dotyczących towarzyszących osób pozostających na utrzymaniu;
- h) dostępnych procedur przeglądu i odwołania; oraz
- i) odpowiednich przepisów o zasięgu ogólnym odnoszących się do wjazdu i pobytu czasowego osób fizycznych.

3. W odniesieniu do informacji, o których mowa w niniejszym artykule ust. 1 i 2, Strona dokłada wszelkich starań, aby bezzwłocznie poinformować drugą Stronę o wprowadzeniu wszelkich nowych wymogów lub procedur lub wszelkich zmian w wymogach lub procedurach, które mają wpływ na skuteczne składanie wniosków o przyznanie prawa do wjazdu, pobytu czasowego oraz, w stosownych przypadkach, zezwolenie na wykonywanie działalności zarobkowej na terytorium tej pierwszej Strony.

ARTYKUŁ 12.8

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 31 nie ma zastosowania do odmowy przyznania prawa do wjazdu i pobytu czasowego, chyba że sprawa dotyczy ustalonego sposobu postępowania.

ROZDZIAŁ 13

REGULACJE WEWNĘTRZNE

ARTYKUŁ 13.1

Zakres stosowania i definicje

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków Stron dotyczących wymogów w zakresie licencjonowania i procedur licencjonowania, a także wymogów dotyczących kwalifikacji i procedur kwalifikacyjnych oraz norm technicznych¹ wpływających na:
 - a) transgraniczne świadczenie usług;
 - b) świadczenie usług lub prowadzenie jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej przez założenie przedsiębiorstwa lub działalność inwestycji objętej niniejszą Umową; lub
 - c) świadczenie usług w ramach pobytu czasowego pewnych kategorii osób fizycznych Strony na terytorium drugiej Strony, jak określono w art. 12.1.
2. Niniejszy rozdział ma zastosowanie wyłącznie do sektorów, w odniesieniu do których Strona podjęła szczegółowe zobowiązania określone w rozdziałach 10, 11 i 12, oraz w zakresie, w jakim te szczegółowe zobowiązania mają zastosowanie.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że jeżeli chodzi o środki dotyczące norm technicznych, niniejszy rozdział ma zastosowanie tylko do środków mających wpływ na handel usługami.

3. Niezależnie od ust. 2 niniejszy rozdział nie ma zastosowania do wymogów w zakresie licencjonowania i procedur licencjonowania, wymogów dotyczących kwalifikacji i procedur kwalifikacyjnych oraz norm technicznych, które dotyczą:

- a) wytwarzania podstawowych chemikaliów i innych produktów chemicznych;
- b) wytwarzania wyrobów z kauczuku;
- c) wytwarzania wyrobów z tworzyw sztucznych;
- d) wytwarzania silników elektrycznych, generatorów i transformatorów;
- e) wytwarzania akumulatorów, baterii i baterii pierwotnych; oraz
- f) recyklingu odpadów i pozostałości metali i niemetałów.

4. Niezależnie od ust. 1 niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środków Strony w zakresie, w jakim stanowią one ograniczenia uwzględnione w wykazach na podstawie art. 10.5, 10.6, art. 10.11 ust. 1 i 2, art. 11.4, 11.6, 11.7, art. 11.8 ust. 1 i 2, art. 12.3 ust. 1, art. 12.4 ust. 2, art. 12.5 ust. 1 i art. 12.6.

5. Do celów niniejszego rozdziału:

- a) „zezwolenie” oznacza pozwolenie na prowadzenie któregokolwiek z rodzajów działalności, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), będące wynikiem procedury, której musi przestrzegać wnioskodawca w celu wykazania zgodności z wymogami w zakresie licencjonowania, wymogami dotyczącymi kwalifikacji lub normami technicznymi;
- b) „właściwy organ” oznacza władzę lub organ administracji centralnej, regionalnej lub lokalnej lub podmiot pozarządowy uczestniczący w sprawowaniu władzy delegowanej przez władze lub organy administracji centralnej, regionalnej lub lokalnej, które są uprawnione do podejmowania decyzji dotyczących zezwoleń na świadczenie usług, w tym przez założenie przedsiębiorstwa, lub dotyczących zezwoleń na prowadzenie jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej;
- c) „procedury licencjonowania” oznaczają przepisy administracyjne lub proceduralne, których musi przestrzegać osoba fizyczna lub prawna ubiegająca się o zezwolenie, w tym zmianę lub odnowienie zezwolenia, w celu wykazania zgodności z wymogami w zakresie licencjonowania;
- d) „wymogi w zakresie licencjonowania” oznaczają wymogi materialne, inne niż wymogi dotyczące kwalifikacji, które osoba fizyczna lub prawna musi spełnić, aby uzyskać, zmienić lub odnowić zezwolenie;

- e) „procedury kwalifikacyjne” oznaczają przepisy administracyjne lub proceduralne, których musi przestrzegać osoba fizyczna w celu wykazania zgodności z wymogami dotyczącymi kwalifikacji, aby uzyskać zezwolenie; oraz
 - f) „wymogi dotyczące kwalifikacji” oznaczają wymogi materialne związane z kompetencjami osoby fizycznej do świadczenia usług, które to wymogi osoba fizyczna musi spełnić, aby uzyskać, zmienić lub odnowić zezwolenie.
6. Do celów niniejszego rozdziału stosuje się również definicje zawarte w art. 10.2 i 11.2.

ARTYKUŁ 13.2

Warunki dotyczące licencjonowania i kwalifikacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby środki związane z wymogami w zakresie licencjonowania, procedurami licencjonowania oraz wymogami dotyczącymi kwalifikacji i procedurami kwalifikacyjnymi były oparte na kryteriach, które uniemożliwiają właściwym organom wykonywanie uprawnień do przeprowadzania oceny w sposób arbitralny.
2. Kryteria, o których mowa w ust. 1, muszą być:
 - a) jasne;

b) obiektywne i przejrzyste¹; oraz

c) z wyprzedzeniem udostępniane publicznie i zainteresowanym osobom.

3. Każda ze Stron zachęca swoje właściwe organy, aby przyjmując normy techniczne, przyjmowały normy techniczne opracowane w drodze otwartych i przejrzystych procesów, a także zachęca organy, w tym odpowiednie organizacje międzynarodowe², wyznaczone do opracowywania norm technicznych, do stosowania otwartych i przejrzystych procesów.

4. Zezwolenie, w zależności od dostępności, przyznaje się natychmiast po jego wydaniu w świetle wyników stosownego badania stwierdzającego, że warunki jego uzyskania zostały spełnione.

5. Jeżeli liczba dostępnych licencji na daną działalność jest ograniczona z powodu braku dostępnych zasobów naturalnych lub możliwości technicznych, każda ze Stron stosuje procedurę selekcji wobec potencjalnych kandydatów, która zapewnia pełne gwarancje bezstronności i przejrzystości, w tym w szczególności odpowiednie informowanie o rozpoczęciu, przeprowadzeniu i zakończeniu procedury.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że kryteria te mogą obejmować między innymi kompetencje i zdolność do świadczenia usług lub prowadzenia jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej, w tym w sposób zgodny z wymogami regulacyjnymi Strony, takimi jak wymogi w zakresie ochrony zdrowia i środowiska. Właściwe organy mogą przyznać poszczególnym kryteriom określoną wagę.

² Pojęcie „odpowiednie organizacje międzynarodowe” odnosi się do organów międzynarodowych, w których członkostwo jest otwarte dla odpowiednich organów obu Stron.

6. Przy ustanawianiu zasad procedury wyboru każda ze Stron może, z zastrzeżeniem ust. 5, wziąć pod uwagę uzasadnione cele polityki, w tym względy zdrowia, bezpieczeństwa, ochrony środowiska i zachowania dziedzictwa kulturowego.

ARTYKUŁ 13.3

Procedury licencjonowania i procedury kwalifikacyjne

1. Procedury licencjonowania i procedury kwalifikacyjne oraz formalności muszą być jasne, udostępniane publicznie z wyprzedzeniem i nie mogą same w sobie stanowić ograniczenia świadczenia usług lub prowadzenia jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej. Każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby te procedury i formalności były jak najprostsze, oraz nie komplikuje ani nie opóźnia nadmiernie świadczenia usług ani prowadzenia jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej.

2. Jeżeli zezwolenie jest wymagane, każda ze Stron bezzwłocznie publikuje lub w inny sposób udostępnia publicznie informacje niezbędne wnioskodawcy do spełnienia wymogów i przestrzegania procedur dotyczących uzyskania, utrzymania, zmiany i odnowienia takiego zezwolenia. Informacje te obejmują co najmniej następujące elementy, o ile takie istnieją:

- a) wymagania i procedury;
- b) dane kontaktowe odpowiednich właściwych organów;

- c) opłaty;
- d) normy techniczne;
- e) procedury odwoławcze lub kontrolne w odniesieniu do decyzji dotyczących wniosków;
- f) procedury monitorowania lub egzekwowania zgodności z warunkami licencji lub kwalifikacji;
- g) możliwości udziału obywateli, na przykład w formie wysłuchania lub zgłoszenia uwag; oraz
- h) orientacyjne ramy czasowe rozpatrywania wniosku.

3. Każda opłata za zezwolenie¹, którą mogą ponosić wnioskodawcy, musi być uzasadniona, przejrzysta i nie może sama w sobie stanowić ograniczenia świadczenia danej usługi lub prowadzenia danej działalności gospodarczej.

¹ Opłaty za zezwolenie nie obejmują opłat z tytułu eksploatacji zasobów naturalnych, płatności aukcyjnych, przetargowych lub innych niedyskryminujących środków dotyczących przyznania koncesji ani obowiązkowych składek za świadczenie usługi powszechnej.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby procedury stosowane przez właściwy organ oraz jego decyzje w ramach procesu udzielania zezwoleń były bezstronne względem wszystkich wnioskodawców. Właściwy organ podejmuje decyzje w sposób niezależny i nie odpowiada przed żadną osobą świadczącą usługi lub prowadzącą działalność gospodarczą, w odniesieniu do których wymagane jest zezwolenie.
5. Jeżeli zastosowanie mają określone terminy składania wniosków, zapewnia się, aby termin przewidziany na złożenie wniosku przez wnioskodawcę był rozsądny. Jeśli to możliwe, właściwy organ powinien akceptować wnioski w formie elektronicznej na takich samych warunkach dotyczących autentyczności jak w przypadku wniosków w formie papierowej.
6. Właściwy organ przystępuje do rozpatrzenia wniosku bez zbędnej zwłoki po jego przedłożeniu. Każda ze Stron dąży do określenia orientacyjnych ram czasowych rozpatrzenia wniosku oraz, na wniosek wnioskodawcy i bez zbędnej zwłoki, zapewnia, aby właściwy organ udzielał informacji na temat statusu wniosku. Każda ze Stron zapewnia, aby rozpatrzenie wniosku, w tym podjęcie ostatecznej decyzji, następowało w rozsądnym terminie po złożeniu kompletnego wniosku.
7. W przypadku gdy właściwy organ otrzyma wniosek, który uzna za niekompletny, w rozsądnym terminie od jego otrzymania informuje o tym wnioskodawcę, w miarę możliwości wskazując dodatkowe informacje wymagane do uzupełnienia wniosku, i zapewnia mu możliwość poprawienia niedociągnięć.

8. Właściwy organ akceptuje kopie dokumentów uwierzytelnione zgodnie z prawem danej Strony, zamiast dokumentów oryginalnych, chyba że właściwy organ wymaga oryginałów dokumentów w celu ochrony integralności procesu udzielania zezwoleń.
9. W przypadku gdy właściwy organ odrzuci wniosek, informuje się o tym wnioskodawcę, na jego wniosek albo z inicjatywy właściwego organu, na piśmie i bez zbędnej zwłoki. Co do zasady informuje się wnioskodawcę o przyczynach odrzucenia wniosku i o terminie wniesienia odwołania od tej decyzji. Zapewnia się wnioskodawcy możliwość ponownego przedłożenia wniosku w rozsądnym terminie.
10. Każda ze Stron zapewnia, aby zezwolenie, po jego udzieleniu, stało się skuteczne bez zbędnej zwłoki, zgodnie z określonymi w nim warunkami.
11. Jeżeli wydanie zezwolenia wiąże się z koniecznością przeprowadzenia egzaminów, właściwy organ zapewnia przeprowadzanie takich egzaminów w odpowiednich odstępach czasu oraz przewiduje rozsądny termin umożliwiający wnioskodawcom złożenie wniosku o przystąpienie do egzaminu.

ARTYKUŁ 13.4

Przegląd

w przypadku gdy wejdą w życie ustalenia poczynione w ramach negocjacji związanych z art. V ust. 4 GATS, Strony dokonują wspólnego przeglądu takich ustaleń. Jeżeli w ramach wspólnego przeglądu oceniają, że włączenie takich ustaleń do niniejszej Umowy usprawni ramy ustanowione jej postanowieniami, Strony wspólnie ustalają, czy należy włączyć takie ustalenia do niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 13.5

Stosowanie środków o zasięgu ogólnym

Każda ze Stron zapewnia racjonalne, obiektywne i bezstronne stosowanie wszystkich środków o zasięgu ogólnym, które mają wpływ na handel usługami.

ARTYKUŁ 13.6

Odwołanie od decyzji administracyjnych

Każda ze Stron utrzymuje lub ustanawia organy lub procedury sądowe, arbitrażowe lub administracyjne, które na wniosek poszkodowanego inwestora lub usługodawcy przeprowadzają bezzwłoczną kontrolę decyzji administracyjnych mających wpływ na założenie przedsiębiorstwa, transgraniczne świadczenie usług lub czasowy pobyt osób fizycznych odbywających wizyty służbowe, a w uzasadnionych przypadkach także odpowiednie środki naprawcze w odniesieniu do takich decyzji. Jeżeli takie procedury nie są niezależne od agencji, której powierzono wydawanie danych decyzji administracyjnych, każda ze Stron zapewnia obiektywizm i bezstronność kontroli.

ROZDZIAŁ 14

WZAJEMNE UZNAWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

ARTYKUŁ 14.1

Wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych

1. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie uniemożliwia Stronie nakładania na osoby fizyczne obowiązku posiadania niezbędnych kwalifikacji i doświadczenia zawodowego wymaganych na terytorium, na którym prowadzona jest działalność, w danym sektorze działalności.
2. Każda ze Stron zachęca organizacje zawodowe lub organy odpowiednie dla danego sektora działalności na swoim terytorium do opracowania wspólnych zaleceń dotyczących wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych i przekazania ich Podkomitetowi ds. Usług i Inwestycji, o którym mowa w art. 11.10. Takie wspólne zalecenia muszą być poparte opartą na dowodach oceną:
 - a) wartości ekonomicznej przewidywanego porozumienia w sprawie wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych („porozumienie o wzajemnym uznawaniu”); oraz

- b) zgodności odpowiednich systemów, a mianowicie zakresu, w jakim wymogi stosowane przez każdą ze Stron dotyczące zezwoleń, licencjonowania, prowadzenia działalności i certyfikacji są ze sobą zgodne.
3. Po otrzymaniu wspólnego zalecenia Podkomitet ds. Usług i Inwestycji w rozsądnym terminie przeprowadza przegląd jego spójności z niniejszą Umową. W następstwie takiego przeglądu Podkomitet może opracować decyzję w sprawie porozumienia o wzajemnym uznawaniu i zalecić Radzie ds. Handlu jej przyjęcie na podstawie art. 33.1 ust. 6 lit. a) w celu określenia lub zmiany porozumień o wzajemnym uznawaniu określonych w załączniku 14-B¹.
4. Porozumienie, o którym mowa w niniejszym artykule ust. 3, zawiera warunki uznawania kwalifikacji zawodowych zdobytych na terytorium Unii Europejskiej i kwalifikacji zawodowych zdobytych w Chile, które są związane z działalnością, o której mowa w rozdziałach 10, 11, 12 i 19.
5. Przy opracowywaniu wspólnych zaleceń, o których mowa w ust. 2, oraz podczas przeprowadzanej przez Radę ds. Handlu oceny dotyczącej przyjęcia porozumienia, o którym mowa w ust. 3, należy uwzględnić wytyczne dotyczące porozumień o uznawaniu kwalifikacji zawodowych określone w załączniku 14-A.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że takie porozumienia o wzajemnym uznawaniu nie mogą prowadzić do automatycznego uznawania kwalifikacji zawodowych, lecz muszą określać, we wspólnym interesie Stron, warunki uznawania takich kwalifikacji przez właściwe organy.

ROZDZIAŁ 15

USŁUGI DORĘCZANIA

ARTYKUŁ 15.1

Zakres stosowania i definicje

1. W niniejszym rozdziale określono zasady dotyczące ram regulacyjnych dla wszystkich usług doręczania.
2. Do celów niniejszego rozdziału:
 - a) „usługi doręczania” oznaczają usługi pocztowe i usługi kurierskie lub usługi ekspresowe, w tym działalność obejmującą przyjmowanie, sortowanie, transport i doręczanie przesyłek pocztowych;
 - b) „usługi doręczania ekspresowego” oznaczają przyjmowanie, sortowanie, transport i doręczanie przesyłek pocztowych z większą szybkością i niezawodnością oraz mogą obejmować elementy stanowiące wartość dodaną, takie jak: odbieranie przesyłek z miejsca pochodzenia, doręczenie osobiste do adresata, śledzenie, możliwość zmiany miejsca przeznaczenia i adresata w trakcie przewozu lub potwierdzenie odbioru;

- c) „usługi w zakresie przesyłek ekspresowych” oznaczają usługi międzynarodowego doręczania ekspresowego świadczone za pośrednictwem Express Mail Service Cooperative (EMS Cooperative), która jest organizacją społeczną zrzeszającą wyznaczonych operatorów pocztowych w ramach Światowego Związku Pocztowego (UPU);
- d) „licencja” oznacza zezwolenie udzielane indywidualnemu podmiotowi świadczącemu usługi doręczania przez właściwy organ regulacyjny, który określa procedury, obowiązki i wymogi właściwe dla sektora usług doręczania;
- e) „przesyłka pocztowa” oznacza przesyłkę o wadze do 31,5 kg opatrzoną adresem w ostatecznej formie, którą ma przewozić jakikolwiek podmiot świadczący usługi doręczania, publiczny lub prywatny, i może obejmować takie przesyłki jak list, paczka, gazeta lub katalog;
- f) „monopol pocztowy” oznacza wyłączne prawo do świadczenia określonych usług doręczania na terytorium Strony, zgodnie z prawem tej Strony; oraz
- g) „usługa powszechna” oznacza stałe świadczenie usług doręczania o określonej jakości we wszystkich punktach na terytorium Strony w przystępnych cenach dla wszystkich użytkowników.

ARTYKUŁ 15.2

Usługa powszechna

1. Każda ze Stron ma prawo do określenia rodzaju obowiązku świadczenia usługi powszechnej, jaki pragnie zachować. Każda ze Stron zachowująca obowiązek świadczenia usługi powszechnej realizuje go w sposób przejrzysty, niedyskryminujący i neutralny w odniesieniu do wszystkich podmiotów świadczących usługi doręczania podlegających temu obowiązkowi.
2. Jeżeli Strona wymaga, aby usługi w zakresie przychodzących przesyłek ekspresowych były świadczone na zasadzie usługi powszechnej, nie może traktować tych usług w sposób uprzywilejowany w stosunku do innych usług międzynarodowego doręczania ekspresowego.

ARTYKUŁ 15.3

Zapobieganie praktykom zakłócającym prawidłowe funkcjonowanie rynku

Każda ze Stron zapewnia, aby podmiot świadczący usługi doręczania podlegający obowiązkowi świadczenia usługi powszechnej lub posiadający monopol pocztowy nie podejmował praktyk zakłócających prawidłowe funkcjonowanie rynku, takich jak:

- a) wykorzystywanie przychodów pochodzących ze świadczenia usługi podlegającej obowiązkowi świadczenia usługi powszechnej lub z monopolu pocztowego do subsydiowania skróśnego świadczenia usługi doręczania ekspresowego lub jakiejkolwiek usługi doręczania innej niż usługa powszechna; lub

- b) stosowanie nieuzasadnionego rozróżnienia między klientami, takimi jak przedsiębiorstwa, podmioty wysyłające przesyłki masowe czy konsolidatorzy w zakresie opłat lub innych warunków świadczenia usług wchodzących w zakres obowiązku świadczenia usługi powszechnej lub monopolu pocztowego.

ARTYKUŁ 15.4

Licencje

1. Jeśli Strona wymaga licencji na świadczenie usług doręczania, udostępnia publicznie:
 - a) wszystkie wymogi w zakresie licencjonowania oraz termin, w jakim zwykle podejmowana jest decyzja dotycząca wniosku o licencję; oraz
 - b) warunki licencji.
2. Procedury, obowiązki i wymogi dotyczące licencji muszą być przejrzyste, niedyskryminujące i oparte na obiektywnych kryteriach.
3. Jeżeli właściwy organ regulacyjny odrzuci wniosek o udzielenie licencji, informuje wnioskodawcę o przyczynach odrzucenia na piśmie. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje procedurę odwoławczą z udziałem organu niezależnego od stron biorących udział w procedurze wnioskowania o udzielenie licencji. Organem takim może być trybunał lub sąd.

ARTYKUŁ 15.5

Niezależność organów regulacyjnych

1. Każda ze Stron zapewnia, aby organ odpowiedzialny za regulację usług doręczania nie odpowiadał przed żadnym podmiotem świadczącym usługi doręczania oraz aby decyzje i procedury przyjmowane przez ten organ regulacyjny były bezstronne, niedyskryminujące i przejrzyste w odniesieniu do wszystkich uczestników rynku na terytorium danej Strony.
2. Każda ze Stron zapewnia, aby organ odpowiedzialny za regulację usług doręczania wykonywał swoje zadania w sposób terminowy oraz dysponował odpowiednimi zasobami finansowymi i ludzkimi.

ROZDZIAŁ 16

USŁUGI TELEKOMUNIKACYJNE

ARTYKUŁ 16.1

Zakres stosowania

1. W niniejszym rozdziale określono zasady ram regulacyjnych dotyczących udostępniania sieci telekomunikacyjnych i świadczenia usług telekomunikacyjnych, zliberalizowane na podstawie rozdziałów 10 i 11.
2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do usług dostarczania treści przekazywanych za pomocą sieci i usług telekomunikacyjnych lub sprawowania kontroli redakcyjnej nad tymi treściami.

ARTYKUŁ 16.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału:

- a) „urządzenia towarzyszące” oznaczają usługi, infrastrukturę fizyczną oraz inne urządzenia związane z siecią lub usługą telekomunikacyjną, które umożliwiają lub wspierają świadczenie usług za pośrednictwem tej sieci lub usługi lub mają potencjał w tym zakresie oraz mogą obejmować budynki lub wejścia do budynków, okablowanie budynków, anteny, wieże oraz inne konstrukcje podpierające, przewody, kanały kablowe, maszty, studzienki i szafki uliczne;
- b) „infrastruktura podstawowa” oznacza infrastrukturę publicznej sieci lub usługi telekomunikacyjnej, która:
 - i) jest dostarczana wyłącznie lub głównie przez jednego dostawcę lub ograniczoną liczbę dostawców; oraz
 - (ii) z przyczyn ekonomicznych lub technicznych nie jest łatwa do zastąpienia w celu świadczenia usługi;
- c) „wzajemne połączenie” oznacza połączenie publicznych sieci telekomunikacyjnych wykorzystywanych przez tych samych lub różnych dostawców sieci lub usług telekomunikacyjnych celem umożliwienia użytkownikom jednego dostawcy komunikacji z użytkownikami tego samego lub innego dostawcy oraz dostępu do usług świadczonych przez innych dostawców, niezależnie od tego, czy usługi te świadczone są przez odnośnych dostawców czy jakiegokolwiek innego usługodawcę mającego dostęp do sieci;

- d) „usługi dostępu do internetu” oznaczają publiczne usługi telekomunikacyjne zapewniające dostęp do internetu na terytorium Strony, a tym samym łączność z niemal wszystkimi punktami końcowymi internetu, niezależnie od stosowanej technologii sieciowej i urządzeń końcowych;
- e) „łącza dzierżawione” oznaczają usługi lub urządzenia telekomunikacyjne między co najmniej dwoma wyznaczonymi punktami, w tym o charakterze wirtualnym, które rezerwują przepustowość do specjalnego użytku przez użytkownika lub na potrzeby dostępności dla użytkownika;
- f) „główny dostawca” oznacza dostawcę sieci lub usług telekomunikacyjnych, który może w sposób istotny wpłynąć na warunki uczestnictwa, mając na uwadze cenę i dostawy, na właściwym rynku sieci lub usług telekomunikacyjnych w wyniku jego kontroli nad infrastrukturą podstawową lub wykorzystania swojej pozycji na tym rynku;
- g) „elementy sieci” oznaczają obiekty lub sprzęt wykorzystywane do świadczenia publicznej usługi telekomunikacyjnej, w tym cechy, funkcje i możliwości zapewniane przez te obiekty lub sprzęt;
- h) „możliwość przeniesienia numeru” oznacza:
 - (i) w przypadku Unii Europejskiej – możliwość zachowania istniejącego numeru telefonicznego przez abonenta, który zgłasza taki wniosek, w tej samej lokalizacji w przypadku abonentów linii stacjonarnej, przy zmianie w ramach tej samej kategorii dostawców publicznych usług telekomunikacyjnych, bez uszczerbku dla jakości, niezawodności i wygody; oraz

- (ii) w przypadku Chile – możliwość zachowania istniejącego numeru telefonicznego przez użytkownika końcowego, który zgłasza taki wniosek, przy zmianie dostawcy publicznych usług telekomunikacyjnych, bez uszczerbku dla jakości, niezawodności i wygody;
- i) „publiczna sieć telekomunikacyjna” oznacza każdą sieć telekomunikacyjną wykorzystywaną całkowicie lub głównie do świadczenia publicznych usług telekomunikacyjnych pomiędzy punktami zakończenia sieci;
- j) „publiczna usługa telekomunikacyjna” oznacza każdą usługę telekomunikacyjną oferowaną ogółowi społeczeństwa;
- k) „abonent” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która jest stroną umowy z dostawcą publicznych usług telekomunikacyjnych na świadczenie tych usług;
- l) „telekomunikacja” oznacza przesyłanie i odbiór sygnałów za pomocą jakichkolwiek środków elektromagnetycznych;
- m) „sieć telekomunikacyjna” oznacza systemy przesyłowe oraz, w stosownych przypadkach, urządzenia przełączające lub routingowe oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przesyłanie i odbiór sygnałów przewodowo, za pomocą radia, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych;

- n) „telekomunikacyjny organ regulacyjny” oznacza organ lub organy, którym Strona powierza regulację sieci i usług telekomunikacyjnych objętych niniejszym rozdziałem¹;
- o) „usługa telekomunikacyjna” oznacza usługę, która polega całkowicie lub głównie na przesyłaniu i odbiorze sygnałów, w tym sygnałów nadawczych, za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnych, w tym za pośrednictwem sieci używanych do nadawania;
- p) „usługa powszechna” oznacza minimalny zestaw usług o określonej jakości, który musi być udostępniony wszystkim użytkownikom na terytorium Strony, niezależnie od ich lokalizacji geograficznej oraz po przystępnej cenie; oraz
- q) „użytkownik” oznacza osobę fizyczną lub prawną korzystającą z publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych.

ARTYKUŁ 16.3

Telekomunikacyjny organ regulacyjny

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej telekomunikacyjny organ regulacyjny był prawnie odrębny i funkcjonalnie niezależny od jakiegokolwiek dostawcy sieci, usług lub urządzeń telekomunikacyjnych oraz aby decyzje przyjmowane przez jej telekomunikacyjny organ regulacyjny oraz stosowane przez niego procedury były bezstronne względem wszystkich uczestników rynku.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że telekomunikacyjny organ regulacyjny obejmuje każdy organ, który Strona zobowiązała do egzekwowania obowiązków określonych w niniejszym rozdziale.

2. Strona, która zachowuje własność lub kontrolę nad dostawcami sieci, usług lub urządzeń telekomunikacyjnych, zapewnia skuteczny strukturalny rozdział funkcji regulacyjnej dotyczącej telekomunikacji od działań związanych ze wspomnianą własnością lub kontrolą.
3. W celu zapewnienia niezależności i bezstronności telekomunikacyjnych organów regulacyjnych każda ze Stron zapewnia, aby jej telekomunikacyjny organ regulacyjny nie posiadał interesów finansowych ani nie pełnił funkcji operacyjnych lub zarządczych u żadnego dostawcy sieci, usług lub urządzeń telekomunikacyjnych.
4. Każda ze Stron zapewnia, aby dostawcy sieci, usług lub urządzeń telekomunikacyjnych nie mieli wpływu na decyzje i procedury telekomunikacyjnego organu regulacyjnego.
5. Każda ze Stron przyznaje swojemu telekomunikacyjnemu organowi regulacyjnemu uprawnienia regulacyjne i nadzorcze, a także odpowiednie zasoby finansowe i ludzkie do wykonywania zadań powierzonych mu w celu egzekwowania obowiązków określonych w niniejszym rozdziale. Uprawnienia takie są wykonywane w sposób przejrzysty i terminowy. Wspomniane zadania są podawane do wiadomości publicznej w łatwo dostępny i zrozumiały sposób, zwłaszcza gdy takie zadania są powierzone większej liczbie organów.
6. Każda ze Stron przyznaje swojemu telekomunikacyjnemu organowi regulacyjnemu uprawnienia do zapewniania, aby dostawcy sieci lub usług telekomunikacyjnych dostarczali mu bezzwłocznie na jego wniosek wszystkie informacje, w tym informacje finansowe, które są niezbędne do umożliwienia telekomunikacyjnemu organowi regulacyjnemu wykonywania jego zadań zgodnie z niniejszym rozdziałem. Wszelkie przekazane informacje przetwarzają się zgodnie z wymogami poufności.

7. Każda ze Stron zapewnia, aby użytkownik lub dostawca sieci lub usług telekomunikacyjnych, którego dotyczy decyzja wydana przez telekomunikacyjny organ regulacyjny, miał prawo odwołać się od tej decyzji do organu odwoławczego, który jest niezależny od telekomunikacyjnego organu regulacyjnego i innych stron, których dotyczy decyzja. Do czasu zakończenia postępowania odwoławczego decyzja wydana przez telekomunikacyjny organ regulacyjny pozostaje w mocy, chyba że zgodnie z prawem Strony zostaną zastosowane środki przejściowe.

ARTYKUŁ 16.4

Zezwolenie na udostępnianie sieci lub świadczenie usług telekomunikacyjnych

1. Jeżeli Strona wymaga zezwolenia na udostępnianie sieci telekomunikacyjnych lub świadczenie usług telekomunikacyjnych, określa rozsądny termin, w którym telekomunikacyjny organ regulacyjny zwykle podejmuje decyzję w sprawie wniosku o wydanie zezwolenia, w sposób przejrzysty przekazuje wnioskodawcy informacje na temat tego terminu oraz dokłada starań, aby podejmować decyzje dotyczące wniosku w podanym terminie¹.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł nie uniemożliwia Stronie udzielania zezwolenia na udostępnianie sieci telekomunikacyjnych lub świadczenie usług telekomunikacyjnych na podstawie zwykłego zgłoszenia, bez konieczności oczekiwania na decyzję telekomunikacyjnego organu regulacyjnego.

2. Wszelkie kryteria dotyczące zezwolenia oraz obowiązujące procedury muszą być jak najprostsze, obiektywne, przejrzyste, niedyskryminujące i proporcjonalne. Wszelkie obowiązki i warunki nakładane w związku z udzieleniem zezwolenia lub powiązane z zezwoleniem muszą być niedyskryminujące, przejrzyste, proporcjonalne i związane ze świadczoną usługą.
3. Każda ze Stron zapewnia, aby wnioskodawca otrzymał na piśmie powody odmowy lub cofnięcia zezwolenia lub nałożenia warunków specyficznych dla dostawcy. W przypadku odmowy lub cofnięcia zezwolenia lub nałożenia takich warunków wnioskodawca musi mieć możliwość odwołania się do organu odwoławczego.
4. Opłaty administracyjne nakładane na dostawców, jeżeli obowiązują, muszą być obiektywne, przejrzyste, niedyskryminujące i współmierne do uzasadnionych kosztów administracyjnych poniesionych w związku z zarządzaniem, kontrolą i egzekwowaniem obowiązków określonych w niniejszym rozdziale¹.

¹ Opłaty administracyjne nie obejmują opłat za prawa do korzystania z ograniczonych zasobów ani obowiązkowych składek za świadczenie usługi powszechnej.

ARTYKUŁ 16.5

Wzajemne połączenie

Bez uszczerbku dla art. 16.9 każda ze Stron zapewnia, aby dostawca publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych na jej terytorium miał prawo oraz – na wniosek innego dostawcy publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych na jej terytorium – obowiązek negocjowania wzajemnych połączeń na potrzeby udostępniania publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych na jej terytorium.

ARTYKUŁ 16.6

Dostęp i korzystanie

1. Każda ze Stron zapewnia, aby każdemu usługodawcy drugiej Strony przyznano dostęp do wszelkich publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych oraz umożliwiono korzystanie z nich, na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach¹. Obowiązek ten stosuje się między innymi przez stosowanie ust. 2–5.

¹ Do celów niniejszego artykułu określenie „niedyskryminujący” oznacza zasadę największego uprzywilejowania i traktowanie narodowe w rozumieniu art. 10.6, 10.8, 11.4 i 11.5, a także warunki nie mniej korzystne niż warunki przyznane jakiegokolwiek innemu użytkownikowi podobnych publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych w podobnych sytuacjach.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby każdy usługodawca drugiej Strony miał dostęp do wszelkich publicznych usług telekomunikacyjnych oferowanych na terytorium lub poza granicami tej Strony, w tym do prywatnych łączy dzierżawionych, oraz mógł z nich korzystać, i w tym celu zapewnia, z zastrzeżeniem ust. 5, aby takiemu usługodawcy zezwolono:

- a) na zakup lub dzierżawę i przyłączenie terminala lub innego sprzętu, który łączy się z siecią i który jest niezbędny do świadczenia przez niego usług;
- b) na podłączanie łączy prywatnie dzierżawionych lub stanowiących własność prywatną do publicznych sieci telekomunikacyjnych lub do łączy dzierżawionych lub należących do innego dostawcy usług telekomunikacyjnych; oraz
- c) na korzystanie z wybranych przez niego protokołów operacyjnych przy świadczeniu jakiegokolwiek usługi, innych niż te, które są niezbędne do zapewnienia ogółowi społeczeństwa dostępności usług telekomunikacyjnych.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby usługodawca drugiej Strony mógł korzystać z publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych w celu przekazywania informacji na terytorium tej Strony i poza jej granicami, w tym do komunikacji wewnątrz przedsiębiorstwa takiego usługodawcy, oraz w celu dostępu do informacji zawartych w bazach danych lub przechowywanych w inny sposób w formie nadającej się do odczytu maszynowego na terytorium którejkolwiek ze Stron.

4. Niezależnie od ust. 3 Strona może przyjąć takie środki, jakie uważa za niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa i poufności informacji, z zastrzeżeniem wymogu, że środki te nie mogą być stosowane w sposób, który stanowiłby środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji albo ukryte ograniczenie handlu usługami.

5. Każda ze Stron zapewnia, aby na dostęp do publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych oraz korzystanie z nich nie były nakładane na jej terytorium inne warunki niż te, które są niezbędne do:

- a) zabezpieczenia obowiązków świadczenia usług publicznych przez dostawców publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych, w szczególności ich zdolności do powszechnego udostępnienia swoich usług; lub
- b) ochrony integralności technicznej publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych.

ARTYKUŁ 16.7

Rozstrzyganie sporów w zakresie telekomunikacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku sporu powstałego między dostawcami sieci lub usług telekomunikacyjnych w związku z prawami lub obowiązkami określonymi w niniejszym rozdziale oraz na wniosek którejkolwiek ze stron sporu telekomunikacyjny organ regulacyjny wydał w rozsądnym terminie wiążącą decyzję rozstrzygającą spór.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby decyzja wydana przez telekomunikacyjny organ regulacyjny była podawana do wiadomości publicznej, z zastrzeżeniem wymogów dotyczących tajemnicy przedsiębiorstwa zgodnych z przepisami ustawowymi i wykonawczymi danej Strony. Telekomunikacyjny organ regulacyjny przedstawia stronom sporu pełne uzasadnienie decyzji. Strony sporu mają prawo do odwołania się od tej decyzji zgodnie z art. 16.3 ust. 7.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby procedura, o której mowa w ust. 1 i 2, nie wykluczała wniesienia przez którąkolwiek ze stron sporu skargi do organu sądowego, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony.

ARTYKUŁ 16.8

Środki ochronne w zakresie konkurencyjności stosowane wobec głównych dostawców

Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje właściwe środki do celów zapobiegania sytuacjom, w których dostawcy sieci lub usług telekomunikacyjnych, którzy pojedynczo lub wspólnie są głównym dostawcą, rozpoczynają lub kontynuują stosowanie praktyk antykonkurencyjnych, takich jak:

- a) uczestniczenie w antykonkurencyjnym subsydiowaniu skrośnym;
- b) wykorzystywanie informacji uzyskanych od konkurentów w antykonkurencyjnych celach; oraz
- c) nieudostępnianie w odpowiednim czasie dostawcom innych usług informacji technicznych dotyczących infrastruktury podstawowej oraz informacji istotnych z komercyjnego punktu widzenia niezbędnych do świadczenia przez nich usług.

ARTYKUŁ 16.9

Wzajemne połączenia z głównymi dostawcami

1. Każda ze Stron zapewnia, aby główni dostawcy publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych zapewniaли wzajemne połączenia w każdym technicznie dostępnym punkcie sieci. Główni dostawcy zapewniają takie wzajemne połączenie:
 - a) na niedyskryminujących warunkach, w tym w odniesieniu do stawek, norm technicznych, specyfikacji, jakości i konserwacji, oraz przy zachowaniu jakości nie niższej niż w przypadku podobnych własnych usług lub podobnych usług świadczonych przez ich jednostki zależne lub inne podmioty powiązane;
 - b) bez zbędnych opóźnień, na takich warunkach – między innymi dotyczących stawek, norm technicznych, specyfikacji, jakości i konserwacji – które są przejrzyste, rozsądne, uwzględniają wykonalność ekonomiczną oraz są w wystarczającym stopniu rozdzielone, tak że dostawca nie musi płacić za elementy sieci lub infrastrukturę, których nie potrzebuje do świadczenia usługi; oraz
 - c) na żądanie, w punktach innych niż punkty zakończenia sieci oferowane większości użytkowników, z zastrzeżeniem opłat odzwierciedlających koszty budowy niezbędnej dodatkowej infrastruktury.
2. Każda ze Stron udostępnia publicznie obowiązujące procedury dotyczące wzajemnego połączenia z głównym dostawcą.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby główni dostawcy podawali do wiadomości publicznej, odpowiednio, swoje umowy o wzajemnych połączeniach albo swoje ramowe oferty o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie rozpoczynania połączeń, zakańczania połączeń oraz hurtowego dostępu do sieci.

ARTYKUŁ 16.10

Dostęp do infrastruktury podstawowej głównych dostawców

Każda ze Stron przyznaje swojemu telekomunikacyjnemu organowi regulacyjnemu uprawnienie do żądania, by główny dostawca na jej terytorium udostępniał swoją infrastrukturę podstawową dostawcom sieci lub usług telekomunikacyjnych na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach w celu udostępniania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia usług telekomunikacyjnych, z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to konieczne do osiągnięcia efektywnej konkurencji na podstawie zebranych faktów i oceny rynku przeprowadzonej przez telekomunikacyjny organ regulacyjny. Infrastruktura podstawowa głównego dostawcy może obejmować elementy sieci, usługi w zakresie łączy dzierżawionych i urządzenia towarzyszące.

ARTYKUŁ 16.11

Ograniczone zasoby

1. Każda ze Stron zapewnia, aby przydział i przyznawanie praw użytkowania ograniczonych zasobów, w tym widma radiowego, numerów i służebności przesyłu, odbywały się w sposób otwarty, obiektywny, terminowy, przejrzysty, niedyskryminujący i proporcjonalny oraz w celach leżących w interesie ogólnym. Procedury, warunki i obowiązki związane z prawami użytkowania muszą opierać się na obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminujących i proporcjonalnych kryteriach.
2. Każda ze Stron podaje do wiadomości publicznej aktualne użytkowanie przyznanych pasm częstotliwości, lecz nie wymaga się szczegółowej identyfikacji widma radiowego przyznanego na realizację określonych zadań publicznych.
3. Środków Strony dotyczących przyznania i przypisania widma oraz zarządzania częstotliwością nie uznaje się za środki same w sobie niezgodne z art. 10.5 i 11.7. W związku z tym każda ze Stron zachowuje prawo do ustanowienia i stosowania środków zarządzania widmem i częstotliwościami, które mogą spowodować ograniczenie liczby dostawców usług telekomunikacyjnych, pod warunkiem że robi to zgodnie z niniejszą Umową. Obejmuje to możliwość przyznawania częstotliwości przy uwzględnieniu bieżących i przyszłych potrzeb oraz dostępności widma radiowego.

ARTYKUŁ 16.12

Możliwość przeniesienia numeru

Każda ze Stron zapewnia, aby dostawcy publicznych usług telekomunikacyjnych na jej terytorium oferowali możliwość przeniesienia numeru w sposób terminowy i na rozsądnych warunkach.

ARTYKUŁ 16.13

Usługa powszechna

1. Każda ze Stron ma prawo do określenia rodzaju obowiązku świadczenia usługi powszechnej, który chce utrzymać, oraz do decydowania o jego zakresie i realizacji.
2. Obowiązków świadczenia usługi powszechnej nie będzie uznawać się za antykonkurencyjne same w sobie, pod warunkiem że będą one nakładane w sposób proporcjonalny, przejrzysty, obiektywny i niedyskryminujący. Nałożenie takich obowiązków musi być neutralne w odniesieniu do konkurencji i nie bardziej obciążające niż jest to konieczne dla rodzaju usługi powszechnej określonego przez Stronę.
3. Każda ze Stron zapewnia, aby procedury wyznaczania dostawców usługi powszechnej były otwarte dla wszystkich dostawców publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych, i wyznacza dostawców usługi powszechnej za pośrednictwem skutecznego, przejrzystego i niedyskryminującego mechanizmu.

4. Jeżeli Strona zdecyduje o finansowaniu świadczenia usługi powszechnej przez dostawcę, zapewnia ona, aby takie finansowanie nie przekraczało kosztów netto spowodowanych obowiązkiem świadczenia usługi powszechnej.

ARTYKUŁ 16.14

Poufność informacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby dostawcy sieci lub usług telekomunikacyjnych nabywający w procesie negocjowania porozumień zgodnie z art. 16.5, 16.6, 16.9 i 16.10 informacje poufne od innego dostawcy sieci lub usług telekomunikacyjnych mogli wykorzystać takie informacje wyłącznie do celów, w których zostały one przekazane, i zawsze z poszanowaniem poufności tych informacji.

2. Każda ze Stron zapewnia poufność przekazów telekomunikacyjnych i związanych z nimi danych o ruchu przesyłanych w ramach korzystania z publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych, pod warunkiem że żadne wprowadzone przez nią w tym celu środki nie są stosowane w sposób, który mógłby stanowić środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji albo ukryte ograniczenie handlu usługami.

ARTYKUŁ 16.15

Udział podmiotów zagranicznych

Jeżeli chodzi o udostępnianie sieci telekomunikacyjnych lub świadczenie usług telekomunikacyjnych innych niż nadawanie publicznych sygnałów radiowych, poprzez obecność handlową, Strona nie nakłada wymogów dotyczących spółek joint venture ani nie ogranicza udziału kapitału zagranicznego za pomocą górnych progów procentowych ograniczających udziały zagranicznych podmiotów ani całkowitej wartości inwestycji zagranicznych w ujęciu indywidualnym lub zbiorczym.

ARTYKUŁ 16.16

Otwarty i niedyskryminujący dostęp do internetu

1. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki zapewniające, aby dostawcy usług dostępu do internetu umożliwiali użytkownikom tych usług uzyskanie dostępu do wybranych przez nich informacji, treści i usług oraz ich rozpowszechnianie.
2. Ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla przepisów ustawowych i wykonawczych Strony związanych z legalnością informacji, treści lub usług, o których mowa we wspomnianym ustępie.

3. Niezależnie od ust. 1 dostawcy usług dostępu do internetu mogą wdrażać niedyskryminujące¹, rozsądne, przejrzyste i proporcjonalne środki zarządzania siecią, które są spójne z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony.

4. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki zapewniające, aby dostawcy usług dostępu do internetu umożliwiali użytkownikom tych usług korzystanie z wybranych przez nich urządzeń, o ile urządzenia te nie zagrażają bezpieczeństwu innych urządzeń, sieci lub usług świadczonych za pośrednictwem sieci.

ARTYKUŁ 16.17

Roaming międzynarodowy

1. Strony starają się współpracować w celu propagowania przejrzystych i rozsądnych stawek za usługi roamingu międzynarodowego w taki sposób, aby wspierać wzrost handlu między Stronami i zwiększać dobrobyt konsumentów.

2. Każda ze Stron może podejmować działania w celu zwiększenia przejrzystości i konkurencji w zakresie stawek za usługi roamingu międzynarodowego oraz alternatywnych rozwiązań technicznych wobec usług roamingowych, takie jak:

a) zapewnienie, aby informacje dotyczące stawek detalicznych były łatwo dostępne dla ogółu społeczeństwa; oraz

¹ Z zastrzeżeniem wyjątków określonych w przepisach ustawowych i wykonawczych Strony.

- b) ograniczanie do minimum przeszkód w korzystaniu z alternatywnych rozwiązań technicznych wobec usług roamingowych, tak by użytkownicy przyjeżdżający na terytorium Strony z terytorium drugiej Strony mogli uzyskać dostęp do usług telekomunikacyjnych za pomocą wybranego przez siebie urządzenia.

ROZDZIAŁ 17

USŁUGI MIĘDZYNARODOWEGO TRANSPORTU MORSKIEGO

ARTYKUŁ 17.1

Zakres stosowania, definicje i zasady

1. W niniejszym rozdziale określono zasady dotyczące liberalizacji usług międzynarodowego transportu morskiego na podstawie rozdziałów 10, 11 i 12.
2. Do celów niniejszego rozdziału, a także rozdziałów 10, 11 i 12 oraz załączników 10-A, 10-B i 10-C:
 - a) „usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania” oznaczają działalność polegającą na przechowywaniu kontenerów, na terenie portu lub na lądzie, w celu ich zapelnienia lub opróżnienia, napraw i udostępniania do załadunku;

- b) „usługi w zakresie odprawy celnej” lub „usługi pośredników urzędów celnych” oznaczają działalność polegającą na przeprowadzaniu w imieniu innego podmiotu formalności celnych dotyczących przywozu, wywozu lub przewozu ładunków, bez względu na to, czy usługa ta stanowi główny przedmiot działalności usługodawcy czy zwyczajowe uzupełnienie głównego przedmiotu jego działalności;
- c) „transport od drzwi do drzwi lub transport multimodalny” oznacza przewóz ładunku odbywający się w ramach jednolitego dokumentu przewozowego, wykorzystujący więcej niż jeden rodzaj transportu i obejmujący międzynarodowy odcinek morski;
- d) „usługi dowozowe” oznaczają transport morski – wstępny i dalszy – między portami znajdującymi się na terytorium Strony, ładunków międzynarodowych, zwłaszcza kontenerowych, w drodze do miejsca przeznaczenia poza terytorium tej Strony;
- e) „usługi spedycyjne” oznaczają działalność polegającą na organizowaniu i monitorowaniu operacji przewozu w imieniu przewoźników poprzez nabywanie usług transportowych i pokrewnych, przygotowanie dokumentacji i dostarczenie informacji handlowych;
- f) „ładunek międzynarodowy” oznacza ładunek przewożony między portem jednej Strony a portem drugiej Strony lub państwa trzeciego lub między portem jednego państwa członkowskiego a portem innego państwa członkowskiego;

- g) „usługi międzynarodowego transportu morskiego” oznaczają przewóz osób lub ładunku statkiem morskim między portem jednej Strony a portem drugiej Strony lub państwa trzeciego, obejmujący bezpośrednio zawieranie umów z podmiotami świadczącymi inne usługi transportowe, w celu zapewnienia transportu od drzwi do drzwi lub transportu multimodalnego w ramach jednolitego dokumentu przewozowego, jednak nieobejmujący prawa do świadczenia tych innych usług transportowych;
- h) „usługi agencji morskich” oznaczają reprezentowanie, w charakterze agenta, na danym obszarze geograficznym, interesów linii żeglugi morskiej lub przedsiębiorstwa żeglugowego lub większej liczby takich linii lub przedsiębiorstw, do następujących celów:
 - i) marketing i sprzedaż usług transportu morskiego i usług powiązanych, począwszy od kwotowania po fakturowanie, wystawianie konosamentów w imieniu przedsiębiorstw, nabywanie i odsprzedaż niezbędnych usług powiązanych, przygotowanie dokumentów i dostarczanie informacji handlowych; lub
 - (ii) działanie w imieniu spółek organizujących zawinięcia statku do portu lub przejęcie ładunków w razie potrzeby;
- i) „morskie usługi pomocnicze” oznaczają usługi w zakresie obsługi ładunku morskiego, usługi w zakresie odprawy celnej, usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania, usługi agencji morskich oraz usługi spedycji morskiej; oraz

j) „usługi w zakresie obsługi ładunku morskiego” oznaczają działania wykonywane przez przedsiębiorstwa zajmujące się załadunkiem i rozładunkiem, w tym przez operatorów terminali portowych, jednak nieobejmujące działalności pracowników portowych w przypadkach, kiedy nie są oni pracownikami przedsiębiorstw zajmujących się załadunkiem i rozładunkiem lub operatorów terminali portowych; do działań objętych powyższą definicją zalicza się organizacja i nadzór:

i) załadunku ładunku na statek lub jego wyładunku ze statku;

(ii) mocowania lub odmocowywania ładunku; oraz

(iii) odbioru lub dostawy i przechowywania ładunków przed załadunkiem lub po rozładunku.

3. Biorąc pod uwagę obecny poziom liberalizacji międzynarodowego transportu morskiego między Stronami, zastosowanie mają następujące zasady:

a) Strony skutecznie stosują zasadę nieograniczonego dostępu do międzynarodowych rynków morskich i handlu morskiego na zasadach komercyjnych i niedyskryminujących; oraz

b) każda ze Stron przyznaje statkom pływającym pod banderą drugiej Strony lub obsługiwanym przez usługodawców drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie, jakie przyznaje własnym statkom, w tym w zakresie dostępu do portów, korzystania z infrastruktury i usług portowych oraz korzystania z morskich usług pomocniczych, a także w zakresie związanych z tym prowizji i opłat, infrastruktury celnej oraz dostępu do miejsc do cumowania oraz sprzętu do załadunku i rozładunku.

4. Stosując zasady, o których mowa w ust. 3, Strony:

- a) nie wprowadzają uzgodnień dotyczących dzielenia ładunku w przyszłych umowach z państwami trzecimi dotyczących usług międzynarodowego transportu morskiego, w tym handlu towarami masowymi w postaci płynnej i stałej i ładunków przewożonych liniowcami, oraz wypowiadają w rozsądnym terminie takie uzgodnienia w przypadkach, gdy zostały one zawarte we wcześniej podpisanych umowach; oraz
- b) od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy znoszą jednostronne środki oraz przeszkody administracyjne, techniczne lub inne, które mogą stanowić ukryte ograniczenie lub mieć dyskryminujący skutek w stosunku do swobodnego świadczenia usług w międzynarodowym transporcie morskim, i nie wprowadzają nowych środków ani przeszkód tego rodzaju.

5. Każda ze Stron zezwala podmiotom drugiej Strony świadczącym usługi międzynarodowego transportu morskiego na założenie i prowadzenie na jej terytorium przedsiębiorstwa zgodnie z warunkami przewidzianymi w wykazie szczegółowych zobowiązań odpowiednio w załącznikach 10-A, 10-B i 10-C.

6. Każda ze Stron udostępnia podmiotom drugiej Strony świadczącym usługi międzynarodowego transportu morskiego, na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, następujące usługi w porcie: pilotaż, holowanie i pomoc holowniczą, zaopatrzenie, uzupełnianie paliwa i wody, odbiór odpadów i utylizację odpadów balastowych, usługi kapitanatu portu, pomoc nawigacyjną, usługi operacyjne na nabrzeżu niezbędne dla funkcjonowania statku, włączając w to usługi komunikacyjne, dostawę wody i energii elektrycznej, usługi naprawcze w przypadku nagłych awarii, kotwiczenie, cumowanie i usługi związane z cumowaniem.

7. Każda ze Stron zezwala podmiotom świadczącym usługi międzynarodowego transportu morskiego drugiej Strony na zmianę lokalizacji posiadanych lub dzierżawionych pustych kontenerów, które nie są przewożone jako ładunek za opłatą, między portami Chile lub między portami państwa członkowskiego.

ROZDZIAŁ 18

USŁUGI FINANSOWE

ARTYKUŁ 18.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środka przyjętego lub utrzymanego przez Stronę odnoszącego się do:

- a) instytucji finansowych drugiej Strony;
- b) inwestorów drugiej Strony oraz instytucji finansowych tych inwestorów na terytorium Strony;
lub
- c) transgranicznego handlu usługami finansowymi.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że rozdział 10 ma zastosowanie do środka:
 - a) związanego z inwestorem Strony w przedsiębiorstwie objętym niniejszą Umową w rozumieniu art. 10.2 ust. 1 lit. d), który nie jest instytucją finansową, ale świadczy usługę finansową na terytorium drugiej Strony, lub z takim przedsiębiorstwem objętym niniejszą Umową; oraz
 - b) innego niż środek związany ze świadczeniem usług finansowych, związanego z inwestorem Strony lub przedsiębiorstwem objętym niniejszą Umową założonym przez tego inwestora na terytorium drugiej Strony i będącym instytucją finansową.
3. Postanowienia rozdziałów 10 i 11 mają zastosowanie do środków objętych zakresem stosowania niniejszego rozdziału wyłącznie w zakresie, w jakim te postanowienia zostają włączone do niniejszego rozdziału i stanowią jego część.
4. Art. 10.12 i 11.9 zostają włączone do niniejszego rozdziału i stanowią jego część.
5. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środka przyjętego lub utrzymanego przez Stronę odnoszącego się do:
 - a) działalności prowadzonej przez bank centralny lub organ kształtujący politykę pieniężną lub przez jakikolwiek inny podmiot publiczny w ramach realizacji polityki pieniężnej lub kursowej;
 - b) działalności lub usług będących częścią powszechnego programu emerytalnego lub ustawowego systemu zabezpieczenia społecznego; lub

c) innej działalności prowadzonej lub usług świadczonych na rachunek Strony, z gwarancją Strony lub przy wykorzystaniu zasobów finansowych Strony, w tym jej podmiotów publicznych,

6. Niezależnie od ust. 5 niniejszy rozdział ma zastosowanie w zakresie, w jakim Strona zezwala na to, aby którąkolwiek z działalności lub usług, o których mowa w ust. 5 lit. b) i c), prowadziły lub świadczyły jej własne instytucje finansowe w konkurencji z podmiotem publicznym lub instytucją finansową.

7. Art. 18.3, 18.5, 18.6, 18.7, 18.8 i 18.9 nie mają zastosowania do zamówień publicznych.

8. Art. 18.3, 18.5, 18.6, 18.7 i 18.8 nie mają zastosowania do subsydiów udzielanych przez Stronę, w tym pożyczek, gwarancji i ubezpieczeń wspieranych przez władze publiczne.

ARTYKUŁ 18.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału i załącznika 18:

a) „transgraniczny usługodawca finansowy Strony” oznacza osobę Strony prowadzącą działalność polegającą na świadczeniu usług finansowych na terytorium Strony i zamierzającą świadczyć lub świadczącą usługę finansową w ramach transgranicznego świadczenia takiej usługi;

- b) „transgraniczne świadczenie usług finansowych” lub „transgraniczny handel usługami finansowymi” oznacza świadczenie usługi finansowej:
 - i) z terytorium jednej Strony na terytorium drugiej Strony; lub
 - (ii) na terytorium Strony przez osobę tej Strony na rzecz konsumenta usług drugiej Strony;
- c) „instytucja finansowa” oznacza usługodawcę świadczącego co najmniej jedną usługę finansową, który podlega regulacji lub nadzorowi w odniesieniu do świadczenia tych usług jako instytucja finansowa na mocy prawa Strony, na której terytorium się znajduje, w tym znajdujący się na terytorium Strony oddział tego usługodawcy finansowego, którego siedziba główna znajduje się na terytorium drugiej Strony;
- d) „usługa finansowa” oznacza usługę o charakterze finansowym, w tym usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami oraz usługi bankowe i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń). Usługi finansowe obejmują następujące rodzaje działalności:
 - i) usługi ubezpieczeniowe oraz związane z ubezpieczeniami;
 - A) ubezpieczenia bezpośrednie (w tym koasekuracja):
 - 1) na życie; oraz

- 2) inne niż na życie;
- B) reasekuracja i retrocesja;
- C) pośrednictwo ubezpieczeniowe, takie jak usługi brokerskie i agencyjne; oraz
- D) pomocnicze usługi ubezpieczeniowe, takie jak doradztwo ubezpieczeniowe, usługi aktuarialne, ocena ryzyka oraz likwidacja szkód; oraz
- (ii) usługi bankowe i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń):
 - A) przyjmowanie depozytów i innych funduszy zwrotnych od ludności;
 - B) udzielanie wszelkiego rodzaju pożyczek i kredytów, w tym kredytów konsumenckich i kredytów hipotecznych, faktoring oraz finansowanie transakcji handlowych;
 - C) leasing finansowy;
 - D) wszelkie usługi w zakresie płatności i transferu środków pieniężnych, w tym karty kredytowe, obciążeniowe i debetowe, czeki podróżne oraz czeki bankierskie;
 - E) gwarancje i zobowiązania;

- F) transakcje z użyciem środków własnych lub na rzecz klientów, dokonywane na giełdzie, na rynku pozagiełdowym lub w inny sposób, których przedmiotem są:
- 1) instrumenty rynku pieniężnego (w tym czek, weksle lub certyfikaty depozytowe);
 - 2) waluty obce;
 - 3) instrumenty pochodne, w tym kontrakty terminowe typu future i opcje;
 - 4) instrumenty kursu walutowego i stóp procentowych, włączając w to produkty takie jak swapy i kontrakty terminowe na stopę procentową;
 - 5) zbywalne papiery wartościowe; lub
 - 6) inne instrumenty zbywalne i aktywa finansowe, w tym kruszce w sztabach;
- G) udział w emisji wszystkich rodzajów papierów wartościowych, w tym w gwarantowaniu i inwestycjach (publicznych i prywatnych) w charakterze agenta oraz świadczeniu usług z tym związanych;
- H) pośrednictwo na rynku pieniężnym;

- I) zarządzanie aktywami, takie jak zarządzanie płynnością lub portfelem aktywów, wszelkie formy zarządzania inwestycjami zbiorowymi, zarządzanie funduszami emerytalnymi, usługi w zakresie przechowywania, deponowania i powiernictwa;
 - J) usługi rozliczeniowe i rozrachunkowe dotyczące aktywów finansowych, w tym papierów wartościowych, instrumentów pochodnych oraz innych instrumentów zbywalnych;
 - K) dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych, przetwarzanie danych finansowych oraz dostarczanie oprogramowania dotyczącego finansów; oraz
 - L) doradztwo, pośrednictwo i inne pomocnicze usługi finansowe w zakresie wszystkich rodzajów działalności wymienionych w lit. A)–K), w tym informacje kredytowe i analizy kredytowe, badania i doradztwo w zakresie inwestycji i portfeli inwestycyjnych oraz doradztwo w zakresie przejęć oraz restrukturyzacji i strategii przedsiębiorstw;
- e) „usługodawca finansowy Strony” oznacza osobę fizyczną lub prawną Strony zamierzającą świadczyć lub świadczącą usługę finansową, niebędącą podmiotem publicznym;
- f) „inwestor Strony” oznacza osobę fizyczną lub prawną Strony, która zamierza założyć, zakłada lub założyła instytucję finansową na terytorium drugiej Strony;

g) „osoba prawna Strony” oznacza:

(i) w przypadku Unii Europejskiej

osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na mocy prawa Unii Europejskiej lub co najmniej jednego z jej państw członkowskich i prowadzącą znaczące operacje gospodarcze¹ na terytorium Unii Europejskiej; oraz

(ii) w przypadku Chile:

osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na mocy prawa Chile i prowadzącą znaczące operacje gospodarcze w Chile;

h) „nowa usługa finansowa” oznacza usługę o charakterze finansowym, w tym usługi związane z istniejącymi i nowymi produktami lub sposób, w jaki produkt jest dostarczany, która nie jest świadczona przez żadnego usługodawcę finansowego na terytorium Strony, ale która świadczona jest na terytorium drugiej Strony;

¹ Zgodnie z notyfikacją Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w ramach WTO (dok. WT/REG39/1) Unia Europejska uznaje, że pojęcie „rzeczywistego i trwałego powiązania” z gospodarką państwa członkowskiego Unii Europejskiej, o którym mowa w art. 54 TFUE, jest równoważne pojęciu „znaczących operacji gospodarczych”.

- i) „podmiot publiczny” oznacza:
- (i) rząd, bank centralny lub organ kształtujący politykę pieniężną Strony lub jakiegokolwiek podmiot będący własnością Strony lub przez nią kontrolowany, który zajmuje się głównie wykonywaniem funkcji publicznych lub działań do celów publicznych, z wyłączeniem podmiotów zajmujących się głównie świadczeniem usług finansowych na warunkach komercyjnych; lub
 - (ii) podmiot prywatny realizujący zadania wykonywane zwykle przez bank centralny lub organ kształtujący politykę pieniężną, w ramach wykonywania tych zadań; oraz
- j) „organizacja samoregulacyjna” oznacza organ pozarządowy, w tym giełdy lub rynki, na których prowadzony jest obrót papierami wartościowymi lub kontraktami terminowymi typu future, lub inną organizację albo stowarzyszenie, które wykonują uprawnienia regulacyjne lub nadzorcze wobec usługodawców finansowych lub instytucji finansowych na podstawie ustawy lub delegowania kompetencji, w stosownych przypadkach, przez władze lub organy administracji centralnej, regionalnej lub lokalnej.

ARTYKUŁ 18.3

Traktowanie narodowe

1. Każda ze Stron przyznaje inwestorom w instytucje finansowe drugiej Strony i przedsiębiorstwom objętym niniejszą Umową będącym instytucjami finansowymi traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach¹, własnym inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe i ich przedsiębiorstwom będącym instytucjami finansowymi, w odniesieniu do zakładania przedsiębiorstw.
2. Każda ze Stron przyznaje inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony i przedsiębiorstwom objętym niniejszą Umową będącym instytucjami finansowymi traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach¹, własnym inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe i ich przedsiębiorstwom będącym instytucjami finansowymi, w odniesieniu do prowadzenia działalności.
3. Traktowanie przyznane przez Stronę na podstawie ust. 1 i 2 oznacza:
 - a) w odniesieniu do władz regionalnych lub lokalnych Chile – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez ten szczebel administracji inwestorom z Chile dokonującym inwestycji w instytucje finansowe oraz ich przedsiębiorstwom będącym instytucjami finansowymi na jego terytorium;

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach” wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

- b) w odniesieniu do rządu państwa członkowskiego lub rządu w państwie członkowskim – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez ten rząd inwestorom tego państwa członkowskiego dokonującym inwestycji w instytucje finansowe i ich przedsiębiorstwom będącym instytucjami finansowymi na jego terytorium¹.

ARTYKUŁ 18.4

Zamówienia publiczne

1. Każda ze Stron zapewnia, aby instytucjom finansowym drugiej Strony ustanowionym na jej terytorium przyznano traktowanie nie mniej korzystne od traktowania przyznanego, w podobnych sytuacjach, jej własnym instytucjom finansowym w odniesieniu do wszelkich środków dotyczących zakupu towarów lub usług przez podmiot zamawiający do celów publicznych.
2. Stosowanie obowiązku traktowania narodowego przewidzianego w niniejszym artykule nadal podlega wyjątkom spowodowanym względami bezpieczeństwa i wyjątkom o charakterze ogólnym określonym w art. 21.3.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie przyznane przez rząd państwa członkowskiego lub rząd w tym państwie członkowskim obejmuje, w stosownych przypadkach, regionalny i lokalny szczebel administracji.

ARTYKUŁ 18.5

Zasada największego uprzywilejowania

1. Każda ze Stron przyznaje inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony i przedsiębiorstwom objętym niniejszą Umową będącym instytucjami finansowymi traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach¹, inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe państwa trzeciego i ich przedsiębiorstwom będącym instytucjami finansowymi, w odniesieniu do zakładania przedsiębiorstw.
2. Każda ze Stron przyznaje inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony i przedsiębiorstwom objętym niniejszą Umową będącym instytucjami finansowymi traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach¹, inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe państwa trzeciego i ich przedsiębiorstwom będącym instytucjami finansowymi, w odniesieniu do prowadzenia działalności.
3. Ust. 1 i 2 nie należy rozumieć jako zobowiązujących Stronę do rozszerzenia na inwestorów dokonujących inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony lub przedsiębiorstwa objęte niniejszą Umową będące instytucjami finansowymi korzystniejszego traktowania wynikającego ze środków gwarantujących uznanie norm, w tym norm lub kryteriów dotyczących upoważniania, licencjonowania lub certyfikacji osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności gospodarczej, lub uznanie środków ostrożności.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach” wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie obejmuje procedur ani mechanizmów rozstrzygania sporów inwestycyjnych przewidzianych w innych międzynarodowych umowach inwestycyjnych i innych umowach handlowych.

Postanowienia prawa materialnego zawarte w innych międzynarodowych umowach inwestycyjnych lub umowach handlowych nie stanowią same w sobie „traktowania”, o którym mowa w ust. 1 i 2, a tym samym nie mogą stanowić naruszenia niniejszego artykułu, w przypadku braku środków przyjętych lub utrzymanych przez Stronę. Środki Strony stosowane na podstawie takich postanowień prawa materialnego mogą natomiast stanowić „traktowanie” w rozumieniu niniejszego artykułu, a tym samym mogą stanowić naruszenie niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 18.6

Dostęp do rynku

1. W sektorach lub podsektorach wymienionych w sekcji B dodatków 18-1 i 18-2, w których podejmowane są zobowiązania związane z dostępem do rynku, Strona nie przyjmuje ani nie utrzymuje, na całym swoim terytorium ani w poszczególnych jednostkach podziału regionalnego, w odniesieniu do dostępu do rynku przez założenie albo prowadzenie działalności instytucji finansowych przez inwestora drugiej Strony, środka, który:

- a) ogranicza liczbę instytucji finansowych, czy to w postaci kontyngentów liczbowych, monopolów, usługodawców na zasadzie wyłączności, czy też wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych;
- b) ogranicza całkowitą wartość transakcji dotyczących usług finansowych lub aktywów, w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych;

- c) ogranicza całkowitą liczbę transakcji dotyczących usług finansowych lub całkowity wolumen wykonanych usług finansowych wyrażonych jako określone jednostki liczbowe, w postaci kontyngentów lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych;
- d) ogranicza całkowitą liczbę osób fizycznych, które mogą być zatrudnione w danym sektorze usług finansowych lub które instytucja finansowa może zatrudniać i które są niezbędne do świadczenia określonej usługi finansowej i bezpośrednio związane z jej świadczeniem, w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych; lub
- e) nakłada ograniczenia lub wymagania dotyczące tego, za pośrednictwem jakich konkretnych rodzajów podmiotów prawnych lub wspólnych przedsięwzięć instytucja finansowa może świadczyć usługę.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł nie uniemożliwia Stronie wymagania od instytucji finansowej świadczenia określonych usług finansowych za pośrednictwem odrębnych osób prawnych, jeżeli zgodnie z prawem tej Strony zakres usług finansowych świadczonych przez instytucję finansową jest zbyt szeroki, by mogły być one świadczone za pośrednictwem jednego podmiotu.

ARTYKUŁ 18.7

Transgraniczne świadczenie usług finansowych

1. Art. 11.4, 11.5, 11.6 i 11.7 zostają włączone do niniejszego rozdziału i stanowią jego część oraz mają zastosowanie do środków wpływających na transgranicznych usługodawców finansowych, którzy świadczą usługi finansowe określone w sekcji A dodatków 18-1 i 18-2.

2. Strona zezwala osobom znajdującym się na jej terytorium – oraz swoim osobom fizycznym, niezależnie od miejsca pobytu – na zakup usług finansowych od znajdujących się na terytorium drugiej Strony transgranicznych usługodawców finansowych drugiej Strony. Obowiązek ten nie wymaga od Strony udzielenia takim usługodawcom zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej lub sprzedaży bezpośredniej na jej terytorium. Strona może, na potrzeby niniejszego obowiązku, zdefiniować „prowadzenie działalności gospodarczej” i „sprzedaż bezpośrednią”, pod warunkiem że definicje te nie są sprzeczne z niniejszym artykułem ust. 1.

3. Bez uszczerbku dla innych środków regulacji ostrożnościowej transgranicznego handlu usługami finansowymi Strona może wymagać rejestracji transgranicznych usługodawców finansowych drugiej Strony i instrumentów finansowych lub uzyskania zezwolenia przez tych usługodawców i w odniesieniu do tych instrumentów.

ARTYKUŁ 18.8

Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd

Strona nie wymaga, aby instytucja finansowa drugiej Strony mająca siedzibę na jej terytorium powoływała na członków zarządu lub na stanowiska w kadrze kierowniczej najwyższego szczebla, takie jak członkowie kadry zarządzającej lub kierowniczej, osoby fizyczne posiadające określone obywatelstwo.

ARTYKUŁ 18.9

Wymogi dotyczące wyników

1. Strona nie nakłada ani nie egzekwuje żadnego wymogu ani nie egzekwuje żadnego zobowiązania ani przedsięwzięcia w związku z założeniem instytucji finansowej lub działalnością jakiegokolwiek instytucji finansowej Strony lub państwa trzeciego na jej terytorium dotyczącego:
 - a) wywozu określonego poziomu lub odsetka towarów lub usług;
 - b) osiągnięcia określonego poziomu lub odsetka zawartości krajowej;
 - c) nabywania lub wykorzystywania towarów produkowanych lub usług świadczonych na jej terytorium lub przyznania preferencji takim towarom lub usługom, lub też nabywania towarów lub usług od osób fizycznych lub przedsiębiorstw na jej terytorium;

- d) powiązania w jakikolwiek sposób wolumenu lub wartości przywozu z wolumenem lub wartością wywozu lub z kwotą wpływów w walucie obcej związanych z taką instytucją finansową;
- e) ograniczenia na jej terytorium sprzedaży towarów lub usług, które są produkowane lub świadczone przez taką instytucję finansową, poprzez powiązanie tej sprzedaży w jakikolwiek sposób z wolumenem lub wartością jej wywozu lub dochodów w walucie obcej;
- f) przekazania technologii, procesu produkcji lub innej prawnie zastrzeżonej wiedzy na rzecz osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa na jej terytorium;
- g) dostarczania wyłącznie z terytorium Strony towarów wyprodukowanych lub usług świadczonych przez daną instytucję finansową na określony rynek regionalny lub światowy;
- h) zlokalizowania na jej terytorium siedziby głównej tej instytucji finansowej na dany region świata, który jest szerszy niż terytorium Strony, lub na rynek światowy;
- i) zatrudniania określonej liczby lub określonego odsetka swoich obywateli; lub
- j) ograniczenia wywozu lub sprzedaży na wywóz.

2. Strona nie uzależnia otrzymania lub dalszego otrzymywania korzyści, które są związane z założeniem instytucji finansowej lub działalnością instytucji finansowej Strony lub państwa trzeciego na jej terytorium, od wywiązania się z któregośkolwiek z następujących wymogów:

- a) osiągnięcia określonego poziomu lub odsetka zawartości krajowej;
- b) nabywania lub wykorzystywania towarów produkowanych lub usług świadczonych na jej terytorium lub przyznania preferencji takim towarom lub usługom, lub też nabywania towarów lub usług od osób fizycznych lub przedsiębiorstw na jej terytorium;
- c) powiązania w jakikolwiek sposób wolumenu lub wartości przywozu z wolumenem lub wartością wywozu lub z kwotą wpływów w walucie obcej związanych z taką instytucją finansową;
- d) ograniczenia na jej terytorium sprzedaży towarów lub usług, które są produkowane lub świadczone przez taką instytucję finansową, poprzez powiązanie tej sprzedaży w jakikolwiek sposób z wolumenem lub wartością jej wywozu lub dochodów w walucie obcej; lub
- e) ograniczenia wywozu lub sprzedaży na wywóz.

3. Ust. 2 nie należy rozumieć się jako uniemożliwiającego Stronie uzależnienie otrzymania lub dalszego otrzymywania korzyści związanych z założeniem instytucji finansowych lub prowadzeniem działalności instytucji finansowych na jej terytorium przez inwestora Strony lub państwa trzeciego od spełniania wymogu lokalizacji produkcji, świadczenia usług, szkolenia lub zatrudnienia pracowników, budowy lub rozbudowy poszczególnych zakładów lub prowadzenia prac badawczo-rozwojowych na jej terytorium.

4. Ust. 1 lit. f) nie ma zastosowania, jeżeli:

- a) Strona zezwala na korzystanie z prawa własności intelektualnej zgodnie z art. 31 lub art. 31*bis* porozumienia TRIPS lub przyjmuje lub utrzymuje środki wymagające ujawnienia danych lub innych informacji prawnie zastrzeżonych, które wchodzą w zakres art. 39 ust. 3 porozumienia TRIPS i są z nim zgodne; lub
- b) wymóg został nałożony lub zobowiązanie zostało wyegzekwowane przez sąd, sąd administracyjny lub organ ochrony konkurencji, aby zaradzić praktyce uznanej w wyniku postępowania sądowego lub administracyjnego za naruszenie praw konkurencji obowiązujących na terytorium Strony.

6. Ust. 1 lit. a), b) i c) i ust. 2 lit. a) i b) nie mają zastosowania do wymogów dotyczących kwalifikacji towarów lub usług w związku z uczestnictwem w programach wspierania wywozu i pomocy zagranicznej.

7. Ust. 2 lit. a) i b) nie mają zastosowania do wymogów nałożonych przez Stronę dokonującą przywozu dotyczących składu towarów wymaganego, aby towar ten kwalifikował się do objęcia go preferencyjną stawką celną lub preferencyjnym kontyngentem.

8. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszego artykułu nie należy rozumieć jako wymagającego od Strony zezwolenia na świadczenie określonej usługi w wymiarze transgranicznym, w przypadku gdy Strona ta przyjmuje lub utrzymuje ograniczenia lub zakazy dotyczące świadczenia takich usług, które są zgodne z zastrzeżeniami, warunkami lub kwalifikacjami określonymi w odniesieniu do sektora, podsektora lub rodzajów działalności wymienionych w załączniku 18.

9. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla zobowiązań Strony wynikających z porozumienia WTO.

ARTYKUŁ 18.10

Środki niespełniające wymogów

1. Art. 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 i 18.9 nie mają zastosowania do:
 - a) żadnego istniejącego środka niespełniającego wymogów utrzymywanego przez:
 - (i) w przypadku Unii Europejskiej
 - A) Unię Europejską, jak określono w sekcji C dodatku 18-1;
 - B) administrację centralną państwa członkowskiego, jak określono w sekcji C dodatku 18-1;
 - C) regionalny szczebel administracji państwa członkowskiego, jak określono w sekcji C dodatku 18-1; lub
 - D) lokalny szczebel administracji; oraz

(ii) w przypadku Chile:

A) administrację centralną, jak określono w sekcji C dodatku 18-2;

B) regionalny szczebel administracji, jak określono w sekcji C dodatku 18-2; lub

C) lokalny szczebel administracji;

- b) dalszego stosowania lub szybkiego przedłużenia obowiązywania wszelkich środków niespełniających wymogów, o których mowa w lit. a); ani
- c) modyfikacji jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, w zakresie, w jakim ta modyfikacja nie zmniejsza zgodności środka – w brzmieniu obowiązującym bezpośrednio przed modyfikacją – z art. 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 lub 18.9.

2. Art. 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 i 18.9 nie mają zastosowania do żadnego ze środków Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych przez tę Stronę odpowiednio w sekcji D dodatków 18-1 i 18-2.

3. Strona nie wymaga, na podstawie jakiegokolwiek środka przyjętego po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy i objętego – odpowiednio – sekcją D dodatków 18-1 i 18-2, aby inwestor drugiej Strony ze względu na swoje obywatelstwo sprzedał lub zbył w inny sposób swoją instytucję finansową istniejącą w chwili, gdy ten środek wchodzi w życie.

4. Art. 18.6 nie ma zastosowania do żadnego ze środków Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych przez tę Stronę – odpowiednio – w sekcji B dodatków 18-1 i 18-2.

5. W przypadku gdy Strona wskazała zastrzeżenie do art. 10.6, 10.8, 10.9, 10.10, 11.4 lub 11.5 w załączniku 10-A lub 10-B, zastrzeżenie to dotyczy również art. 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 lub 18.9, w zależności od przypadku, w zakresie, w jakim środek, sektor, podsektor lub rodzaj działalności określone w tym zastrzeżeniu są objęte niniejszym rozdziałem.

ARTYKUŁ 18.11

Wyłączenie ze względów ostrożności

1. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie uniemożliwia Stronie przyjęcia lub utrzymywania środków ze względów ostrożnościowych, takich jak:

- a) ochrona inwestorów, deponentów, ubezpieczonych lub osób, względem których usługodawca finansowy ma obowiązek powierniczy; lub
- b) zapewnienie integralności i stabilności systemu finansowego Strony.

2. W przypadku gdy środki te nie są zgodne z postanowieniami niniejszej Umowy, nie mogą one być wykorzystywane jako sposoby unikania zobowiązań lub obowiązków Strony wynikających z niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 18.12

Przetwarzanie informacji

Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako nakładające na Stronę obowiązek ujawnienia informacji odnoszących się do interesów i rachunków indywidualnych konsumentów ani jakiegokolwiek informacji poufnej lub informacji zastrzeżonej będącej w posiadaniu podmiotów publicznych.

ARTYKUŁ 18.13

Regulacje wewnętrzne i przejrzystość

1. Rozdział 13, z wyjątkiem art. 13.1 ust. 5 lit. c)–f), i rozdział 29 nie mają zastosowania do środków Strony objętych zakresem stosowania niniejszego rozdziału.
2. W zakresie, w jakim jest to możliwe, i w sposób zgodny z jej systemem prawnym dotyczącym przyjmowania środków każda ze Stron:
 - a) publikuje z wyprzedzeniem:
 - (i) przepisy ustawowe i wykonawcze o zasięgu ogólnym, których przyjęcie proponuje w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres niniejszego rozdziału; lub

- (ii) dokumenty, które zawierają wystarczająco szczegółowe informacje na temat takich ewentualnych nowych przepisów ustawowych i wykonawczych, aby umożliwić zainteresowanym osobom i drugiej Stronie ocenę, czy i w jaki sposób mogą one mieć znaczący wpływ na ich interesy;
 - b) zapewnia zainteresowanym osobom i drugiej Stronie odpowiednią możliwość przedstawienia uwag na temat wszelkich proponowanych przepisów ustawowych i wykonawczych lub dokumentów opublikowanych zgodnie z lit. a);
 - c) rozpatruje wszelkie uwagi przedstawione zgodnie z lit. b); oraz
 - d) zapewnia rozsądny czas między publikacją ewentualnych przepisów ustawowych i wykonawczych zgodnie z lit. a) pkt (i) a dniem, w którym usługodawcy finansowi muszą zastosować się do tych przepisów.
3. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do środków Strony dotyczących wymogów w zakresie licencjonowania i procedur licencyjnych oraz wymogów dotyczących kwalifikacji i procedur kwalifikacyjnych, a także wyłącznie w sektorach, w odniesieniu do których Strona podjęła szczegółowe zobowiązania w niniejszym rozdziale, oraz w zakresie, w jakim te szczegółowe zobowiązania mają zastosowanie.
4. Jeżeli Strona przyjmuje lub utrzymuje środki związane z wydawaniem zezwoleń na świadczenie usługi finansowej, zapewnia ona, aby:
- a) środki te były oparte na obiektywnych i przejrzystych kryteriach¹;

¹ Kryteria takie mogą obejmować między innymi kompetencje i zdolność do świadczenia usług, w tym w sposób zgodny z wymogami regulacyjnymi Strony. Właściwe organy mogą przyznać poszczególnym kryteriom określoną wagę.

- b) procedury udzielania zezwoleń były bezstronne i odpowiednio umożliwiały wnioskodawcom wykazanie, że spełniają wymogi, jeżeli takie wymogi istnieją; oraz
- c) procedury udzielania zezwoleń same w sobie nie stanowiły przeszkody w spełnieniu wymogów.

5. Jeżeli Strona wymaga zezwolenia¹ na świadczenie usługi finansowej, bezzwłocznie publikuje lub w inny sposób udostępnia publicznie informacje niezbędne wnioskodawcy do spełnienia wymogów i przestrzegania procedur dotyczących uzyskania, utrzymania, zmiany i odnowienia takiego zezwolenia. Informacje te obejmują między innymi następujące elementy, o ile takie istnieją:

- a) wymogi i procedury dotyczące uzyskania, utrzymania, zmiany i odnowienia takiego zezwolenia;
- b) dane kontaktowe odpowiednich właściwych organów;
- c) procedury odwoławcze lub kontrolne w odniesieniu do decyzji dotyczących wniosków;
- d) procedury monitorowania lub egzekwowania zgodności z warunkami licencji lub kwalifikacji; oraz

¹ Do celów niniejszego rozdziału „zezwolenie” oznacza pozwolenie na świadczenie usługi finansowej będące wynikiem procedury, której musi przestrzegać wnioskodawca w celu wykazania zgodności z wymogami w zakresie licencjonowania lub wymogami dotyczącymi kwalifikacji.

e) możliwości udziału obywateli, na przykład w formie wysłuchania lub zgłoszenia uwag.

6. Jeżeli Strona wymaga uzyskania zezwolenia na świadczenie usługi finansowej, właściwe organy tej Strony:

- a) w zakresie, w jakim jest to możliwe, umożliwiają wnioskodawcy złożenie wniosku w dowolnym czasie w ciągu roku¹;
- b) wyznaczają rozsądny termin na złożenie wniosku, jeżeli ustalono konkretne terminy dotyczące wniosków;
- c) bez zbędnej zwłoki przystępują do rozpatrzenia wniosku;
- d) podejmują starania na rzecz akceptowania wniosków w formie elektronicznej na takich samych warunkach dotyczących autentyczności jak w przypadku wniosków w formie papierowej; oraz
- e) akceptują kopie dokumentów uwierzytelnione zgodnie z prawem Strony zamiast dokumentów oryginalnych, chyba że wymagają oryginałów dokumentów w celu ochrony integralności procesu udzielania zezwoleń.

7. Strony dążą do zapewnienia, by procedury udzielania zezwoleń i formalności były jak najprostsze, oraz nie komplikują ani nie opóźniają nadmiernie świadczenia usługi finansowej.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że właściwe organy nie są zobowiązane do rozpoczęcia rozpatrywania wniosków poza oficjalnymi godzinami pracy i dniami roboczymi.

8. Każda ze Stron dąży do określenia orientacyjnych ram czasowych rozpatrzenia wniosku oraz, na wniosek wnioskodawcy i bez zbędnej zwłoki, udziela informacji na temat statusu wniosku.
9. Jeżeli właściwy organ uzna wniosek za niekompletny do celów rozpatrzenia zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony, w rozsądnym terminie oraz w zakresie, w jakim jest to możliwe:
- a) informuje wnioskodawcę, że wniosek jest niekompletny;
 - b) na wniosek wnioskodawcy wskazuje dodatkowe informacje wymagane do uzupełnienia wniosku lub w inny sposób udziela wyjaśnień, dlaczego wniosek został uznany za niekompletny; oraz
 - c) zapewnia wnioskodawcy możliwość¹ przedłożenia dodatkowych informacji wymaganych w celu uzupełnienia wniosku;
10. Jeżeli żadne z działań określonych w ust. 9 lit. a), b) lub c) nie jest możliwe, w przypadku gdy wniosek zostanie odrzucony z powodu niekompletności, właściwe organy mimo to zapewniają poinformowanie o tym wnioskodawcy w rozsądnym terminie.

¹ Taka możliwość nie wymaga od właściwego organu przedłużenia terminów.

11. Każda ze Stron zapewnia, aby jej właściwe organy, w odniesieniu do pobieranych przez siebie opłat za zezwolenie¹, przekazywały wnioskodawcom wykaz opłat lub informacje na temat sposobu ich naliczania, a także nie stosowały tych opłat jako sposobów na uniknięcie zobowiązań lub obowiązków przez Stronę.

12. Właściwy organ podejmuje decyzje w sposób niezależny i nie odpowiada przed żadną osobą świadczącą usługi, w odniesieniu do których wymagane są licencja lub zezwolenie.

13. Każda ze Stron zapewnia, aby rozpatrzenie wniosku, w tym podjęcie ostatecznej decyzji, następowało w rozsądnym terminie po złożeniu kompletnego wniosku i aby wnioskodawca został poinformowany o decyzji dotyczącej wniosku, w miarę możliwości na piśmie.

12. W przypadku gdy właściwy organ odrzuci wniosek, informuje się o tym wnioskodawcę, na jego wniosek albo z inicjatywy właściwego organu, na piśmie i bez zbędnej zwłoki. W zakresie, w jakim jest to możliwe, wnioskodawcę informuje się o powodach wydania decyzji o odrzuceniu wniosku i o terminach odwołania się od tej decyzji. Wnioskodawca powinien mieć możliwość ponownego przedłożenia wniosku w rozsądnym terminie.

15. Jeżeli wydanie zezwolenia wiąże się z koniecznością przeprowadzenia egzaminów, właściwy organ zapewnia przeprowadzanie takich egzaminów w odpowiednich odstępach czasu oraz przewiduje rozsądny termin umożliwiający wnioskodawcom złożenie wniosku o przystąpienie do egzaminu.

¹ Opłaty za zezwolenie nie obejmują opłat z tytułu eksploatacji zasobów naturalnych, płatności aukcyjnych, przetargowych lub innych niedyskryminujących środków dotyczących przyznania koncesji ani obowiązkowych składek za świadczenie usługi powszechnej.

16. Każda ze Stron zapewnia, aby zezwolenie, po jego udzieleniu, stało się skuteczne bez zbędnej zwłoki, zgodnie z określonymi w nim warunkami.

ARTYKUŁ 18.14

Usługi finansowe nowe na terytorium Strony

1. Strona zezwala instytucji finansowej drugiej Strony, innej niż oddział, na świadczenie wszelkich nowych usług finansowych, na świadczenie których Strona ta zezwoliłaby swoim własnym instytucjom finansowym zgodnie ze swoimi przepisami, w podobnych sytuacjach, pod warunkiem że świadczenie tych nowych usług finansowych nie wymaga przyjęcia nowych lub zmiany istniejących przepisów ustawowych lub wykonawczych.
2. Strona może określić formę prawną i instytucjonalną, za pośrednictwem której nowa usługa finansowa może być świadczona, i może wymagać uzyskania zezwolenia na świadczenie tej usługi. Jeżeli wymagane jest takie zezwolenie, decyzję podejmuje się w rozsądnym terminie, a odmowa może nastąpić wyłącznie ze względów ostrożnościowych.
3. Niniejszy artykuł nie uniemożliwia instytucji finansowej Strony skierowania do drugiej Strony wniosku o rozważenie udzielenia zezwolenia na świadczenie usługi finansowej, która nie jest świadczona na terytorium żadnej ze Stron. Wniosek taki podlega prawu Strony przyjmującej wniosek i nie podlega obowiązkom wynikającym z niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 18.15

Organizacje samoregulacyjne

Jeśli jedna ze Stron wymaga, aby instytucja finansowa lub transgraniczny usługodawca finansowy drugiej Strony byli członkami organizacji samoregulacyjnej, uczestniczyli w niej lub mieli do niej dostęp na potrzeby świadczenia usług finansowych na terytorium tej Strony, zapewnia ona, aby organizacja samoregulacyjna spełniała obowiązki określone w art. 10.6, 10.8, 11.4 i 11.5.

ARTYKUŁ 18.16

Systemy płatności i rozliczeń

Zgodnie z warunkami traktowania narodowego każda ze Stron przyznaje instytucjom finansowym drugiej Strony mającym siedzibę na jej terytorium dostęp do systemów płatności i rozliczeń obsługiwanych przez podmioty publiczne oraz do możliwości związanych z urzędową konsolidacją długu i refinansowaniem, dostępnych w ramach zwykłego prowadzenia działalności. Niniejszy artykuł nie ma na celu przyznania dostępu do narzędzi kredytodawcy ostatniego stopnia danej Strony.

ARTYKUŁ 18.17

Podkomitet ds. Usług Finansowych

1. W skład Podkomitetu ds. Usług Finansowych („Podkomitet”) ustanowionego na podstawie art. 33.4 ust. 1 wchodzi przedstawiciele Stron odpowiedzialni za usługi finansowe.
2. Podkomitet:
 - a) nadzoruje wykonywanie postanowień niniejszego rozdziału;
 - b) rozpatruje kwestie dotyczące usług finansowych kierowane do niego przez Stronę; oraz
 - c) prowadzi dialog w sprawie regulacji sektora usług finansowych w celu poprawy wzajemnej wiedzy o odpowiednich systemach regulacyjnych Stron oraz współpracy przy opracowywaniu norm międzynarodowych.

ARTYKUŁ 18.18

Dyskusje techniczne i konsultacje

1. Strona może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie rozmów i konsultacji technicznych z drugą Stroną dotyczących jakiejkolwiek kwestii wynikającej z niniejszej Umowy i mającej związek z usługami finansowymi. Druga Strona przychylnie rozpatruje taki wniosek. Strony przedstawiają Podkomitetowi wyniki dyskusji i konsultacji.
2. Każda ze Stron zapewnia, aby w trakcie tych dyskusji technicznych i konsultacji w skład jej delegacji wchodził urzędnicy posiadający odpowiednią wiedzę fachową w zakresie usług finansowych.
3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadnego z postanowień niniejszego artykułu nie należy rozumieć jako wymagającego od Strony:
 - a) odstępstwa od odpowiednich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących wymiany informacji między finansowymi organami regulacyjnymi lub od wymogów umowy lub porozumienia między organami finansowymi Stron; lub
 - b) nałożenia na organy regulacyjne wymogu podejmowania jakiegokolwiek działania, które miałyby wpływ na określone kwestie regulacyjne, nadzorcze, administracyjne lub związane z egzekwowaniem.

4. Żadnego z postanowień niniejszego artykułu nie należy rozumieć jako uniemożliwiającego Stronie występującej do celów nadzorczych o udzielenie informacji dotyczących instytucji finansowej znajdującej się na terytorium drugiej Strony lub transgranicznego usługodawcy finansowego drugiej Strony zwrócenie się do właściwego organu regulacyjnego drugiej Strony o udzielenie informacji.

5. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków każdej ze Stron wynikających z rozdziału 31.

ARTYKUŁ 18.19

Rozstrzyganie sporów

1. Rozdział 31, w tym załączniki 31-A i 31-B, ma zastosowanie – ze zmianami wprowadzonymi niniejszym artykułem – do rozstrzygania sporów dotyczących stosowania lub interpretacji niniejszego rozdziału.

2. Oprócz wymogów określonych w art. 31.9 członkowie zespołu orzekającego posiadają wiedzę fachową lub doświadczenie w zakresie prawa lub praktyki w dziedzinie usług finansowych, co może obejmować regulację instytucji finansowych, chyba że Strony uzgodnią inaczej.

3. Podkomitet zaleca Komitetowi ds. Handlu sporządzenie listy co najmniej 15 osób spełniających wymogi, o których mowa w ust. 2, które chcą i są w stanie pełnić funkcję członków zespołu orzekającego. Komitet ds. Handlu sporządza taką listę nie później niż po upływie roku od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy. Lista składa się z trzech części:

- a) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Unii Europejskiej;
- b) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Chile; oraz
- c) jednej części listy złożonej z nazwisk osób niebędących obywatelami żadnej ze Stron i mających pełnić rolę przewodniczącego zespołu orzekającego.

4. Każda część listy zawiera imiona i nazwiska co najmniej pięciu osób. Komitet ds. Handlu zapewnia, aby na liście znajdowała się zawsze co najmniej taka minimalna liczba osób.

5. Do celów niniejszego rozdziału lista, o której mowa w niniejszym artykule ust. 3, zastępuje po jej sporządzeniu listę sporządzoną zgodnie z art. 31.8 ust. 1.

ROZDZIAŁ 19

HANDEL CYFROWY

SEKCJA A

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 19.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do handlu przy użyciu środków elektronicznych.
2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do usług audiowizualnych.

ARTYKUŁ 19.2

Definicje

1. Do niniejszego rozdziału stosuje się definicje zawarte w art. 10.2 i 11.2.

2. Do celów niniejszego rozdziału:

- a) „konsument” oznacza każdą osobę fizyczną lub, jeżeli przewidują to przepisy ustawowe i wykonawcze Strony, osobę prawną, które korzystają z publicznej usługi telekomunikacyjnej w celach niezwiązanych z działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową;
- b) „bezpośrednia komunikacja marketingowa” oznacza każdą formę reklamy handlowej, która służy przekazywaniu przez osobę fizyczną lub prawną wiadomości marketingowych bezpośrednio do użytkowników końcowych poprzez publiczne usługi telekomunikacyjne, i obejmuje pocztę elektroniczną oraz wiadomości tekstowe i multimedialne;
- c) „uwierzytelnianie elektroniczne” oznacza proces, który umożliwia potwierdzenie:
 - (i) identyfikacji elektronicznej osoby fizycznej lub prawnej; lub
 - (ii) pochodzenia i integralności danych w formie elektronicznej;
- d) „pieczęć elektroniczna” oznacza dane w formie elektronicznej wykorzystywane przez osobę prawną dołączone do innych danych w formie elektronicznej lub logicznie z nimi powiązane w celu zapewnienia pochodzenia i integralności tych innych danych;

- e) „podpis elektroniczny” oznacza dane w formie elektronicznej dołączone do innych danych w formie elektronicznej lub logicznie z nimi powiązane i spełnia następujące wymogi:
 - (i) jest wykorzystywany przez osobę fizyczną do wyrażania zgody dotyczącej danych w formie elektronicznej, do których się odnosi; oraz
 - (ii) jest powiązany z danymi w formie elektronicznej, do których się odnosi, w sposób umożliwiający wykrycie każdej kolejnej zmiany danych w formie elektronicznej;
- f) „usługi zaufania” oznaczają usługę elektroniczną, na którą składa się tworzenie, weryfikacja i walidacja podpisów elektronicznych, pieczęci elektronicznych, elektronicznych znaczników czasu, usług rejestrowanego doręczenia elektronicznego, usług uwierzytelniania witryny internetowej oraz certyfikatów powiązanych z tą usługą;
- g) „użytkownik końcowy” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, które korzystają z publicznej usługi telekomunikacyjnej lub wnioskują o udostępnienie takiej usługi, albo jako konsument, albo, jeśli przewidują to przepisy ustawowe i wykonawcze Strony, w celach związanych z działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową;
- h) „dane osobowe” oznaczają dane osobowe w rozumieniu art. 1.3 lit. u); oraz
- i) „publiczna usługa telekomunikacyjna” oznacza publiczną usługę telekomunikacyjną w rozumieniu art. 16.2 lit. j).

ARTYKUŁ 19.3

Prawo do wprowadzania regulacji

Strony potwierdzają prawo do wprowadzania na swoich terytoriach regulacji w celu osiągnięcia uzasadnionych celów polityki, takich jak ochrona zdrowia publicznego, usługi socjalne, edukacja, bezpieczeństwo, ochrona środowiska, w tym przeciwdziałanie zmianie klimatu, moralność publiczna, ochrona socjalna lub ochrona konsumentów, ochrona prywatności i danych lub wspieranie i ochrona różnorodności kulturowej.

ARTYKUŁ 19.4

Wyjątki

Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie uniemożliwia Stronom przyjmowania ani utrzymywania środków zgodnie z art. 18.11, 32.1 i 32.2 ze względów interesu publicznego określonych w tych postanowieniach.

SEKCJA B

PRZEPŁYW DANYCH I OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

ARTYKUŁ 19.5

Transgraniczny przepływ danych

Strony są zobowiązane do zapewnienia transgranicznego przepływu danych, aby ułatwić handel cyfrowy. W tym celu Strona nie ogranicza transgranicznego przepływu danych między Stronami przez:

- a) wymóg korzystania z systemów obliczeniowych lub elementów sieci na jej terytorium w celu przetwarzania, w tym przez nałożenie wymogu korzystania z systemów obliczeniowych lub elementów sieci, które są certyfikowane lub zatwierdzone na terytorium tej Strony;
- b) wymóg lokalizacji danych na terytorium tej Strony do celów przechowywania lub przetwarzania;
- c) zakaz przechowywania lub przetwarzania na terytorium drugiej Strony; lub
- d) uzależnienie transgranicznego przekazywania danych od korzystania z systemów obliczeniowych lub elementów sieci na terytorium tej Strony lub od wymogów dotyczących lokalizacji na terytorium tej Strony.

ARTYKUŁ 19.6

Ochrona danych osobowych i prywatności

1. Każda ze Stron uznaje, że ochrona danych osobowych i prywatności jest prawem podstawowym oraz że zapewnienie wysokich standardów w tym zakresie przyczynia się do zwiększenia zaufania do gospodarki cyfrowej i do rozwoju handlu.
2. Każda ze Stron może przyjmować i utrzymywać środki, które uzna za odpowiednie dla zapewnienia ochrony danych osobowych i prywatności, w tym przyjmować i stosować przepisy dotyczące transgranicznego przekazywania danych osobowych. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie ma wpływu na ochronę danych osobowych i prywatności zapewnianą przez środki Strony.

SEKCJA C

POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE

ARTYKUŁ 19.7

Opłaty celne od transmisji elektronicznych

Strona nie nakłada opłat celnych od transmisji elektronicznych między osobą tej Strony a osobą drugiej Strony.

ARTYKUŁ 19.8

Brak wymogu uprzedniego zezwolenia

1. Strona nie wymaga uprzedniego zezwolenia wyłącznie na podstawie tego, że usługę świadczy się przez internet¹, ani nie przyjmuje ani nie utrzymuje żadnego innego wymogu o skutku równoważnym.
2. Ust. 1 nie ma zastosowania do usług telekomunikacyjnych, nadawczych, hazardowych, usług zastępstwa prawnego ani usług notariuszy lub usług świadczonych w ramach zawodów równorzędnych w zakresie, w jakim mają one bezpośredni i szczególny związek z wykonywaniem władzy publicznej.

ARTYKUŁ 19.9

Zawieranie umów drogą elektroniczną

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej przepisy ustawowe i wykonawcze umożliwiały zawieranie umów drogą elektroniczną i aby wymogi prawne dotyczące umów nie przyczyniały się do powstawania przeszkód w stosowaniu umów zawartych drogą elektroniczną ani nie prowadziły do pozbawienia tych umów skutków prawnych i ważności na podstawie faktu, że zostały zawarte drogą elektroniczną.

¹ Usługa jest świadczona przez internet, jeżeli świadczy się ją za pośrednictwem środków elektronicznych, bez jednoczesnej obecności zainteresowanych osób.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania do:

- a) usług nadawczych, hazardowych i usług zastępstwa prawnego;
- b) usług notariuszy lub usług świadczonych w ramach zawodów równorzędnych mających bezpośredni i szczególny związek z wykonywaniem władzy publicznej; oraz
- c) umów ustanawiających lub przenoszących prawa do nieruchomości, umów, w przypadku których prawo wymaga czynności sądów, organów publicznych lub zawodów związanych z wykonywaniem władzy publicznej, umów poręczenia lub umów dodatkowych zabezpieczeń zawieranych przez osoby działające w celach niezwiązanych z ich działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową i do umów podlegających prawu rodzinnemu lub prawu spadkowemu.

ARTYKUŁ 19.10

Usługi zaufania i uwierzytelnianie elektroniczne

1. Strona nie kwestionuje skutków prawnych ani dopuszczalności jako dowodu w postępowaniu sądowym lub administracyjnym usługi zaufania i uwierzytelniania elektronicznego na podstawie tego, że mają one formę elektroniczną.

2. Strona nie przyjmuje ani nie utrzymuje środków, które:
- a) zakazywałyby stronom transakcji elektronicznej określenia wzajemnie odpowiedniej metody uwierzytelniania elektronicznego w odniesieniu do ich transakcji; lub
 - b) pozbawiałyby strony transakcji elektronicznej możliwości przedstawienia organom sądowym lub administracyjnym dowodów na to, że ich transakcja elektroniczna jest zgodna z wszelkimi wymogami prawnymi w odniesieniu do usług zaufania i do uwierzytelniania elektronicznego.
3. Niezależnie od ust. 2 Strona może wymagać, aby w odniesieniu do określonej kategorii transakcji elektronicznych metoda uwierzytelniania elektronicznego lub usługa zaufania:
- a) była certyfikowana przez organ akredytowany zgodnie z jej prawem; lub
 - b) spełniała określone normy jakościowe, które muszą być obiektywne, przejrzyste i niedyskryminujące oraz odnosić się wyłącznie do szczególnych cech danej kategorii transakcji elektronicznych.

ARTYKUŁ 19.11

Zaufanie konsumentów w internecie

1. Strony uznają znaczenie zwiększenia zaufania konsumentów do handlu cyfrowego. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki w celu zapewnienia rzeczywistej ochrony konsumentów uczestniczących w transakcjach handlu elektronicznego, w tym środki, które:
 - a) zakazują oszukańczych i podstępnych praktyk handlowych;
 - b) wymagają od dostawców towarów i usług działania w dobrej wierze oraz stosowania uczciwych praktyk handlowych, w tym w drodze zakazu nakładania na konsumentów opłat za niezamówione towary i usługi;
 - c) wymagają od dostawców towarów lub usług, aby przekazywali konsumentom jasne i dokładne informacje dotyczące ich tożsamości i danych kontaktowych¹, jak również dotyczące towarów lub usług, transakcji i obowiązujących praw konsumenta; oraz
 - d) zapewniają konsumentom dostęp do środków prawnych umożliwiających im dochodzenie ich praw, w tym prawo do środków naprawczych w przypadkach, gdy za towary lub usługi zapłacono i nie zostały one dostarczone lub przekazane zgodnie z ustaleniami.

¹ W przypadku usługodawców będących pośrednikami dotyczy to również informacji na temat tożsamości i danych kontaktowych faktycznego dostawcy towaru lub usługi.

2. Strony uznają znaczenie współpracy między odpowiednimi urzędami ochrony konsumentów lub innymi właściwymi organami w zakresie działań związanych z handlem elektronicznym w celu zwiększenia zaufania konsumentów.

ARTYKUŁ 19.12

Niezamówione materiały do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej

1. Każda ze Stron zapewnia skuteczną ochronę użytkowników końcowych przed niezamówionymi materiałami do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej.
2. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje skuteczne środki w zakresie niezamówionych materiałów do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej, które:
 - a) wymagają od dostawców niezamówionych materiałów do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej zapewnienia, aby odbiorcy byli w stanie zapobiegać dalszemu otrzymywaniu tych materiałów; lub
 - b) wymagają wyrażenia przez odbiorców zgody na otrzymywanie materiałów do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej, jak zostało to określone zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby materiały do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej były wyraźnie rozpoznawalne jako takie, jednoznacznie informowały o tym, w czym imieniu są przekazywane, oraz zawierały niezbędne informacje umożliwiające użytkownikom końcowym bezpłatne zażądanie zaprzestania ich przekazywania w dowolnym momencie.

ARTYKUŁ 19.13

Zakaz nakładania obowiązku przekazywania lub udostępniania kodu źródłowego

1. Strona nie wymaga przekazywania ani udostępniania kodu źródłowego oprogramowania będącego własnością osoby fizycznej lub prawnej drugiej Strony. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do dobrowolnego przekazywania lub udostępniania kodu źródłowego na zasadach handlowych przez osobę drugiej Strony, na przykład w kontekście transakcji zamówienia publicznego lub umowy podlegającej negocjacom. Żadne z postanowień niniejszego ustępu nie uniemożliwia osobie Strony licencjonowania jej oprogramowania komputerowego na zasadzie wolnego i otwartego oprogramowania.
2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że art. 18.11, 32.1 i 32.2 mogą mieć zastosowanie do środków Strony przyjętych lub utrzymanych w kontekście procedury certyfikacji.
3. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie wpływa na:
 - a) wymagania sądu, trybunału administracyjnego lub organu ochrony konkurencji mające zaradzić naruszeniu prawa konkurencji;

- b) ochronę i egzekwowanie praw własności intelektualnej; ani
- c) prawo Strony do wdrożenia środków zgodnie z art. 21.3.

ARTYKUŁ 19.14

Współpraca w kwestiach regulacyjnych w odniesieniu do handlu cyfrowego

1. Strony współpracują, prowadząc wymianę informacji dotyczących ich odpowiedniego prawa, jak również wdrażania tego prawa, w związku z kwestiami regulacyjnymi powstałymi w kontekście handlu cyfrowego, w tym informacji dotyczących następujących kwestii:
 - a) uznawanie i ułatwianie świadczenia interoperacyjnych transgranicznych usług zaufania i usług uwierzytelniania elektronicznego;
 - b) traktowanie bezpośredniej komunikacji marketingowej;
 - c) ochrona konsumentów w internecie; oraz
 - d) wszelkie inne kwestie regulacyjne mające znaczenie dla rozwoju handlu cyfrowego.
2. Strony prowadzą dialog na podstawie wymiany informacji, o której mowa w ust. 1.

3. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do przepisów i środków Strony dotyczących ochrony danych osobowych oraz prywatności, w tym transgranicznego przekazywania danych osobowych.

ARTYKUŁ 19.15

Przegląd

Na wniosek każdej ze Stron Podkomitet ds. Usług i Inwestycji, o którym mowa w art. 11.10, dokonuje przeglądu wykonania postanowień niniejszego rozdziału, w szczególności w świetle stosownych zmian mających wpływ na handel cyfrowy, które mogą zaistnieć w związku z nowymi modelami biznesowymi lub technologiami. Podkomitet ds. Usług i Inwestycji składa sprawozdanie ze swoich ustaleń Komitetowi ds. Handlu i kieruje do niego wszelkie niezbędne zalecenia.

ROZDZIAŁ 20

PRZEPŁYWY KAPITAŁU, PŁATNOŚCI I TRANSFERY ORAZ TYMCZASOWE ŚRODKI OCHRONNE

ARTYKUŁ 20.1

Cel i zakres stosowania

Celem niniejszego rozdziału jest umożliwienie swobodnego przepływu kapitału i płatności związanych z transakcjami zliberalizowanymi na podstawie niniejszej Umowy¹.

ARTYKUŁ 20.2

Rachunek bieżący

Bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszej Umowy każda ze Stron zezwala, w walucie w pełni wymienialnej oraz zgodnie z postanowieniami Umowy o Międzynarodowym Funduszu Walutowym zawartej w Bretton Woods w New Hampshire dnia 22 lipca 1944 r., na dokonywanie wszelkich płatności i transferów w odniesieniu do transakcji na rachunku bieżącym bilansu płatniczego objętych zakresem stosowania niniejszej Umowy.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy rozdział podlega postanowieniom załącznika 20.

ARTYKUŁ 20.3

Przepływy kapitału

Bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszej Umowy każda ze Stron zezwala, w odniesieniu do transakcji na rachunku kapitałowym i finansowym bilansu płatniczego, na swobodny przepływ kapitału do celów liberalizacji inwestycji i innych transakcji, jak przewidziano w rozdziałach 10, 11 i 18.

ARTYKUŁ 20.4

Stosowanie przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących przepływów kapitału, płatności i transferów

1. Art. 20.2 i 20.3 nie należy rozumieć jako uniemożliwiających Stronie stosowanie jej przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących:
 - a) upadłości, niewypłacalności lub ochrony praw wierzycieli;
 - b) emisji, obrotu lub dokonywania transakcji na instrumentach finansowych, takich jak papiery wartościowe, kontrakty terminowe typu future lub instrumenty pochodne;
 - c) sprawozdawczości finansowej lub przechowywania zapisów dotyczących przepływów kapitału, płatności lub transferów, gdy jest to konieczne do wspierania organów ścigania lub finansowych organów regulacyjnych;

- d) czynów zabronionych, praktyk podstępnych lub oszukańczych;
- e) zapewnienia zgodności z postanowieniami lub wyrokami wydanymi w postępowaniach sądowych lub administracyjnych; lub
- f) systemów zabezpieczenia społecznego, publicznych systemów emerytalnych lub obowiązkowych programów oszczędnościowych.

2. Przepisy ustawowe i wykonawcze, o których mowa niniejszym artykule ust. 1, stosuje się w sposób sprawiedliwy i niedyskryminujący oraz nie w sposób stanowiący ukryte ograniczenie w przepływie kapitału, płatnościach lub transferach.

ARTYKUŁ 20.5

Tymczasowe środki ochronne

W wyjątkowych okolicznościach poważnych trudności w funkcjonowaniu unii gospodarczej i walutowej Unii Europejskiej lub groźby ich wystąpienia Unia Europejska może przyjąć lub utrzymać środki ochronne w odniesieniu do przepływu kapitału, płatności lub transferów przez okres nieprzekraczający sześciu miesięcy. Środki te muszą być ograniczone do zakresu, jaki jest absolutnie niezbędny.

ARTYKUŁ 20.6

Ograniczenia w przypadku trudności związanych z bilansem płatniczym i finansami zagranicznymi

1. Jeżeli Strona doświadcza poważnych trudności w zakresie bilansu płatniczego lub finansów zagranicznych, lub groźby wystąpienia takich trudności, może przyjąć lub utrzymać środki ograniczające w odniesieniu do przepływu kapitału, płatności lub transferów¹.

2. Środki, o których mowa w niniejszym artykule ust. 1:

- a) są zgodne, w stosownych przypadkach, z postanowieniami Umowy o Międzynarodowym Funduszu Walutowym;
- b) nie przekraczają środków niezbędnych do zaradzenia sytuacji wskazanej w niniejszym artykule ust. 1;
- c) mają charakter tymczasowy i są, w miarę poprawy sytuacji określonej w niniejszym artykule ust. 1, stopniowo usuwane;
- d) nie prowadzą do zbędnych szkód dla handlowych, gospodarczych lub finansowych interesów drugiej Strony; oraz

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że poważne trudności w zakresie bilansu płatniczego lub finansów zagranicznych, lub zaistnienie groźby ich wystąpienia, mogą być spowodowane między innymi poważnymi problemami związanymi z polityką pieniężną lub kursową, lub zaistnieniem groźby wystąpienia takich trudności.

e) mają charakter niedyskryminujący w porównaniu z państwami trzecimi w podobnych sytuacjach.

3. W przypadku handlu towarami Strona może przyjąć lub utrzymać środki ograniczające służące zabezpieczeniu jej pozycji w zakresie finansów zagranicznych lub jej bilansu płatniczego. Środki te muszą być zgodne z postanowieniami GATT 1994 i Uzgodnienia w sprawie postanowień dotyczących bilansu płatniczego w Układzie ogólnym w sprawie taryf celnych i handlu 1994.

4. W przypadku handlu usługami Strona może przyjąć lub utrzymać środki ograniczające służące zabezpieczeniu jej pozycji w zakresie finansów zagranicznych lub jej bilansu płatniczego. Środki takie muszą być zgodne z art. XII GATS.

5. Strona przyjmująca lub utrzymująca środki, o których mowa w niniejszym artykule ust. 1 i 2, bezzwłocznie powiadamia o nich drugą Stronę.

6. Jeżeli na podstawie niniejszego artykułu przyjmuje się lub utrzymuje środki ograniczające, Strony bezzwłocznie odbywają konsultacje na forum Podkomitetu ds. Usług i Inwestycji, chyba że konsultacje takie odbywają się na innych forach, których członkami są obie Strony. W toku konsultacji dokonuje się oceny trudności w zakresie bilansu płatniczego lub finansów zagranicznych, które doprowadziły do wprowadzenia takich środków, uwzględniając między innymi czynniki takie, jak:

a) charakter i zakres trudności;

- b) zewnętrzne warunki gospodarcze i handlowe; oraz
- c) ewentualne dostępne alternatywne środki naprawcze.

7. W ramach konsultacji odbywanych zgodnie z ust. 6 omawia się zgodność środków ograniczających z postanowieniami niniejszego artykułu ust. 1 i 2. Konsultacje te opierają się na wszelkich odpowiednich ustaleniach statystycznych lub faktycznych przedstawionych przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW), jeśli są one dostępne, a we wnioskach uwzględnia się dokonaną przez MFW ocenę bilansu płatniczego i sytuacji w zakresie finansów zagranicznych danej Strony.

ROZDZIAŁ 21

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

ARTYKUŁ 21.1

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 21-A i 21-B:

- a) „towary lub usługi komercyjne” oznaczają towary lub usługi zwykle sprzedawane lub oferowane do sprzedaży na rynku komercyjnym nabywcom niepublicznym i przez takich nabywców zwykle nabywane do celów niepublicznych;
- b) „usługa budowlana” oznacza usługę, której celem jest realizacja, za pomocą dowolnych środków, robót inżynierskich lub budowlanych, zgodnie z działem 51 CPC;
- c) „aukcja elektroniczna” oznacza powtarzalny proces realizowany z wykorzystaniem środków elektronicznych służący do przedstawienia przez dostawców nowych cen lub nowych wartości w przypadku wymiernych elementów oferty innych niż cena i związanych z kryteriami oceny, lub obu tych elementów, w wyniku którego powstaje ranking ofert lub zmiana kolejności ofert w rankingu;

- d) „na piśmie” lub „pisemne” oznacza każde wyrażenie słowne lub liczbowe, które można odczytać, powielić, a następnie przekazać; może obejmować informacje przesyłane i przechowywane w formie elektronicznej;
- e) „przetarg bezpośredni” oznacza metodę udzielania zamówienia, zgodnie z którą podmiot zamawiający kontaktuje się z wybranym przez siebie dostawcą lub wybranymi przez siebie dostawcami;
- f) „środek” oznacza wszelkie ustawy, rozporządzenia, procedury, wytyczne lub praktyki administracyjne bądź wszelkie działania podmiotu zamawiającego dotyczące zamówienia objętego niniejszą Umową;
- g) „wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania” oznacza wykaz dostawców uznanych przez podmiot zamawiający za spełniających warunki wpisania do tego wykazu, z którego podmiot zamawiający zamierza skorzystać więcej niż jeden raz;
- h) „ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia” oznacza ogłoszenie opublikowane przez podmiot zamawiający, w którym zaprasza on zainteresowanych dostawców do złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału albo złożenia oferty, bądź obu tych dokumentów;
- i) „zobowiązania offsetowe” oznaczają wszelkie warunki lub zobowiązania, które wspierają rozwój lokalny lub poprawiają bilans płatniczy Strony, takie jak korzystanie z zawartości krajowej, licencje na technologię, inwestycje, handel wymienny i podobne działania lub wymogi;
- j) „przetarg otwarty” oznacza metodę udzielania zamówienia, zgodnie z którą każdy zainteresowany dostawca może złożyć ofertę;

- k) „podmiot zamawiający” oznacza podmiot objęty sekcją A, B lub C załącznika 21-A lub 21-B;
- l) „kwalifikujący się dostawca” oznacza dostawcę uznanego przez podmiot zamawiający za spełniającego warunki dopuszczenia do udziału;
- m) „przetarg selektywny” oznacza metodę udzielania zamówienia, zgodnie z którą podmiot zamawiający zaprasza do składania ofert jedynie kwalifikujących się dostawców;
- n) „usługi” obejmują usługi budowlane, o ile nie określono inaczej;
- o) „norma” oznacza dokument zatwierdzony przez uznaną jednostkę, ustalający, do powszechnego i wielokrotnego stosowania, zasady, wytyczne lub cechy charakterystyczne towarów lub usług bądź związanych z nimi procesów i metod produkcji, których przestrzeganie nie jest obowiązkowe; dokument ten może ponadto zawierać wyłącznie terminologię, symbole, wymagania dotyczące opakowania, znakowania lub etykietowania odnoszące się do towaru, usługi, procesu lub metody produkcji bądź może dotyczyć wyłącznie tych kwestii;
- p) „dostawca” oznacza osobę lub grupę osób, które dostarczają lub mogą dostarczać towary lub usługi; oraz

- q) „specyfikacja techniczna” oznacza wymóg w postępowaniu przetargowym, w ramach którego:
- (i) określono charakterystykę:
 - A) towarów będących przedmiotem zamówienia, w tym jakość, wydajność, bezpieczeństwo i wymiary lub procedury i metody ich wytworzenia; lub
 - B) usług będących przedmiotem zamówienia, w tym jakość, wydajność, bezpieczeństwo lub procedury lub metody ich świadczenia; lub
 - (ii) wskazano warunki dotyczące terminologii, symboli, opakowania, oznakowania lub etykietowania w odniesieniu do towaru lub usługi.

ARTYKUŁ 21.2

Zakres

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do wszelkich środków dotyczących zamówień objętych niniejszą Umową, bez względu na to, czy udzielane są one wyłącznie lub częściowo za pomocą środków elektronicznych.

2. Na potrzeby niniejszego rozdziału „zamówienie objęte niniejszą Umową” oznacza zamówienie do celów publicznych:

- a) na towar, usługę lub dowolną ich kombinację:
 - (i) określone w załączniku 21-A lub 21-B; oraz
 - (ii) udzielane w celach innych niż komercyjna sprzedaż lub odsprzedaż bądź wykorzystanie do produkcji lub dostawy towaru lub usługi przeznaczonych do komercyjnej sprzedaży lub odsprzedaży;
- b) realizowane za pomocą dowolnych środków umownych, w tym: zakupu, leasingu oraz najmu lub sprzedaży ratalnej z opcją zakupu lub bez tej opcji;
- c) którego wartość w chwili publikacji ogłoszenia zgodnie z art. 21.6, oszacowana zgodnie z ust. 6–8, jest co najmniej równa odpowiedniemu progowi określonemu w załączniku 21-A lub 21-B;
- d) składane przez podmiot zamawiający; oraz
- e) którego nie wyłączono w inny sposób z zakresu stosowania na podstawie niniejszego artykułu ust. 3 lub załącznika 21-A lub 21-B.

3. O ile załącznik 21-A lub 21-B nie stanowi inaczej, niniejszy rozdział nie ma zastosowania do:
- a) nabycia lub dzierżawy gruntów, istniejących budynków lub innych nieruchomości albo praw do nich;
 - b) porozumień pozaumownych lub innych form wsparcia, które zapewnia Strona, w tym porozumień o współpracy, dotacji, pożyczek, subsydiów, udziałów kapitałowych, gwarancji i ulg podatkowych;
 - c) zamówienia lub nabycia usług agencji fiskalnych lub instytucji depozytowych, usług likwidacji i zarządzania na potrzeby regulowanych instytucji finansowych bądź usług w zakresie sprzedaży, umorzenia i dystrybucji długu publicznego, łącznie z pożyczkami i obligacjami państwowymi, weksłami i innymi papierami wartościowymi;
 - d) umów o pracę w sektorze publicznym;
 - e) zamówień udzielanych:
 - (i) w celu zapewnienia międzynarodowego wsparcia, w tym pomocy rozwojowej;

- (ii) zgodnie ze szczególną procedurą lub warunkami umowy międzynarodowej dotyczącej stacjonowania wojsk lub wspólnej realizacji projektu przez państwa-sygnatariuszy; lub
- (iii) zgodnie ze szczególną procedurą lub warunkami organizacji międzynarodowej albo w ramach finansowania poprzez międzynarodowe dotacje, pożyczki lub inny rodzaj wsparcia, jeżeli stosowna procedura lub warunki byłyby niezgodne z niniejszym rozdziałem; lub

f) usług finansowych.

4. Zamówieniem podlegającym postanowieniom niniejszego rozdziału jest każde zamówienie objęte załącznikiem 21-A lub 21-B, w których zobowiązania każdej ze Stron określono, jak następuje:

- a) w sekcji A załączników 21-A i 21-B – podmioty administracji centralnej, których zamówienia są objęte niniejszym rozdziałem;
- b) w sekcji B załączników 21-A i 21-B – podmioty administracji poniżej szczebla centralnego, których zamówienia są objęte niniejszym rozdziałem;
- c) w sekcji C załączników 21-A i 21-B – wszelkie inne podmioty, których zamówienia są objęte niniejszym rozdziałem;
- d) w sekcji D załączników 21-A i 21-B – towary objęte niniejszym rozdziałem;

- e) w sekcji E załączników 21-A i 21-B – usługi, z wyjątkiem usług budowlanych, objęte niniejszym rozdziałem;
- f) w sekcji F załączników 21-A i 21-B – usługi budowlane objęte niniejszym rozdziałem;
- g) w sekcji G załączników 21-A i 21-B – koncesje na roboty budowlane objęte niniejszym rozdziałem;
- h) w sekcji H załączników 21-A i 21-B – wszelkie uwagi ogólne;
- i) w sekcji I załączników 21-A i 21-B – media, w których Strona publikuje swoje ogłoszenia o zamówieniach, ogłoszenia o udzieleniu zamówienia oraz inne informacje związane z jej systemem udzielania zamówień publicznych określone w niniejszym rozdziale;
- j) w sekcji J załącznika 21-B – kurs wymiany, który ma być stosowany w odniesieniu do wartości progowych.

5. Jeżeli podmiot zamawiający wymaga w kontekście zamówienia objętego niniejszą Umową, aby osoba nieobjęta załącznikiem 21-A lub 21-B uczestniczyła w przetargach zgodnie z określonymi wymogami, do tego rodzaju wymogów stosuje się odpowiednio art. 21.4.

6. Szacując wartość zamówienia w celu ustalenia, czy jest to zamówienie objęte niniejszą Umową, podmiot zamawiający:

- a) nie dzieli zamówienia na oddzielne zamówienia ani nie wybiera i nie stosuje określonej metody wyceny w celu oszacowania wartości zamówienia z zamiarem częściowego lub całkowitego wyłączenia go z zakresu stosowania niniejszego rozdziału; oraz

- b) uwzględnia szacunkową maksymalną całkowitą wartość zamówienia dla całego okresu obowiązywania umowy, bez względu na to, czy jest ono udzielane jednemu dostawcy czy większej liczbie dostawców, biorąc pod uwagę wszystkie rodzaje wynagrodzenia, w tym:
 - (i) składki, opłaty, prowizje i odsetki; oraz
 - (ii) jeżeli w zamówieniu przewidziano możliwość wykorzystania opcji, całkowitą wartość takich opcji.

7. Jeżeli indywidualne wymaganie zamówienia skutkuje zawarciem więcej niż jednej umowy lub zawarciem odrębnych umów na poszczególne części („powtarzające się umowy”), podstawą obliczenia szacunkowej maksymalnej całkowitej wartości zamówienia jest:

- a) wartość powtarzających się umów na towary lub usługi tego samego typu zawartych w ciągu poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym podmiotu zamawiającego, dostosowana, w miarę możliwości, by uwzględnić przewidywane zmiany w ilości lub w wartości towarów lub usług zamawianych w okresie kolejnych 12 miesięcy; lub
- b) szacunkowa wartość powtarzających się umów na towary lub usługi tego samego typu, które mają zostać zawarte w ciągu 12 miesięcy następujących po udzieleniu pierwszego zamówienia lub w ciągu roku budżetowego podmiotu zamawiającego.

8. W przypadku zamówień w postaci dzierżawy, wynajmu, lub sprzedaży ratalnej towarów lub usług, bądź zamówień, w przypadku których nie określono całkowitej ceny, podstawą wyceny jest:

- a) w przypadku umów w sprawie zamówień na czas określony:
 - (i) jeżeli okres obowiązywania umowy wynosi nie więcej niż 12 miesięcy – szacunkowa całkowita wartość maksymalna zamówienia w okresie obowiązywania umowy;
 - (ii) jeżeli okres obowiązywania umowy przekracza 12 miesięcy – szacunkowa całkowita wartość maksymalna zamówienia, łącznie z szacunkową wartością końcową;
- b) umów w sprawie zamówień na czas nieokreślony – szacowana miesięczna opłata pomnożona przez 48;
- c) w przypadku gdy nie jest pewne, czy umowa zostanie zawarta na czas określony, stosuje się lit. b).

ARTYKUŁ 21.3

Wyjątki spowodowane względami bezpieczeństwa i wyjątki o charakterze ogólnym

1. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako uniemożliwiające którejkolwiek ze Stron podejmowanie działań lub nieujawnianie informacji, które Strona ta uznaje za konieczne do ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa związanych z zakupem broni, amunicji lub materiałów wojennych bądź z zakupami niezbędnymi do zagwarantowania bezpieczeństwa narodowego lub na potrzeby obrony narodowej.

2. Pod warunkiem, że środków takich nie stosuje się w sposób stanowiący arbitralną lub nieuzasadnioną dyskryminację między Stronami, w których występują takie same warunki, lub ukryte ograniczenie w handlu międzynarodowym, żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako uniemożliwiające Stronom wprowadzenie lub egzekwowanie środków:

- a) niezbędnych do ochrony moralności, porządku lub bezpieczeństwa publicznego;
- b) niezbędnych do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin;
- c) niezbędnych do ochrony własności intelektualnej; lub
- d) dotyczących towarów lub usług pochodzących z pracy osób niepełnosprawnych, instytucji charytatywnych lub pracy więźniów.

3. Strony rozumieją, że ust. 2 lit. b) obejmuje środki ochrony środowiska niezbędne do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin.

ARTYKUŁ 21.4

Ogólne zasady

Niedyskryminacja

1. W odniesieniu do wszelkich środków dotyczących wszelkich zamówień objętych niniejszą Umową każda ze Stron, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, zapewnia natychmiast i bezwarunkowo towarom i usługom drugiej Strony oraz dostawcom drugiej Strony oferującym towary lub usługi którejkolwiek ze Stron traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, przyznaje swoim własnym towarom, usługom i dostawcom.
2. W odniesieniu do wszelkich środków dotyczących zamówień objętych niniejszą Umową Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, nie może:
 - a) traktować jednego lokalnie utworzonego dostawcy mniej korzystnie niż innego miejscowego dostawcy ze względu na wysokość zagranicznego udziału lub własności; ani
 - b) dyskryminować lokalnie utworzonego dostawcy ze względu na to, że towary lub usługi oferowane przez tego dostawcę w związku z danym zamówieniem są towarami lub usługami drugiej Strony.

Wykorzystanie środków elektronicznych

3. Strony zapewniają, aby wszelka komunikacja i wymiana informacji w zakresie zamówień objętych niniejszą Umową odbywała się z wykorzystaniem środków elektronicznych, w tym w odniesieniu do publikacji informacji dotyczących zamówień, ogłoszeń i dokumentacji przetargowej oraz do odbioru ofert. W przypadku prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia objętego niniejszą Umową z wykorzystaniem środków elektronicznych podmiot zamawiający:

- a) zapewnia, aby proces udzielania zamówienia został przeprowadzony z wykorzystaniem takich systemów i programów informatycznych – w tym dotyczących uwierzytelniania i kodowania informacji – które są powszechnie dostępne i interoperacyjne w połączeniu z innymi powszechnie dostępnymi systemami i programami informatycznymi;
- b) ustanawia i utrzymuje mechanizmy zapewniające integralność wniosków o dopuszczenie do udziału oraz ofert, w tym określenie godziny wpływu, a także zapobieganie nieuprawnionemu dostępowi; oraz
- c) wykorzystuje elektroniczne środki informacji i komunikacji do publikacji ogłoszeń i dokumentacji przetargowej w procedurach udzielania zamówień oraz, w najszerszym możliwym zakresie, do celów składania ofert.

Procedura udzielania zamówień

4. Podmiot zamawiający prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia objętego niniejszą Umową w sposób przejrzysty i bezstronny, który:

- a) jest zgodny z niniejszym rozdziałem i opiera się na stosowaniu metod takich jak przetarg otwarty, przetarg selektywny i przetarg bezpośredni; oraz
- b) zapobiega konfliktom interesów i praktykom korupcyjnym, zgodnie z odpowiednimi prawami.

Reguły pochodzenia

5. Do celów zamówień publicznych objętych niniejszym rozdziałem Strona nie może stosować w odniesieniu do towarów przywożonych z terytorium drugiej Strony reguł pochodzenia różniących się od reguł pochodzenia, jakie Strona ta stosuje w ramach zwykłej wymiany handlowej w odniesieniu do przywozu tych samych towarów.

Zobowiązania offsetowe

6. W odniesieniu do zamówień objętych niniejszą Umową Strona, w tym jej podmioty zamawiające, na żadnym etapie zamówienia nie dąży do żadnego zobowiązania offsetowego, nie uwzględnia, nie narzuca ani nie egzekwuje żadnego takiego zobowiązania.

Środki, które nie są specyficzne dla zamówień

7. Ust. 1 i 2 nie stosuje się do należności celnych oraz innych należności nakładanych na przywóz lub w związku z nim; sposobu pobierania takich należności celnych i opłat; pozostałych przepisów lub formalności przywozowych oraz środków wpływających na świadczenie usług, innych niż środki dotyczące zamówień objętych niniejszą Umową.

Środki antykorupcyjne

8. Każda ze Stron zapewnia wprowadzenie odpowiednich środków w celu przeciwdziałania korupcji w jej zamówieniach publicznych i zapobiegania takiej korupcji. Środki takie mogą obejmować procedury uniemożliwiające uczestnictwo w zamówieniach Strony, przez czas nieokreślony albo określony, dostawców, których organy sądowe Strony uznały w drodze ostatecznej decyzji za zaangażowanych w łapownictwo, nadużycie finansowe lub inne nielegalne działania związane z zamówieniami publicznymi na terytorium tej Strony. Każda ze Stron zapewnia również wprowadzenie polityki i procedur mających na celu wyeliminowanie w możliwym zakresie wszelkich potencjalnych konfliktów interesów ze strony osób zaangażowanych w zamówienia lub mających na nie wpływ oraz zarządzanie takimi konfliktami interesów.

ARTYKUŁ 21.5

Informacje na temat systemu udzielania zamówień

1. Każda ze Stron:
 - a) bezzwłocznie publikuje wszelkie ustawy, rozporządzenia, orzeczenia sądowe, zarządzenia administracyjne o zasięgu ogólnym, standardowe klauzule umowne umocowane ustawą lub rozporządzeniem oraz włączone poprzez odpowiednie odniesienie do ogłoszeń lub dokumentacji przetargowej, a także procedury dotyczące zamówień objętych niniejszą Umową oraz wszelkie zmiany do nich w odpowiednich mediach elektronicznych lub papierowych wyznaczonych urzędowo na szczeblu krajowym, które są szeroko rozpowszechnione i łatwo dostępne dla odbiorców; oraz
 - b) na żądanie drugiej Strony zapewnia ich wyjaśnienie.
2. Każda ze Stron wskazuje odpowiednio w sekcji I załącznika 21-A lub 21-B:
 - a) wykaz mediów elektronicznych lub papierowych, w których Strona publikuje informacje określone w ust. 1;
 - b) wykaz mediów elektronicznych lub papierowych, w których Strona publikuje ogłoszenia, o których mowa w art. 21.6, art. 21.8 ust. 9 i art. 21.17 ust. 2; oraz

c) adres lub adresy stron internetowych, na których Strona publikuje:

(i) swoje statystyki dotyczące zamówień, zgodnie z art. 21.17 ust. 4; lub

(ii) swoje ogłoszenia o udzielonych zamówieniach, zgodnie z art. 21.17 ust. 5.

3. Każda ze Stron bezzwłocznie powiadamia Podkomitet, o którym mowa w art. 21.21, o wszelkich zmianach dotyczących informacji podanych przez Stronę, wskazanych odpowiednio w sekcji I załącznika 21-A lub 21-B.

ARTYKUŁ 21.6

Ogłoszenia

Ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia

1. W odniesieniu do każdego zamówienia objętego niniejszą Umową podmiot zamawiający publikuje ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, z wyjątkiem okoliczności, o których mowa w art. 21.14.

2. O ile w niniejszym rozdziale nie przewidziano inaczej, każde ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia zawiera następujące informacje:

- a) nazwę oraz adres podmiotu zamawiającego i inne informacje niezbędne do skontaktowania się z podmiotem zamawiającym oraz uzyskania wszelkich istotnych dokumentów związanych z zamówieniem, oraz ich koszt i warunki płatności, jeżeli takie istnieją;
- b) opis zamówienia, w tym charakter i ilość towarów lub usług, których dotyczy zamówienie, lub – w przypadku, gdy ilość nie jest znana – ilość szacowaną;
- c) w przypadku powtarzających się umów, w miarę możliwości, szacunkowy harmonogram kolejnych ogłoszeń o zamiarze udzielenia zamówienia;
- d) opis wszelkich opcji;
- e) harmonogram dostawy towarów lub usług bądź czas trwania umowy;
- f) metodę udzielania zamówienia, która zostanie zastosowana, oraz informację, czy będzie ona obejmowała negocjacje lub aukcję elektroniczną;
- g) w stosownych przypadkach, adres i wszelkie ostateczne terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia;

- h) adres i ostateczny termin składania ofert;
- i) język lub języki, w których mogą być składane oferty lub wnioski o dopuszczenie do udziału, jeżeli mogą być składane w języku innym niż język urzędowy Strony, w której mieści się siedziba podmiotu zamawiającego;
- j) wykaz i krótki opis wszelkich warunków dopuszczenia do udziału dostawców, w tym wszelkich wymagań dotyczących szczególnych dokumentów lub zaświadczeń, które miałyby być dostarczone przez dostawców w związku z takim udziałem, chyba że takie wymagania zostały zawarte w dokumentacji przetargowej udostępnionej wszystkim zainteresowanym dostawcom w tym samym czasie co ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia;
- k) jeżeli, zgodnie z art. 21.8, podmiot zamawiający zamierza wybrać ograniczoną liczbę kwalifikujących się dostawców, którzy zostaną zaproszeni do przetargu, kryteria stosowane w celu dokonania tego wyboru oraz, w stosownych przypadkach, wszelkie ograniczenia liczby dostawców, którzy zostaną dopuszczeni do przetargu; oraz
- l) wskazanie, że zamówienie to jest objęte niniejszym rozdziałem.

Skrócone ogłoszenie

3. W przypadku każdego planowanego zamówienia podmiot zamawiający publikuje, w jednym z języków urzędowych WTO skrócone ogłoszenie, które jest łatwo dostępne, jednocześnie z publikacją ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia¹. Skrócone ogłoszenie zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) przedmiot zamówienia;
- b) ostateczny termin składania ofert lub, w stosownych przypadkach, ostateczny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania; oraz
- c) adres, pod który można zwrócić się o udostępnienie dokumentów dotyczących zamówienia.

Ogłoszenie o planowanych zamówieniach

4. Zachęca się podmioty zamawiające do publikowania jak najwcześniej w każdym roku podatkowym ogłoszenia dotyczącego planowanych przyszłych zamówień („ogłoszenie o planowanych zamówieniach”). Ogłoszenie o planowanych zamówieniach powinno zawierać przedmiot zamówienia oraz planowaną datę publikacji ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia.

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że językami urzędowymi WTO są angielski, hiszpański i francuski.

5. Podmiot zamawiający objęty sekcją B lub C załącznika 21-A lub 21-B może wykorzystać ogłoszenie o planowanych zamówieniach jako ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, pod warunkiem że ogłoszenie o planowanych zamówieniach zawiera wszystkie dostępne podmiotowi informacje określone w niniejszym artykule ust. 2 oraz stwierdzenie, że zainteresowani dostawcy powinni poinformować podmiot zamawiający o swoim zainteresowaniu zamówieniem.

Przepisy wspólne dotyczące ogłoszeń

6. Ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, skrócone ogłoszenie i ogłoszenie o planowanych zamówieniach muszą być bezpośrednio dostępne za pomocą środków elektronicznych, bezpłatnie, za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu w internecie. Ponadto ogłoszenia mogą być również publikowane w odpowiednim medium papierowym, które jest szeroko rozpowszechnione i łatwo dostępne dla odbiorców, co najmniej do upływu terminu wskazanego w ogłoszeniu.

Każda ze Stron wskazuje właściwe medium papierowe lub elektroniczne odpowiednio w sekcji I załączników 21-A lub 21-B.

7. Niezależnie od wymogów określonych w ust. 6 dotyczących dostępności ogłoszeń o zamiarze udzielenia zamówienia, skróconych ogłoszeń i ogłoszeń o planowanych zamówieniach za pomocą środków elektronicznych, bezpłatnie i za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu Chile od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy i na okres przejściowy trzech lat do czasu pełnego wdrożenia pojedynczego punktu dostępu ustanawia – jako tymczasową alternatywę dla pojedynczego punktu dostępu – portal który powinien być dostępny bezpłatnie i zawierać linki do platform lub stron internetowych, na których publikuje się ogłoszenia. Portal ten musi zawierać linki do co najwyżej czterech stron internetowych, którymi są:

- a) *Mercado público*;
- b) *Ministerio de Obras Públicas*;
- c) *Dirección General de Concesiones*; oraz
- d) *Diario Oficial*.

8. Strony przewidują okresowy przegląd niniejszego artykułu ust. 7, w tym dyskusję na forum Podkomitetu, o którym mowa w art. 21.21, w szczególności na temat statusu wdrażania pojedynczego punktu dostępu.

ARTYKUŁ 21.7

Warunki dopuszczenia do udziału

1. Podmiot zamawiający określa wyłącznie takie warunki dopuszczenia do udziału w procedurze udzielania zamówień, które są niezbędne do zapewnienia, aby dostawca posiadał zdolności prawne i finansowe oraz możliwości handlowe i techniczne potrzebne do przyjęcia odnośnego zamówienia.
2. Ustalając warunki dopuszczenia do udziału, podmiot zamawiający:
 - a) nie narzuca warunku, zgodnie z którym dostawca, aby mógł uczestniczyć w przetargu, musiał w przeszłości otrzymać przynajmniej jedno zamówienie od podmiotu zamawiającego Strony;
 - b) może wymagać odpowiedniego doświadczenia, gdy jest to niezbędne do spełnienia warunków zamówienia; oraz
 - c) nie wymaga, aby warunkiem udzielenia zamówienia było wcześniejsze doświadczenie na terytorium Strony.

3. Oceniając, czy dostawca spełnia warunki dopuszczenia do udziału, podmiot zamawiający:
- a) ocenia zdolności finansowe oraz możliwości handlowe i techniczne dostawcy na podstawie jego działalności gospodarczej, zarówno na terytorium Strony podmiotu zamawiającego, jak i poza tym terytorium; oraz
 - b) opiera swoją ocenę na warunkach, które ten podmiot zamawiający wcześniej określił w ogłoszeniach lub w dokumentacji przetargowej.
4. Jeżeli istnieją dowody potwierdzające zaistnienie takiej sytuacji i pod warunkiem, że nie wykorzystuje się ich w sposób, który stanowiłby środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji między Stronami, Strona, w tym jej podmioty zamawiające, może wykluczyć dostawcę z powodu:
- a) upadłości;
 - b) fałszywych oświadczeń;
 - c) poważnych lub utrzymujących się uchybień w wypełnianiu jakichkolwiek wymogów materialnych lub obowiązków na podstawie wcześniejszej umowy lub umów;
 - d) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za poważne przestępstwo lub inny poważny czyn zabroniony;

- e) poważnego przewinienia zawodowego lub działań bądź zaniechań negatywnie wpływających na uczciwość handlową dostawcy; lub
- f) zaległości podatkowych.

ARTYKUŁ 21.8

Kwalifikacja dostawców

Systemy rejestracji i procedury kwalifikacyjne

1. Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, może utrzymywać system rejestracji dostawców, w ramach którego zainteresowani dostawcy muszą się rejestrować i podawać określone informacje. W takim przypadku Strona zapewnia, aby informacje dotyczące systemu rejestracji dostawców były dostępne za pomocą środków elektronicznych oraz aby mogli oni w dowolnym czasie złożyć wniosek o rejestrację. Właściwy organ informuje ich w rozsądnym terminie o decyzji dotyczącej pozytywnego rozpatrzenia lub odrzucenia tego wniosku. W przypadku odrzucenia wniosku decyzja musi być należycie uzasadniona.
2. Każda ze Stron zapewnia, aby:
 - a) jej podmioty zamawiające dokładały starań, by zminimalizować różnice między ich procedurami kwalifikacyjnymi; oraz

- b) w przypadku gdy jej podmioty zamawiające prowadzą systemy rejestracji, podmioty zamawiające dokładały starań, by zminimalizować różnice między tymi systemami rejestracji.

3. Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, nie przyjmuje ani nie stosuje żadnego systemu rejestracji ani procedury kwalifikacyjnej, które w sposób zamierzony lub niezamierzony utrudniają niepotrzebnie udział dostawców pochodzących z terytorium drugiej Strony w jej postępowaniu o udzielenie zamówienia.

Przetarg selektywny

4. Jeżeli podmiot zamawiający zamierza zastosować procedurę przetargu selektywnego, wówczas:

- a) w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia uwzględnia co najmniej informacje określone w art. 21.6 ust. 2 lit. a), b), f), g), j), k) i l) oraz zaprasza dostawców do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu; oraz
- b) przed rozpoczęciem okresu przewidzianego na składanie ofert przekazuje kwalifikującym się dostawcom, których powiadamia zgodnie z art. 21.12 ust. 3 lit. b), co najmniej informacje określone w art. 21.6 ust. 2 lit. c), d), e), h) oraz i).

5. Podmiot zamawiający zezwala wszystkim kwalifikującym się dostawcom na udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia, o ile podmiot zamawiający nie określi w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia ograniczeń co do liczby dostawców, którzy zostaną dopuszczeni do złożenia oferty, oraz kryteriów lub uzasadnienia wyboru tej ograniczonej liczby dostawców. Zaproszenie do składania ofert jest kierowane do takiej liczby dostawców, która jest niezbędna do zapewnienia konkurencji.

6. Jeżeli dokumentacja przetargowa nie jest publicznie dostępna od dnia publikacji ogłoszenia, o którym mowa w ust. 4, podmiot zamawiający zapewnia, by dokumentacja ta została udostępniona równocześnie wszystkim kwalifikującym się dostawcom wybranym zgodnie z ust. 5.

Wykazy przeznaczone do wielokrotnego wykorzystania

7. Podmiot zamawiający może prowadzić wykaz dostawców przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania, pod warunkiem że skierowane do dostawców ogłoszenie o możliwości składania wniosków o włączenie do tego wykazu jest:

- a) publikowane corocznie; oraz
- b) w przypadku ogłoszeń w formie elektronicznej – stale dostępne za pośrednictwem odpowiedniego medium wymienionego w sekcji I załączników 21-A i 21-B.

8. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 7, zawiera:

- a) opis towarów lub usług, lub ich kategorii, do których wykaz się stosuje;
- b) warunki dopuszczenia do udziału, które muszą spełniać dostawcy, by znaleźć się w wykazie, oraz metody, za pomocą których podmiot zamawiający sprawdzi, czy dostawca spełnia te warunki;
- c) nazwę oraz adres podmiotu zamawiającego i inne informacje niezbędne do skontaktowania się z podmiotem oraz uzyskania wszelkich istotnych dokumentów związanych z wykazem;

- d) okres ważności wykazu oraz sposoby jego przedłużenia lub zakończenia lub, w przypadku gdy okres ważności nie został podany, informacje na temat sposobu powiadamiania o zakończeniu stosowania wykazu; oraz
- e) informację, że wykaz może zostać wykorzystany na potrzeby zamówienia objętego niniejszym rozdziałem.

9. Niezależnie od ust. 7, w przypadku gdy wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania obowiązuje przez trzy lata lub krócej, podmiot zamawiający może opublikować ogłoszenie, o którym mowa w ust. 7, tylko raz, na początku okresu obowiązywania wykazu, pod warunkiem, że:

- a) w ogłoszeniu podano okres ważności oraz informację, że nie będą publikowane kolejne ogłoszenia; oraz
- b) ogłoszenie jest publikowane za pomocą środków elektronicznych i jest stale dostępne przez okres jego ważności.

10. Podmiot zamawiający zezwala dostawcom na złożenie wniosku o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania w każdej chwili oraz wpisuje do wykazu wszystkich kwalifikujących się dostawców w rozsądnie krótkim czasie.

11. Jeżeli dostawca nieuwzględniony w wykazie przeznaczonym do wielokrotnego wykorzystania składa wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w oparciu o wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania wraz ze wszystkimi wymaganymi dokumentami w przedziale czasu określonym w art. 21.10 ust. 2, podmiot zamawiający rozpatruje taki wniosek. Podmiot zamawiający nie może wykluczyć dostawcy z procesu wyboru, uzasadniając to niewystarczającą ilością czasu na rozpatrzenie wniosku, chyba że, w wyjątkowych przypadkach, z powodu złożoności zamówienia, podmiot nie jest w stanie zakończyć rozpatrywania wniosku w przedziale czasu przewidzianym na składanie ofert.

Podmioty wymienione w sekcjach B i C załącznika 21-A lub 21-B

12. Podmiot zamawiający objęty sekcją B lub C załącznika 21-A lub 21-B może wykorzystać skierowane do dostawców ogłoszenie o możliwości składania wniosków o włączenie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania jako ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, pod warunkiem że:

- a) ogłoszenie jest publikowane zgodnie z niniejszym artykułem ust. 7 i zawiera informacje wymagane zgodnie z niniejszym artykułem ust. 8, wszystkie dostępne informacje wymagane zgodnie z art. 21.6 ust. 2 oraz oświadczenie, że stanowi ono ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia lub że wyłącznie dostawcy znajdujący się w wykazie przeznaczonym do wielokrotnego wykorzystania otrzymają dalsze zawiadomienia o zamówieniu objętym wykazem przeznaczonym do wielokrotnego wykorzystania; oraz
- b) podmiot bezzwłocznie przekaże dostawcom, którzy wyrazili zainteresowanie danym zamówieniem, wystarczające informacje umożliwiające im zweryfikowanie zainteresowania zamówieniem, w tym wszystkie pozostałe informacje wymagane zgodnie z art. 21.6 ust. 2, o ile informacje te są dostępne.

13. Podmiot zamawiający objęty sekcją B lub C załącznika 21-A lub 21-B może wyrazić zgodę, aby dostawca, który zgodnie z niniejszym artykułem ust. 10 złożył wniosek o włączenie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, złożył ofertę w ramach danej procedury udzielania zamówień, w przypadku gdy podmiot zamawiający ma wystarczająco dużo czasu na ustalenie, czy dostawca spełnia warunki dopuszczenia do udziału.

Informacje dotyczące decyzji podejmowanych przez podmiot zamawiający

14. Podmiot zamawiający bezzwłocznie informuje każdego dostawcę, który złożył wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, o swojej decyzji w sprawie wniosku.

15. W przypadku gdy podmiot zamawiający odrzuci wniosek dostawcy o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, przestanie uznawać dostawcę za kwalifikującego się lub usunie go z wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, podmiot bezzwłocznie informuje dostawcę o tym fakcie i na jego wniosek bezzwłocznie przekazuje dostawcy pisemne uzasadnienie swojej decyzji.

ARTYKUŁ 21.9

Specyfikacje techniczne

1. Podmiot zamawiający nie opracowuje, nie przyjmuje ani nie stosuje żadnej specyfikacji technicznej ani nie ustanawia procedur oceny zgodności, które w sposób zamierzony lub niezamierzony utrudniałyby niepotrzebnie międzynarodową wymianę handlową.

2. Ustanawiając specyfikacje techniczne dla zamawianych towarów lub usług, w stosownych przypadkach podmiot zamawiający:
- a) określa specyfikację techniczną na podstawie wyników oraz wymogów w zakresie funkcjonalności, a nie charakterystyki konstrukcyjnej lub opisowej; oraz
 - b) opiera specyfikację techniczną na normach międzynarodowych, jeżeli takie istnieją, a w pozostałych przypadkach – na krajowych przepisach technicznych, uznanych normach krajowych lub przepisach budowlanych.
3. Jeżeli w specyfikacjach technicznych określona jest charakterystyka konstrukcyjna lub opisowa, podmiot zamawiający powinien określić, w stosownych przypadkach, że uwzględni oferty dotyczące towarów lub usług ekwiwalentnych, które wyraźnie spełniają wymogi zamówienia, poprzez dodanie w dokumentacji przetargowej takich słów jak „lub równoważny”.
4. Podmiot zamawiający nie narzuca specyfikacji technicznych, które wymagają konkretnego znaku towarowego lub fabrycznego, patentu, praw autorskich, wzoru lub typu, konkretnego pochodzenia, producenta lub dostawcy lub się do nich odwołują, chyba że nie istnieje inna metoda wystarczająco dokładnego lub zrozumiałego opisu wymogów zamówienia i pod warunkiem, że w takich przypadkach w dokumentacji przetargowej podmiot dodał słowa takie jak „lub równoważny”.
5. Podmiot zamawiający nie zwraca się, w sposób naruszający zasady konkurencji, o porady, które mogłyby zostać wykorzystane podczas przygotowywania lub przyjmowania specyfikacji technicznej dla konkretnego zamówienia, ani nie przyjmuje takich porad, od osób mogących mieć interes gospodarczy związany z tym zamówieniem.

6. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Strony, łącznie ze swoimi podmiotami zamawiającymi, mogą zgodnie z niniejszym artykułem przygotować, przyjąć lub zastosować specyfikacje techniczne wspierające ochronę zasobów naturalnych lub ochronę środowiska.

ARTYKUŁ 21.10

Dokumentacja przetargowa

1. Podmiot zamawiający udostępnia dostawcom dokumentację przetargową zawierającą wszelkie informacje niezbędne do celów przygotowania i złożenia dopuszczalnej oferty. O ile w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia nie zawarto już takiego opisu, dokumentacja ta zawiera pełny opis:
 - a) zamówienia, w tym charakter i ilość towarów oraz usług, których ma dotyczyć zamówienie, lub – jeżeli ilość nie jest znana – szacowaną ilość i wszelkie wymogi, jakie muszą zostać spełnione, w tym wszelkie specyfikacje techniczne, zaświadczenie o ocenie zgodności, plany, rysunki lub materiały instruktażowe;
 - b) wszelkich warunków dopuszczenia do udziału, w tym wykaz informacji i dokumentów, których dostarczenia wymaga się od dostawców w związku z warunkami dopuszczenia do udziału;
 - c) wszelkich kryteriów oceny, które podmiot będzie stosował na etapie udzielania zamówienia, oraz – z wyjątkiem przypadków, gdy wyłącznym kryterium jest cena – relatywnego znaczenia tych kryteriów;

- d) jeżeli podmiot zamawiający będzie prowadził procedurę udzielania zamówienia za pomocą środków elektronicznych – opis wszelkich wymogów dotyczących uwierzytelniania oraz szyfrowania lub innych wymogów związanych z przekazywaniem informacji za pomocą środków elektronicznych;
- e) jeżeli podmiot zamawiający przeprowadzi aukcję elektroniczną – opis zasad, w tym określenie elementów przetargu związanych z kryteriami oceny, na podstawie których aukcja zostanie przeprowadzona;
- f) jeżeli odbędzie się publiczne otwarcie ofert – podanie daty, terminu oraz miejsca otwarcia oraz – w stosownych przypadkach – osób, które są upoważnione do obecności;
- g) wszelkich innych warunków, w tym warunków płatności, oraz wszelkich ograniczeń odnośnie do środków, za pomocą których oferty mogą być składane – np. w formie dokumentów papierowych lub za pomocą środków elektronicznych; oraz
- h) wszelkich terminów dostawy towarów lub realizacji usług.

2. Określając każdą datę dostawy zamawianych towarów lub świadczenia zamawianych usług, podmiot zamawiający uwzględnia takie czynniki, jak stopień złożoności zamówienia, przewidywany zakres udziału podwykonawców oraz realistycznie określony czas konieczny do wyprodukowania towarów, uruchomienia zapasów i przetransportowania z punktu dostawy towarów lub punktu realizacji usługi.

3. Kryteria oceny określone w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia lub w dokumentacji przetargowej mogą obejmować między innymi cenę i inne czynniki kosztowe, jakość, wartość techniczną, aspekty środowiskowe oraz warunki dostawy.

4. Podmiot zamawiający bezzwłocznie:

- a) udostępnia dokumentację przetargową, tak by zapewnić zainteresowanym dostawcom wystarczająco dużo czasu na złożenie dopuszczalnych ofert;
- b) przekazuje, na wniosek, dokumentację przetargową każdemu zainteresowanemu dostawcy; oraz
- c) w okresie przewidzianym w ustawodawstwie każdej ze Stron odpowiada na wszelkie uzasadnione wnioski o istotne informacje złożone przez dowolnego zainteresowanego dostawcę lub dostawcę biorącego udział w procedurze udzielania zamówień, pod warunkiem że takie informacje nie zapewniają temu dostawcy przewagi nad innymi.

Zmiany

5. Jeżeli podmiot zamawiający zmieni kryteria lub wymogi określone w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia lub w dokumentacji przetargowej przekazanej dostawcom biorącym udział w procedurze udzielania zamówień lub jeżeli wprowadzi zmiany do ogłoszenia lub do dokumentacji przetargowej bądź opublikuje je ponownie, przekazuje wszelkie tego rodzaju modyfikacje lub zmienione bądź ponownie opublikowane ogłoszenie lub dokumentację przetargową na piśmie:

- a) wszystkim dostawcom biorącym udział w procedurze w czasie, gdy wprowadzono zmianę lub poprawkę bądź dokonano ponownej publikacji, jeżeli tacy dostawcy są znani podmiotowi, i we wszystkich pozostałych przypadkach, w ten sam sposób, w jaki udostępniono pierwotne informacje; oraz
- b) w odpowiednim czasie, biorąc pod uwagę charakter i złożoność zamówienia, tak aby umożliwić takim dostawcom zmianę i ponowne złożenie zmienionych ofert, stosownie do sytuacji.

ARTYKUŁ 21.11

Kwestie środowiskowe i społeczne

1. Strona może zezwolić podmiotom zamawiającym na wykorzystanie środków dotyczących kwestii środowiskowych i społecznych w trakcie procedury udzielania zamówień, pod warunkiem że są one niedyskryminujące, spójne z zakazem dotyczącym zobowiązań offsetowych zgodnie z art. 21.4 ust. 6 i związane z przedmiotem danego zamówienia.
2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że środki dotyczące kwestii środowiskowych i społecznych nie mogą być opracowywane, przyjmowane ani stosowane w sposób, który stanowi środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji między Stronami lub ukryte ograniczenie handlu między Stronami.

ARTYKUŁ 21.12

Terminy

1. Podmiot zamawiający, zgodnie ze swoimi własnymi uzasadnionymi potrzebami, zapewnia dostawcom wystarczająco dużo czasu, by mogli przygotować i złożyć wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia oraz dopuszczalne oferty, uwzględniając takie czynniki, jak:
 - a) charakter i złożoność zamówienia;

- b) przewidywany zakres udziału podwykonawców; oraz
- c) czas konieczny na dostarczenie ofert drogą nieelektroniczną z punktów za granicą i w kraju, w przypadku gdy środki elektroniczne nie są stosowane.

Terminy te, łącznie z ich ewentualnym przedłużeniem, są jednakowe dla wszystkich zainteresowanych lub biorących udział w procedurze dostawców.

2. Podmiot zamawiający, który korzysta z procedury przetargu selektywnego, określa, że termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału nie jest – co do zasady – wcześniejszy niż 25 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia. Jeżeli odpowiednio uzasadniony przez podmiot zamawiający stan nagłej potrzeby powoduje, że termin ten jest nierealny, można skrócić ten termin, jednak nie może być on krótszy niż 10 dni.

3. Z wyjątkiem postanowień zawartych w ust. 4, 5, 7 i 8 podmiot zamawiający ustala, że termin końcowy składania ofert nie jest wcześniejszy niż 40 dni od dnia, w którym:

- a) w przypadku przetargu otwartego – opublikowano ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia; lub
- b) w przypadku przetargu selektywnego – podmiot ten zawiadomił dostawców, że zostaną zaproszeni do składania ofert, niezależnie od tego, czy w odniesieniu do przetargu selektywnego zastosowany zostanie wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania.

4. Podmiot zamawiający może skrócić czas trwania procedury przetargowej określony zgodnie z ust. 3 – z zastrzeżeniem, że nie może być on krótszy niż 10 dni – w przypadku gdy:

- a) podmiot zamawiający opublikował ogłoszenie o planowanych zamówieniach zgodnie z art. 21.6 ust. 4 nie mniej niż 40 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed dniem publikacji ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia, zaś ogłoszenie o planowanych zamówieniach obejmuje:
 - (i) opis zamówienia;
 - (ii) przybliżone terminy składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału;
 - (iii) oświadczenie, zgodnie z którym zainteresowani dostawcy powinni zgłosić swoje zainteresowanie zamówieniem podmiotowi zamawiającemu;
 - (iv) adres, pod którym można uzyskać dokumenty dotyczące zamówienia; oraz
 - (v) wszelkie dostępne informacje wymagane zgodnie z art. 21.6 ust. 2 w odniesieniu do ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia;
- b) w przypadku zamówień o powtarzającym się charakterze podmiot zamawiający wskazuje w pierwszym ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia, że w kolejnych ogłoszeniach określi terminy składania ofert w oparciu o niniejszy ustęp; lub

c) odpowiednio uzasadniony przez podmiot zamawiający stan nagłej potrzeby powoduje, że termin składania ofert określony zgodnie z ust. 3 staje się nierealny.

5. Podmiot zamawiający może skrócić termin składania ofert określony zgodnie z ust. 3 o pięć dni w przypadku każdej z następujących okoliczności:

a) ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia jest opublikowane za pomocą środków elektronicznych;

b) wszelka dokumentacja przetargowa jest dostępna za pomocą środków elektronicznych od dnia opublikowania ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia; oraz

c) podmiot przyjmuje oferty drogą elektroniczną.

6. Stosowanie ust. 5 w związku z ust. 4 w żadnym wypadku nie powoduje skrócenia terminu składania ofert ustanowionego zgodnie z ust. 3 do mniej niż 10 dni, licząc od dnia, w którym opublikowano ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia.

7. Niezależnie od innych postanowień niniejszego artykułu, jeżeli podmiot zamawiający nabywa towary lub usługi komercyjne lub jakiegokolwiek ich połączenie, może skrócić termin składania ofert określony zgodnie z ust. 3, jednak do nie mniej niż 13 dni, pod warunkiem że jednocześnie opublikuje za pomocą środków elektronicznych zarówno ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, jak i dokumentację przetargową. Ponadto, jeżeli podmiot przyjmuje oferty towarów lub usług komercyjnych składane za pomocą środków elektronicznych, może skrócić termin określony zgodnie z ust. 3, jednak do nie mniej niż 10 dni.

8. Jeżeli podmiot zamawiający objęty sekcją B lub C załącznika 21-A lub 21-B wybrał wszystkich kwalifikujących się dostawców lub ich ograniczoną liczbę, termin składania ofert można ustalić w drodze dwustronnej umowy między podmiotem zamawiającym a wybranymi dostawcami. W przypadku braku umowy termin ten nie może być krótszy niż 10 dni.

ARTYKUŁ 21.13

Negocjacje

1. Strona może umocować swoje podmioty zamawiające do prowadzenia negocjacji z dostawcami w kontekście zamówień objętych niniejszą Umową:
 - a) w przypadku gdy podmiot ten wskazał zamiar prowadzenia negocjacji w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia wymaganym na podstawie art. 21.6 ust. 2; lub
 - b) w przypadku gdy z oceny ofert wynika, że żadna oferta nie jest wyraźnie najlepsza w kontekście szczegółowych kryteriów oceny określonych w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia lub w dokumentacji przetargowej.

2. Podmiot zamawiający:

- a) zapewnia, aby każdy przypadek wykluczenia dostawcy uczestniczącego w negocjacjach był zgodny z kryteriami oceny określonymi w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia lub w dokumentacji przetargowej; oraz
- b) po zakończeniu negocjacji wyznacza wspólny termin dla pozostałych uczestniczących dostawców na złożenie nowych lub skorygowanych ofert.

ARTYKUŁ 21.14

Przetarg bezpośredni

1. O ile podmiot zamawiający nie wykorzystuje niniejszego postanowienia do uniknięcia konkurencji między dostawcami lub w sposób dyskryminujący dostawców drugiej Strony bądź chroniący krajowych dostawców, może on skorzystać z przetargu bezpośredniego i zrezygnować ze stosowania art. 21.6, 21.7, 21.8, 21.10 oraz art. 21.12, 21.13, 21.15 i 21.16 w każdej z następujących sytuacji:

a) jeżeli:

- (i) nie złożono ofert lub dostawcy nie wnioskowali o dopuszczenie do udziału;

- (ii) żadna ze złożonych ofert nie jest zgodna z zasadniczymi wymogami określonymi w dokumentacji przetargowej;
 - (iii) żaden z dostawców nie spełniał warunków dopuszczenia do udziału; lub
 - (iv) właściwy organ uznał złożone oferty za znowę przetargową, pod warunkiem, że nie zmodyfikowano w znacznym stopniu wymogów określonych w dokumentacji przetargowej;
- b) w przypadku gdy towary lub usługi mogą zostać dostarczone jedynie przez określonego dostawcę i nie istnieją rozsądne rozwiązania alternatywne ani też towary czy usługi substytucyjne, z któregośkolwiek z następujących powodów:
- (i) wymóg dotyczy dzieła sztuki;
 - (ii) ze względu na ochronę wynikającą z patentu, praw autorskich lub innych praw wyłącznych; lub
 - (iii) brak jest konkurencji z przyczyn technicznych;
- c) w przypadku dodatkowych dostaw zapewnianych przez pierwotnego dostawcę towarów lub usług, które nie zostały uwzględnione w pierwotnym zamówieniu, jeżeli zmiana dostawcy na potrzeby dostawy takich dodatkowych towarów lub usług:
- i) jest niemożliwa z powodów ekonomicznych lub technicznych, takich jak wymogi dotyczące zamienności lub interoperacyjności z istniejącym sprzętem, oprogramowaniem, usługami lub instalacjami zamówionymi w ramach pierwotnego zamówienia; oraz

- (ii) spowodowałyby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla podmiotu zamawiającego;
- d) w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne, jeżeli ze względu na nadzwyczaj pilny charakter sprawy w wyniku zaistnienia okoliczności niemożliwych do przewidzenia przez podmiot zamawiający towary lub usługi nie mogły zostać pozyskane w terminie w drodze przetargu otwartego lub selektywnego;
- e) w przypadku towarów nabywanych na rynku towarowym;
- f) jeżeli podmiot zamawiający zamawia prototyp lub pierwszy towar lub usługę opracowane na jego zlecenie w trakcie trwania i na potrzeby danej umowy na realizację badań, eksperymentu, studium lub oryginalnego opracowania; oryginalne opracowanie pierwszego towaru lub usługi może obejmować ograniczony zakres produkcji towaru lub świadczenia usługi w celu włączenia wyników testów praktycznych i wykazania, że towar lub usługa nadaje się do seryjnej produkcji lub seryjnego świadczenia z zachowaniem akceptowalnych norm jakości, jednak nie obejmuje produkcji seryjnej lub seryjnego świadczenia usług mających na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub zamortyzowanie kosztów badań i rozwoju;
- g) w przypadku zakupów dokonywanych na wyjątkowo korzystnych warunkach pojawiających się tylko w bardzo krótkim czasie i wynikających ze szczególnych okoliczności zbywania towarów, takich jak likwidacja, przejście pod zarząd komisaryczny lub w stan upadłości, lecz nie w przypadku rutynowych zakupów od stałych dostawców; lub

- h) jeżeli zamówienie zostaje przyznane zwycięzcy konkursu na projekt, pod warunkiem że:
- (i) konkurs został zorganizowany w sposób zgodny z zasadami niniejszego rozdziału, w szczególności w odniesieniu do publikacji ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia; oraz
 - (ii) uczestników konkursu ocenia niezależne jury, którego celem jest przyznanie zwycięzcy zamówienia na projekt.

2. Podmiot zamawiający opracowuje pisemne sprawozdanie na temat każdego zamówienia udzielonego na podstawie ust. 1. Sprawozdanie zawiera nazwę podmiotu zamawiającego, wartość i rodzaj zamawianych towarów lub usług oraz oświadczenie wskazujące okoliczności i warunki określone w ust. 1, które uzasadniają zastosowane procedury przetargu bezpośredniego.

ARTYKUŁ 21.15

Aukcje elektroniczne

Jeżeli podmiot zamawiający zamierza przeprowadzić postępowanie o udzielenie zamówienia objętego niniejszą Umową w drodze aukcji elektronicznej, przed rozpoczęciem aukcji podmiot ten udostępnia każdemu uczestnikowi:

- a) metodę automatycznej oceny wraz ze wzorem matematycznym, który został opracowany na podstawie kryteriów oceny określonych w dokumentacji przetargowej i który zostanie wykorzystany do utworzenia automatycznego rankingu ofert lub zmiany kolejności ofert w rankingu podczas aukcji;
- b) wyniki wstępnej oceny poszczególnych elementów oferty, jeżeli zamówienie ma zostać udzielone na podstawie najkorzystniejszej oferty; oraz
- c) inne istotne informacje dotyczące sposobu przeprowadzenia aukcji.

ARTYKUŁ 21.16

Rozpatrywanie ofert oraz udzielanie zamówień

Rozpatrywanie ofert

1. Podmiot zamawiający przyjmuje, otwiera i rozpatruje wszystkie oferty zgodnie z procedurami gwarantującymi uczciwy i bezstronny przebieg procedury udzielania zamówień oraz poufność ofert.
2. Podmiot zamawiający nie może ukarać dostawcy, którego oferta została złożona po terminie składania ofert, jeżeli opóźnienie miało miejsce wyłącznie z winy podmiotu zamawiającego.
3. Jeżeli podmiot zamawiający zapewnia dostawcy możliwość poprawienia niezamierzonych błędów formalnych w okresie między otwarciem ofert a udzieleniem zamówienia, podmiot zamawiający zapewnia taką samą możliwość wszystkim dostawcom biorącym udział w procedurze przetargowej.

Udzielanie zamówień

4. Na potrzeby udzielenia zamówienia rozpatruje się jedynie oferty złożone na piśmie, które w momencie otwarcia ofert spełniają zasadnicze wymagania zawarte w ogłoszeniach i w dokumentacji przetargowej i które pochodzą od dostawcy spełniającego warunki dopuszczenia do udziału.

5. Z wyjątkiem sytuacji, gdy podmiot zamawiający stwierdza, że udzielenie zamówienia nie leży w interesie publicznym, podmiot udziela zamówienia dostawcy, który zgodnie z jego ustaleniami ma możliwość spełnienia warunków zamówienia i który, wyłącznie na podstawie oceny kryteriów określonych w ogłoszeniach i dokumentacji przetargowej:

- a) przedstawił najkorzystniejszą ofertę; lub
- b) zaoferował najniższą cenę, w przypadku gdy cena stanowi jedyne kryterium.

6. Jeżeli podmiot zamawiający otrzymuje ofertę zawierającą cenę, która jest niewspółmiernie niska w porównaniu z cenami w innych złożonych ofertach, może skonsultować się z dostawcą, aby sprawdzić, czy dostawca spełnia warunki dopuszczenia do udziału i czy jest zdolny do wypełnienia warunków umowy.

7. Podmiot zamawiający nie wykorzystuje ofert wariantowych, nie unieważnia procedur przetargowych dotyczących zamówień ani nie zmienia zawartych już umów w sposób stanowiący obejście obowiązków spoczywających na nim zgodnie z niniejszym rozdziałem.

8. Każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby przewidzieć, co do zasady, okres zawieszenia między udzieleniem zamówienia a zawarciem umowy w celu zapewnienia oferentom, którym nie udzielono zamówienia, wystarczającego czasu na odwołanie się i zakwestionowanie decyzji o udzieleniu zamówienia.

ARTYKUŁ 21.17

Przejrzystość informacji dotyczących zamówień

Informacje przekazywane dostawcom

1. Podmiot zamawiający bezzwłocznie informuje dostawców biorących udział w procedurze przetargowej o decyzji podmiotu o udzieleniu zamówienia, a na wniosek dostawcy udziela takiej informacji na piśmie. Z zastrzeżeniem art. 21.18 ust. 2 i 3 podmiot zamawiający, na wniosek, zapewnia dostawcom, którym nie udzielono zamówienia, wyjaśnienie powodów, dla których ich oferty nie zostały wybrane przez podmiot, oraz informuje ich o czynnikach przemawiających na korzyść oferty wybranego dostawcy.

Publikowanie informacji o przyznaniu zamówienia

2. W terminie nie dłuższym niż 72 dni po udzieleniu każdego zamówienia objętego niniejszym rozdziałem podmiot zamawiający publikuje ogłoszenie we właściwym papierowym lub elektronicznym medium wymienionym w sekcji I załączników 21-A i 21-B. W przypadku wykorzystania wyłącznie medium elektronicznego informacje pozostają dostępne przez odpowiednio długi okres. Ogłoszenie zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) opis zamawianych towarów lub usług;
- b) nazwę oraz adres podmiotu zamawiającego;

- c) nazwę dostawcy, którego oferta została przyjęta;
- d) wartość oferty, która została przyjęta, lub najwyższą i najniższą ofertę braną pod uwagę przy udzielaniu zamówienia;
- e) datę udzielenia zamówienia; oraz
- f) zastosowany tryb udzielania zamówień, a w przypadku zastosowania procedury przetargu bezpośredniego zgodnie z art. 21.14 – opis okoliczności uzasadniających wybór tej procedury.

Przechowywanie dokumentacji i sprawozdań oraz zapewnianie możliwości śledzenia przebiegu procedury drogą elektroniczną

3. Przez co najmniej trzy lata od dnia udzielenia zamówienia podmiot zamawiający przechowuje:

- a) dokumentację i sprawozdania z procedur przetargowych i udzielenia zamówienia w związku z zamówieniem objętym niniejszą Umową, w tym sprawozdania wymagane na podstawie art. 21.14; oraz
- b) dane zapewniające możliwość prześledzenia przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia objętego niniejszą Umową prowadzonego drogą elektroniczną.

Wymiana danych statystycznych

4. Na wniosek drugiej Strony i w celu przeprowadzenia dyskusji na forum Podkomitetu, o którym mowa w art. 21.21, każda ze Stron udostępnia drugiej Stronie dane statystyczne dotyczące zamówień objętych niniejszą Umową na towary, usługi i usługi budowlane, w tym – w zakresie, w jakim to możliwe – dane statystyczne dotyczące koncesji na roboty budowlane. Zgodnie z art. 21.23 Strony współpracują w celu lepszego zrozumienia danych statystycznych drugiej Strony dotyczących zamówień publicznych.

5. Jeżeli Strona wymaga, aby zgodnie z ust. 2 ogłoszenia dotyczące udzielonych zamówień były publikowane drogą elektroniczną, i jeżeli takie ogłoszenia są dostępne dla odbiorców za pośrednictwem jednej bazy danych w formie umożliwiającej analizę zamówień objętych niniejszą Umową, Strona może zamiast powiadamiania Podkomitetu, o którym mowa w art. 21.21, udostępnić link do tej strony internetowej wraz z wszelkimi instrukcjami niezbędnymi do uzyskania dostępu do takich danych i korzystania z nich.

ARTYKUŁ 21.18

Ujawnianie informacji

Przekazywanie informacji Stronom

1. Strona, na wniosek drugiej Strony, bezzwłocznie udziela wszelkich informacji niezbędnych do ustalenia, czy postępowanie o udzielenie zamówienia zostało przeprowadzone w sposób sprawiedliwy, bezstronny i zgodny z niniejszym rozdziałem, w tym informacji na temat cech charakterystycznych oraz względnych zalet przemawiających na korzyść wybranej oferty. W przypadkach gdy ujawnienie informacji mogłoby zakłócić konkurencję w ramach kolejnych przetargów, Strona otrzymująca informacje nie ujawnia ich żadnym dostawcom bez zasięgnięcia opinii i uzyskania zgody Strony, która przekazała informacje.

Nieujawnianie informacji

2. Niezależnie od innych postanowień niniejszego rozdziału Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, nie ujawnia, poza zakresem wymaganym na mocy prawa lub za pisemnym zezwoleniem dostawcy, który przekazał informacje, informacji, które naraziłyby na uszczerbek uzasadnione interesy handlowe określonego dostawcy lub które mogłyby zakłócić uczciwą konkurencję między dostawcami.

3. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane w sposób, który wymagałby od Strony, w tym jej podmiotów zamawiających, władz i organów odwoławczych, ujawnienia informacji poufnych, jeżeli ich ujawnienie:

- a) utrudniłoby egzekwowanie prawa;
- b) mogłoby zakłócić uczciwą konkurencję między dostawcami;
- c) naraziłoby na uszczerbek uzasadnione interesy handlowe określonych osób, w tym przysługującą im ochronę praw własności intelektualnej; lub
- d) byłoby w inny sposób sprzeczne z interesem publicznym.

ARTYKUŁ 21.19

Wewnętrzne procedury odwoławcze

1. Każda ze Stron zapewnia sprawną, skuteczną, przejrzystą i niedyskryminującą procedurę odwoławczą na drodze administracyjnej lub sądowej, w ramach której dostawca może wnieść odwołanie w związku z następującymi kwestiami zaistniałymi w kontekście zamówienia objętego niniejszą Umową, które stanowi lub stanowiło przedmiot zainteresowania dostawcy:

- a) naruszeniem postanowień niniejszego rozdziału; lub

- b) brakiem zgodności ze środkami Strony służącymi wdrożeniu postanowień niniejszego rozdziału, w przypadku gdy dostawca nie ma prawa do wniesienia bezpośredniego odwołania z tytułu naruszenia postanowień niniejszego rozdziału na podstawie praw Strony.

Przepisy proceduralne dotyczące wszystkich odwołań są sporządzane na piśmie i powszechnie dostępne.

- 2. W przypadku skargi dostawcy złożonej w związku z zamówieniem objętym niniejszą Umową, w którym dostawca ma lub miał interes, i dotyczącej naruszenia lub nieprzestrzegania postanowień, o którym mowa w ust. 1, Strona podmiotu zamawiającego udzielającego zamówienia zachęca podmiot oraz dostawcę do rozstrzygnięcia skargi w drodze konsultacji. Podmiot w sposób bezstronny i bez zbędnej zwłoki rozpatruje wszelkie tego rodzaju skargi, tak aby nie utrudnić dostawcy udziału w bieżącym lub przyszłym zamówieniu oraz nie naruszyć jego prawa do ubiegania się o środki naprawcze w ramach administracyjnej lub sądowej procedury odwoławczej.
- 3. Każdemu dostawcy zapewnia się wystarczająco dużo czasu na przygotowanie i złożenie odwołania, w każdym wypadku nie mniej niż 10 dni od momentu, kiedy dowiedział się lub powinien się dowiedzieć o okolicznościach będących podstawą odwołania.
- 4. Każda ze Stron powołuje lub wyznacza co najmniej jeden bezstronny organ administracyjny lub sądowy, niezależny od jego podmiotów zamawiających, który przyjmuje i rozpatruje odwołanie złożone przez dostawcę w kontekście zamówienia objętego niniejszą Umową.

5. Jeżeli odwołanie zostaje wstępnie rozpatrzone przez podmiot inny niż organ, o którym mowa w ust. 4, Strona zapewnia, aby dostawca miał prawo złożyć odwołanie od pierwotnej decyzji do bezstronnego organu administracyjnego lub sądowego, niezależnego od podmiotu zamawiającego, którego zamówienie stanowi przedmiot odwołania.

6. Każda ze Stron zapewnia, by decyzje organu odwoławczego innego niż sąd poddawane były kontroli sądowej bądź by stosował on procedury, dzięki którym:

- a) podmiot zamawiający udziela pisemnej odpowiedzi na odwołanie i przekazuje wszystkie istotne dokumenty organowi odwoławczemu;
- b) uczestnicy postępowania („uczestnicy”) mają prawo do bycia wysłuchanymi, zanim organ odwoławczy podejmie decyzję w sprawie odwołania;
- c) uczestnicy mają prawo do zastępstwa procesowego i pomocy prawnej;
- d) uczestnicy mają prawo do udziału w całym postępowaniu;
- e) uczestnicy mają prawo do złożenia wniosku o jawność postępowania oraz o dopuszczenie obecności świadków; oraz
- f) organ odwoławczy przedstawia swoje decyzje lub zalecenia bez zbędnej zwłoki i na piśmie, wraz z wyjaśnieniem podstawy każdej decyzji lub zalecenia.

7. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje procedury dotyczące:
- a) szybkich środków tymczasowych służących zapewnieniu dostawcy możliwości udziału w procedurze udzielania zamówień; takie środki tymczasowe mogą skutkować zawieszeniem procedury udzielania zamówień; procedury mogą jednak przewidywać, że przy podejmowaniu decyzji o tym, czy środki te powinny zostać zastosowane, można wziąć pod uwagę nadrzędne negatywne skutki dla odnośnych interesów, w tym dla interesu publicznego; uzasadnienie braku działań przedstawia się na piśmie; oraz
 - b) w przypadku gdy organ odwoławczy ustalił, że doszło do naruszenia lub nieprzestrzegania postanowień, o którym mowa w ust. 1, działań naprawczych lub odszkodowań za poniesione straty lub szkody, które mogą być ograniczone albo do kosztów poniesionych w trakcie przygotowania oferty, albo do kosztów związanych z odwołaniem, albo do obu tych rodzajów kosztów.

ARTYKUŁ 21.20

Zmiany i korekty zakresu stosowania

1. Unia Europejska może zmienić lub sprostować załącznik 21-A, a Chile może zmienić lub sprostować załącznik 21-B.

Zmiany

2. Jeżeli Strona zamierza zmienić swój załącznik, o którym mowa w ust. 1, wówczas:
 - a) powiadamia o tym drugą Stronę na piśmie; oraz
 - b) do powiadomienia dołącza wniosek dotyczący odpowiednich wyrównań na rzecz drugiej Strony, aby zakres stosowania pozostał na poziomie porównywalnym z poziomem przed wprowadzeniem zmiany.
3. Niezależnie od niniejszego artykułu ust. 2 lit. b) Strona nie musi zapewnić wyrównań, jeżeli zmiana dotyczy podmiotu, nad którym Strona skutecznie zniosła swoją kontrolę lub na który Strona nie wywiera już wpływu. Domniemywa się, że kontrola rządu nad zamówieniem objętym niniejszą Umową bądź wpływ rządu na to zamówienie w przypadku podmiotów wymienionych w sekcji A, B lub C załącznika 21-A lub 21-B zostały skutecznie wyeliminowane, jeżeli chodzi o zamówienie podmiotu, w przypadku gdy podmiot ten podlega konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony.
4. W przypadku gdy Strona powiadamia drugą Stronę o zamierzonej zmianie swojego załącznika zgodnie z ust. 2, druga Strona zgłasza sprzeciw na piśmie, jeżeli kwestionuje fakt, że:
 - a) wyrównanie zaproponowane na podstawie ust. 2 lit. b) jest odpowiednie do tego, aby utrzymać porównywalny poziom wspólnie uzgodnionego zakresu; lub

- b) zmiana obejmuje podmiot, nad którym Strona skutecznie zniosła swoją kontrolę lub na który nie wywiera już wpływu zgodnie z ust. 3.

Druga Strona zgłasza ewentualny pisemny sprzeciw na podstawie niniejszego ustępu w terminie 45 dni od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2 lit. a), a w przeciwnym razie uznaje się, że akceptuje wyrównanie lub zmianę, w tym do celów rozdziału 31.

Korekty

5. Strony uznają następujące zmiany odpowiednio w załączniku 21-A lub 21-B za korektę o charakterze czysto formalnym, pod warunkiem że nie mają one wpływu na wspólnie uzgodniony zakres przewidziany w niniejszym rozdziale:

- a) zmiana nazwy podmiotu;
- b) połączenie co najmniej dwóch podmiotów wymienionych w sekcjach A, B i C załącznika 21-A lub 21-B;
- c) podział podmiotu wymienionego w sekcjach A, B i C załącznika 21-A lub 21-B na co najmniej dwa podmioty, przy czym każdy z tych podmiotów dodaje się do wykazu podmiotów wymienionych w tej samej sekcji załącznika 21-A lub 21-B.

6. Jeżeli Strona proponuje korektę – odpowiednio – załącznika 21-A lub 21-B, powiadamia drugą Stronę co dwa lata od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

7. Strona może powiadomić drugą Stronę o sprzeciwie wobec proponowanej korekty w ciągu 45 dni od otrzymania powiadomienia. Jeżeli Strona zgłasza sprzeciw, wyjaśnia, dlaczego uważa, że proponowana korekta nie jest zmianą przewidzianą w ust. 5, oraz opisuje wpływ proponowanej korekty na wspólnie uzgodniony zakres przewidziany w niniejszym rozdziale. Jeżeli żaden sprzeciw na piśmie nie zostanie zgłoszony w terminie 45 dni po otrzymaniu powiadomienia, uznaje się, że Strona zgadza się na proponowaną korektę.

Konsultacje i rozstrzyganie sporów.

8. Jeżeli druga Strona zgłosi sprzeciw wobec planowanej zmiany lub korekty w ciągu 45 dni, Strony po otrzymaniu powiadomienia dążą do rozstrzygnięcia tej kwestii w drodze konsultacji. Jeżeli w okresie 60 dni po otrzymaniu sprzeciwu Strony nie osiągną porozumienia, Strona zamierzająca dokonać zmiany lub korekty swojego załącznika może skorzystać z procedury rozstrzygania sporów określonej w niniejszej Umowie. Proponowana zmiana lub korekta zacznie obowiązywać dopiero po osiągnięciu porozumienia przez obie Strony lub na podstawie ostatecznej decyzji podjętej zgodnie z procedurą przewidzianą w rozdziale 31.

9. Nieosiągnięcie porozumienia w ramach procedury konsultacji, o której mowa w niniejszym artykule ust. 8, nie zwalnia Stron z obowiązku przeprowadzenia konsultacji zgodnie z rozdziałem 31.

ARTYKUŁ 21.21

Podkomitet ds. Zamówień Publicznych

Na wniosek Strony Podkomitet ds. Zamówień Publicznych („Podkomitet”) ustanowiony na podstawie art. 33.4 ust. 1 zbiera się w celu rozpatrzenia kwestii związanych z wdrażaniem i stosowaniem postanowień niniejszego rozdziału, takich jak:

- a) kwestie dotyczące udzielania zamówień publicznych kierowane do niego przez Stronę;
- b) monitorowanie działań w zakresie współpracy podejmowanych przez Strony zgodnie z art. 21.23;
- c) ułatwianie małym i średnim przedsiębiorstwom uczestnictwa w zamówieniach objętych niniejszą Umową zgodnie z art. 21.22; oraz
- d) dyskusja dotycząca statusu wdrażania pojedynczego punktu dostępu, o którym mowa w art. 21.6 ust. 7.

ARTYKUŁ 21.22

Ułatwianie uczestnictwa małym i średnim przedsiębiorstwom

1. Strony uznają istotny wkład, który małe i średnie przedsiębiorstwa („MŚP”) mogą wnieść we wzrost gospodarczy i zatrudnienie, oraz znaczenie ułatwiania MŚP uczestnictwa w zamówieniach publicznych.
2. Strony uznają znaczenie elektronicznych zamówień publicznych – jako narzędzia zapewniającego przejrzystość – w ułatwianiu MŚP uczestnictwa w procedurach udzielania zamówień.
3. Strony uznają także znaczenie stowarzyszeń przedsiębiorstw zrzeszających dostawców każdej ze Stron, a w szczególności zrzeszających MŚP, w tym znaczenie wspólnego udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia.
4. Strony mogą:
 - a) przekazywać informacje dotyczące swoich środków wykorzystywanych w celu umożliwienia, propagowania, wspierania lub ułatwiania uczestnictwa MŚP w zamówieniach publicznych;
 - b) współpracować w zakresie rozwijania mechanizmów informowania MŚP o możliwościach uczestnictwa w zamówieniach objętych niniejszą Umową na podstawie niniejszego rozdziału.

5. Aby ułatwić MŚP uczestnictwo w zamówieniach objętych niniejszą Umową, każda ze Stron w miarę możliwości:

- a) zamieszcza definicję MŚP na portalu elektronicznym;
- b) dokłada starań, aby bezpłatnie udostępniać całą dokumentację przetargową;
- c) wdraża wszelkie inne środki mające na celu ułatwienie MŚP uczestnictwa w zamówieniach publicznych objętych niniejszym rozdziałem, pod warunkiem że środki takie nie są dyskryminujące w stosunku do przedsiębiorstw drugiej Strony.

ARTYKUŁ 21.23

Współpraca

1. Strony dokładają wszelkich starań, aby rozwijać działania w zakresie współpracy – w celu lepszego wzajemnego zrozumienia odpowiednich systemów udzielania zamówień publicznych drugiej Strony, jak również osiągnięcia łatwiejszego dostępu do swoich rynków – w kwestiach takich jak:

- a) wymiana doświadczeń i informacji, w tym ram regulacyjnych, najlepszych praktyk i danych statystycznych;

- b) ułatwianie dostawcom uczestnictwa w zamówieniach objętych niniejszą Umową, w szczególności w odniesieniu do MŚP;
 - c) rozwijanie i rozpowszechnianie stosowania środków elektronicznych w systemach udzielania zamówień publicznych;
 - d) tworzenie możliwości w drodze wspierania wzajemnego uczenia się urzędników państwowych i pracowników podmiotów zamawiających w celu realizacji postanowień niniejszego rozdziału.
2. Strony informują o każdym takim działaniu Podkomitet, o którym mowa w art. 21.21.

ARTYKUŁ 21.24

Dalsze negocjacje

Podkomitet ds. Zamówień Publicznych, o którym mowa w art. 21.21, dokonuje przeglądu stosowania niniejszego rozdziału i nie później niż cztery lata od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy może zaproponować Komitetowi ds. Handlu zalecenie Stronom przeprowadzenia dalszych negocjacji z zamiarem otwarcia dodatkowego dostępu do rynku.